

OPENBARE VERGADERING VAN 30 JANUARI 2013

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel, mevrouw Postma (agendapunt 3a)

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA), B. Enting (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD) (*m.u.v. agendapunt 3b*), A. Postma (GroenLinks), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), C.M. van Dijk (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en de heren B. Baldew (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), R.O. Martens (PvdA), W. Moes (PvdA), J. Spakman (PvdA), M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), D. Jager (VVD), R.A. Koops (VVD), J.H. Sipma (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), R.P. Prummel (Stadspartij), J. Bolhuis (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij) (*t/m agendapunt 8a*), J.P. Dijk (SP), E. Eikenaar (SP) (*t/m agendapunt 2a*), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), B.N. Benjamins (D66), B.H. Koops (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren) (*t/m agendapunt 3b*)

Afwezig m.k: de heer G.J.D. Offerman, mevrouw L.I. van der Vegt (GroenLinks)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: mevrouw J.A. Visscher (SP) en de heren D. Isthā (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), J.M. van Keulen (VVD) (*m.u.v. agendapunt3b*), T. Schroor (D66) en J. Seton (CDA)

1. Mededelingen en vaststelling verslag

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 30 januari 2013. Afwezig zijn gemeld de heer Offerman en mevrouw Van der Vegt. Er loopt een fotograaf, er lopen meerdere fotografen, geloof ik, in de raadzaal, maar onder andere Jeroen van Kooten. Hij maakt vanavond een aantal foto's, onder andere bedoeld voor de website van de raad.

Als gasten van de raad hebben we vandaag een groep mensen van de Stichting Exodus. Van harte welkom hier in de raadzaal van de gemeente Groningen.

Dan wil ik graag stilstaan bij het de volgende en daar vraag ik uw aandacht voor. Op dinsdag 15 januari is overleden oud-PvdA-raadslid Dominic van Vree, op de leeftijd van 57 jaar. Hij was raadslid van 14 april 1998 tot en met 1 juni 2001. Sommigen van u hebben hem ook echt meegemaakt hier. Hij was erg actief, ook als theatermaker. Hij heeft van 1995 tot 2002 ook leiding gegeven aan Oog TV en ik denk dat we hem erkentelijk moeten zijn voor wat hij voor de stad heeft betekend. Wij herdenken en gedenken hem met respect.

Dan gaan we naar de agenda van deze raadsvergadering. Allereerst punt 7b, de wijziging van de legesverordening voor het heffen van de leges voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart en een gehandicaptenparkeerplaats, wordt op verzoek van het college van de agenda afgevoerd. Daar heeft het presidium vanmiddag toe besloten.

Dan wordt agendapunt 7a punt 8b-13; dan gaat het over de startersleningen en Meerstad. En er is de behoefte om een motie 'vreemd aan de orde van de dag' in te dienen over de huurplannen van het kabinet. Daarvoor is de gelegenheid bij agendapunt 8c. Dus er is ook een agendapunt 8c aan de agenda toegevoegd. Zijn er nog meer opmerkingen over de agenda? Niet het geval? Dan is de agenda zo vastgesteld.

1.a: Vaststelling verslag van 19 december 2012 en verslag van het besloten deel van 19 december 2012

De VOORZITTER: Kan tot vaststelling van beide verslagen worden overgegaan? Dat is het geval begrijp ik, dan is aldus besloten.

2. Benoemingen

De VOORZITTER: Dan zijn we bij de benoemingen en allereerst bij het afscheid van de heer Eikenaar, helaas.

2.a: Afscheid van de heer E. Eikenaar

De VOORZITTER: Welkom, ook aan de ouders, oma, en vriendin. Daar ging het ook een beetje om, heb ik begrepen. “Die heeft helaas Eelco in deze verleiding gebracht”, zeggen we dan, een beetje boos die kant opkijkend.

Je neemt vandaag afscheid van ons. De reden is uiteindelijk toch ook een heel plezierige. Je hebt een baan aangenomen bij de fractie van de SP, maar het stemt ons weemoedig. Afscheid nemen is altijd een beetje sterven. Ja, het spijt me. Zo ben je nog heel jong, met een vriendin, en zo ben je een beetje aan het sterven. Het drukt ook jou nu meedogenloos op het feit, en ons zeker, dat de tijd doortikt, want: wat is nu zeven jaar?

Je gaat je bezighouden met de zorg. Een heel belangrijk maatschappelijk onderwerp, echt een SP-onderwerp. Volgens mij zul je je in korte tijd thuis gaan voelen in Den Haag. Het is heel bijzonder om daar rond te mogen lopen, kan ik je vertellen. Een aantal Groninger raadsleden is je voorgegaan richting Den Haag. Ik mag toch echt met trots constateren dat we een kweekvijver van talent zijn. Soms weten we zelfs, zie ik nu Rosita mij zo toelacht, talent weer terug te halen.

Eelco, je kwam op 26-jarige leeftijd in de raad. Het was op 16 maart 2006. Je neemt dus nu na bijna 7 jaar afscheid. Daarmee verdwijnt wel weer een stuk geheugen van de raad. Dat is ook jammer. Je was maar liefst van 3 raadscommissies lid, waaronder die van Cultuurverandering. Daar kom ik zo dadelijk nog over te spreken. Je maakte als fractievoorzitter natuurlijk ook deel uit van het presidium. En je was ook lid van het algemeen bestuur van Meerstad.

Je was als raadslid nadrukkelijk aanwezig. Ik herinner me nog heel goed dat ik kennis met je heb gemaakt, toen je lid van de vertrouwenscommissie was van mijn benoeming, hoewel ik me ook nog heel goed herinner dat ik je met iemand anders verwisselde. Dat zal vast zijn gekomen omdat je in houding en gedrag niet echt een hardline, hardcore, wat dat ook precies mag zijn trouwens, SP’er bent. Om misverstanden te voorkomen: je staat wel volkomen voor de SP-zaak, voor jouw zaak. Je bent zeer, zeer betrokken. Maar dat uit zich niet in een humorloze verbetenheid. Je houdt oog voor de menselijke verhoudingen. Je kunt hard op de inhoud zijn, maar bleef zacht op de relatie en dat siert je. Die houding heb ik altijd erg in je gewaardeerd.

Je zat in het presidium recht tegenover mij. Het viel ook meteen op, nu komt er ook een wat dubieus gedeelte, wanneer je een net jasje had. Ik kon het dan ook niet nalaten je daarmee een beetje te plagen. Je kon het ook wel goed hebben trouwens. En dit is toch echt wel een bredere ervaring dan die van mij. En nu we het toch over uiterlijkheden hebben: door je oogopslag (dit zijn woorden van anderen hoor), je haardracht en de cap die je af en toe op hebt, word je, dit wist ik niet eens, de ‘Leonardo DiCaprio’ van de raad genoemd. Nou ja, dat is een vergelijking die niet iedereen gegeven is. Niet helemaal terecht? Hij komt er het meest dichtbij, vind ik.

Dan, laten we toch maar terugkeren naar ons aller vak en dat is de politiek, geloof ik. Het was al snel duidelijk dat, buiten en binnen deze raadzaal, je zeer nadrukkelijk en heel authentiek de idealen en ideeën van de SP hebt kunnen vertolken. Je staat voor je zaak. Je bent vasthoudend. Je hebt een broertje dood aan ‘geneuzel’. Als het moet, pak je je mede-raadsleden ook stevig aan. Dat heeft mooie, felle en interessante debatten opgeleverd: de tram, het Forum, de Zuidelijke Ringweg, om maar drie actuele discussies te noemen. Voor jou geen dikke notities en nota’s over cultuurverandering, waar ik nog op zou terugkomen. Cultuurverandering, daar moet je niet over praten, vond jij, dat moet je doen. De commissie Cultuurverandering hoefde voor jou niet. En een motie van spijt, ook dat herinneren we ons nog heel goed, naar aanleiding van het raadsonderzoek naar de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, was ook niet aan jou besteed.

Eelco, je vertrekt als Groninger uit Groningen. Dat zal wel even wennen zijn. In een afscheidsinterview zei je dat je vast ook weer terugkomt. Dat kan ook niet anders. Een Groninger blijft een Groninger. We hopen dat we je blijven zien. We bedanken je allemaal, ook namens de inwoners van de stad, voor je geweldige inzet, voor je betrokkenheid, voor je enthousiasme, maar, dat vind ik toch het mooist om dat het laatst te noemen, vooral ook voor je plezierige omgang. Dank je wel.

(Applaus)

Dan is nu het woord aan de nestor van de raad, de heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, dank u wel. Welkom ook de familie, mag ik wel zeggen. En fijn ook dat Maaïke erbij is. Als zij even de hand opsteekt, weten wij allemaal wie Maaïke van Eelco is. Goed zo.

Eelco, je hebt hier veel mooie momenten gekend en het wordt dan ook een positief afscheid. De burgemeester is daar al mee begonnen. Je woont bij Maaïke in, in Den Haag. Dat positieve slaat daar niet op, het zal wel zo zijn, maar ik heb het over het positieve hier in Groningen. Je bent in dienst getreden van de SP en je bent medewerker zorg van de Tweede Kamerfractie geworden. Gelukkig verlaat je dus niet de politiek. Jij wordt beleidsmedewerker Zorg. Je zit op een kamer met ook iemand die in Groningen bekend is, Renske Leijten, enthousiast Kamerlid uit Groningen, studierend hier in Groningen en jij maakte haar enthousiast voor de politiek. Dat gebeurde in het beruchte café De Kar in de Peperstraat. Zij zag jou eerst als een rechtse bal, er is al een beetje gesproken over kleding, als een kakker. Jij wist dat niet, integendeel. Later kregen jullie plezier goed contact en hadden jullie samen veel rol om de echte rechtse ballen, om die op de hak te nemen.

Eelco, ik heb nu twee namen van vrouwen genoemd, Maaïke en Renske. Ik heb je nadrukkelijk beloofd om niet over het thema Eelco en de vrouwen te praten, hoewel dat zeer interessant zou zijn. Eelco, ik moet zeggen: ik houd mij aan mijn belofte.

Rosita. Ons intrigeert altijd hoe jij Rosita onder controle kunt houden. Anderen zeggen: "Eelco wist Rosita te temmen." Jij schijnt zelf te zeggen: "Rosita is een toffe, aardige, schat van een meid." Wat is dan je geheim, zo vragen wij ons af. Jij hebt geen geheim. Je bent een goed mensenkenner. Je kunt met vrouwen goed opschieten, maar je kunt ook uitstekend opschieten met mannen. Met velen dus, want jij hebt humor, je oogt fris. Oud-minister Remkes, bij de hervorming van het college, vindt jou een frisse politicus, helder, luchtig en analytisch. Je kunt hoofd- en bijzaken van elkaar onderscheiden, je bent scherp in het debat, maar niet altijd, want je kunt ook relativiseren.

Beleidsmedewerker bij de Tweede Kamerfractie. Veel toppers in de politiek zijn dat ook geweest. Het is een plaats om door te stoten naar de top. Laat ik eens wat voorbeelden noemen. Edith Schippers, de huidige minister, werd na haar studie in Leiden medewerker van de Tweede Kamerfractie. Hans Alders, oud-commissaris van de koningin hier in Groningen, ook oud-minister. Jan Franssen, commissaris van de koningin in Zuid-Holland. En Hans Hoogervorst, oud-minister van Sociale Zaken. Dit rijtje, Eelco, kunnen wij gemakkelijk met nog tien namen aanvullen. De kans dat je het dus ver schopt, is heel groot. Jij bent tevreden over het functioneren van deze gemeenteraad. Jij vindt dat de burger in Groningen veel kan bereiken, als hij het maar goed aanpakt en het niet over 'dan' gaat. Want dan gaan de hakken in het zand. Burgers kunnen met hun wensen dus bij deze raad heel ver komen. Soms gaat trouwens de raad zelf ook de verkeerde kant op, vind jij. Jij hebt spijt van jouw standpunt, ingenomen over de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Dat had je, zei je tegen mij laatst, niet goed doordacht. Ook de marktwerking in de zorg baart jou zorgen, evenals de vrije positie van de woningbouwcorporaties. Eigenlijk vind je dat de samenleving sinds het vliegtuig in de Bijlmer de verkeerde kant is opgegaan. Te veel losse cellen, individualistisch. Dat vond ik een beetje typisch, want je hebt op de vrije school gezeten, dan denk je snel: vrijheid, blijheid. Maar dat is bij jou niet helemaal zo, want in het laatste jaar ging jij naar het Zernike College.

Eelco, je houdt van zeilen. Daar kom je interessante mensen tegen, op het Paterswoldse Meer en in Friesland. Maar wie je daar tegenkomt, daarover zou ik niet praten, want dat heb ik je beloofd. Eelco, met beelden gaan we een beetje een inkijkje nemen in jouw leven. Daarvoor ga ik even aan de andere kant staan.

We nemen nu dus een kijkje in het leven van Eelco, met enige lichtbeelden. De allereerste foto wordt een foto met een baseball-cap en een Amerikaans shirt met stars and stripes. Bekijkt u de foto even goed, want Eelco komt straks, na deze foto, met zijn identieke tweelingbroer. U mag nou eerst deze foto bekijken. Nu komt dan de foto van Eelco en zijn identieke broer.

Eelco's creatieve vader Tony, met de jonge Eelco, anderhalf jaar oud, en Eelco kan al lezen.

Het jonge en creatieve gezin Eikenaar, altijd op zoek naar de natuur. Met Eelco's broertje Jelte, die kunstenaar geworden is in Den Haag en zijn zusje Bregje, die tandarts is geworden in Nijmegen. Eelco staat rechts.

Als je een beetje van de antroposofie houdt, dan maak je veel eten zelf, in de natuur. Eelco groeide op tussen de zandverstuivingen in Drenthe en het eerste wat je dan nodig hebt, is een terreinwagen. Eelco was een Drent, hij is Groninger, maar het allerliefst is de jonge Eelco een Fries. Fan van Heerenveen, waar zijn grootvader teamgenoot was van de bekende Abe Lenstra, een zeer bekende voetballer.

Eelco bezig met zijn hobby: zeilen. Eelco is een verwoed en professioneel zeiler. Op de Friese meren en het Paterswoldse Meer en uiteraard weer een kleurrijk poloshirt met opschrift. Daar is hij sterk in.

Eikenaar, heb ik mij laten vertellen, heeft zeker vijftig polo's met opgenaaide teksten. Volgens zijn moeder Nicolien wel het dubbele. Eelco in zijn favoriete rode jack met het merk Society Party. Wij nemen afscheid van Eelco Eikenaar in Groningen. Toch een opvallend fractievoorzitter in de raad van Groningen voor de SP en hij gaat, denken wij, een grote toekomst tegemoet. Inge Jongman, zou je mij even willen helpen? Ik heb voor jou een boek, het is het Handboek voor de moderne man. Ik heb begrepen, op grond van je ervaringen: je bent al halfweg. Bedankt en succes.

(Applaus)

De VOORZITTER: U kunt zo dadelijk Eelco de hand schudden. Hij mag zelf wat zeggen, dan gaan we een tweetal raadsleden installeren en dan is er de gelegenheid om handen te geven, te feliciteren, alles wat je maar wilt. Het woord is aan Eelco Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter, voor de laatste maal. Ik heb niet een heel inhoudelijk verhaal. De laatste keer dat ik hierover het woord voerde, over de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, heb ik volgens mij al een soort van preek gehouden, dus die bespaar ik jullie deze keer. Voorzitter, ik heb een heel leuke tijd gehad in de Groninger gemeenteraad. Met veel plezier heb ik de stad vertegenwoordigd. Het was me een eer. Het is dan ook niet zo dat ik hier vertrek omdat ik het niets meer vind. Nee, ik houd van deze stad en de burgemeester zei het net ook zelf al, ik zal hier vast nog wel een keer terugkeren. Tot die tijd ben ik er even niet. Partijgenoten of andere raadsleden die daar klachten over hebben, moeten maar even bellen met Den Haag of mijn vriendin aanspreken, die zit op de tribune. Jullie weten nu allemaal wie ze is, dus ga er even heen, zou ik zeggen.

Ik heb met de meesten hier, eigenlijk met iedereen, met veel plezier samengewerkt. Maar in het bijzonder wil ik bedanken de fractie van D66 en de wethouder Van D66. Het is heel prettig samen te werken op basis van vertrouwen. Niet op basis van vertrouwen zoals het in de politiek gebruikelijk is, maar echt vertrouwen. Dat is opvallend als je weet dat de SP en D66 ideologisch gezien ver uit elkaar liggen. Maar dat hoeft geen obstakel te zijn als je de verschillen maar accepteert en niet schrikt van een meningsverschil. Ik heb het zeer gewaardeerd dat we zo prettig hebben kunnen samenwerken. Meestal word je in de politiek in een rap tempo van je illusies af geholpen. Ik ben zelf ook niet van het naïeve soort, maar deze samenwerking gaf me hoop, want zo kan het ook. En ik zou tegen iedereen willen zeggen: neem daar een voorbeeld aan. Ik hoop dat in de nieuwe coalitie in diezelfde sfeer kan worden samengewerkt en eerlijk gezegd heb ik tijdens de onderhandelingen die sfeer al wel gemerkt. Volgens mij moet dat mogelijk zijn. Dat is een goede basis om de stad verder te besturen. Bovendien, en dat is ook niet onbelangrijk, is het een stuk prettiger werken. Het scheelt een hoop onplezierige overleggen en het scheelt ook een hoop energie. Accepteer gewoon dat je af en toe meningsverschillen hebt en blijf staan waarvoor je staat. Dat laatste zou ik natuurlijk vooral tegen mijn eigen fractie willen zeggen. Ik zou het niet zo erg vinden als de rest af en toe niet staat waar hij voor staat. Het mag best een beetje minder af en toe hè, mijnheer Van Keulen, fractie van de VVD, geen punt! Maak af en toe een uitzondering. Voor mijn eigen fractie is dat overbodig om te zeggen. Dat weten ze zelf heel goed. Dat gaat ook heel goed lukken, dat blijkt ook afgelopen maand al. Eigenlijk word ik helemaal niet gemist, volgens mij. "De koning is dood, leve de koning!", zeggen ze altijd. Maak er wat van en zorg dat deze stad sociaal blijft. Dat is wel aan jullie toevertrouwd. Alhoewel ik jullie wel moet waarschuwen: ik zie nu dagelijks in Den Haag wat er allemaal op jullie af gaat komen en wat er de afgelopen jaren op ons af is gekomen, is daar niets bij vergeleken. Dus, Jimmy, er wordt wat van je verwacht.

Ik wil mijn fractie en natuurlijk Jannie als wethouder hartelijk danken voor de samenwerking. Met veel pijn in het hart verlaat ik mijn fractie. De fractie is toch een soort familie. Dat is niet iets over-sentimenteels, maar dat is gewoon zoals ik het voel. Bij nacht en ontij spreek je elkaar, je lacht met elkaar, je klaagt tegen elkaar en als iedereen chagrijnig en moe is, dan vloek je tegen elkaar. Maar wat ik heb mooie vind: je doet het altijd met elkaar, vooral als het spannend wordt. Dat werd het de afgelopen tijd vaak. Dan blijkt weer dat je dat allemaal kunt hebben en dat je het allemaal samen doet. Het was spannend, de afgelopen tijd. Ik heb me weinig verveeld. Een coalitie die valt, onderhandelingen voor een nieuwe coalitie, het heeft mij de nodige slaap gekost, maar uiteindelijk heb je dan ook wat: een nieuwe coalitie. Eigenlijk een heel mooi moment om afscheid te nemen. Het was een tijdje een bestuurlijke chaos die, zo merk ik, ook aan Den Haag niet is voorbijgegaan, eerlijk gezegd, maar ik denk ook dat het onvermijdelijk was. Ik ben toch blij dat het achter de rug is en het zorgt ervoor dat ik zonder schuldgevoel en rustig kan vertrekken. Bewaar de kalmte een beetje de komende tijd, anders krijg ik straks alsnog spijt van mijn vertrek en dat moeten we echt niet hebben. Dank u wel.

(Applaus)

2.b: Installatie van mevrouw N.G.J. Temmink tot lid van de gemeenteraad Groningen (omzetting, tijdelijke benoeming in volledige benoeming)

2.c: Installatie van mevrouw C.M. van Dijk tot tijdelijk lid van de gemeenteraad van Groningen (vervangt mevrouw Rademaker)

De VOORZITTER: Dan gaan we nu over tot de installatie van mevrouw Temmink en mevrouw Van Dijk. Er is een commissie onderzoek geloofsbrieven ingesteld, bestaande uit Paul de Rook, Max Blom en Chris van der Veen. De commissie heeft de geloofsbrieven van mevrouw Temmink en mevrouw Van Dijk onderzocht en ik zou de heer Van der Veen willen vragen naar voren te komen om te laten weten of de geloofsbrieven van beide dames in orde zijn bevonden.

De heer VAN DER VEEN (commissie onderzoek geloofsbrieven): Voorzitter, dank u wel. De commissie heeft de geloofsbrieven van mevrouw Temmink en mevrouw Van Dijk onderzocht en in orde bevonden en stelt voor om een vrouw Temmink toe te laten als lid van deze raad en mevrouw Van Dijk tijdelijk toe te laten als lid van deze raad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. En dank ook voor uw werkzaamheden. Dan stel ik voor om het advies van de commissie te volgen en over te gaan tot de installatie van mevrouw Temmink en mevrouw Van Dijk. Mevrouw Temmink dus als lid en mevrouw Van Dijk als tijdelijk lid van de gemeenteraad. Zij zullen allebei de belofte afleggen. Ik verzoek u om te gaan staan.

Ik zou u willen vragen om mij aan te horen en aan het eind te zeggen: dat verklaar en belof ik.

“Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

Mevrouw TEMMINK (SP): Dat verklaar en belof ik.

Mevrouw VAN DIJK (SP): Dat verklaar en belof ik.

De VOORZITTER: Dan vind ik het fijn dat ik u als eerste mag feliciteren, vast en zeker snel gevolgd door alle anderen. Nicole was al in ons midden; ik hoop dat u het in de tijd dat u in ons midden bent, ook heel erg naar de zin mag hebben en dat u ook een waardevolle bijdrage aan het gemeentebestuur mag leveren. Van harte welkom.

(Applaus)

De VOORZITTER: Dan schors ik de vergadering voor enkele ogenblikken.

(Schorsing 17.02 uur – 17.08 uur)

De VOORZITTER (Mevrouw POSTMA): Dames en heren, wilt u uw plaatsen weer innemen? Dan gaan we zo weer beginnen. Ik heropen de vergadering en wij gaan door met agendapunt 2d.

2.d: Benoeming raadsleden in

- AB van de GR-Meerstad (vacature Eikenaar)
- AB Bedrijvenpark Rengers (vacature Van Keulen)
- Audit Committee

De VOORZITTER: Voorgedragen voor Meerstad is de heer Dijk, voorgedragen voor bedrijvenpark Rengers is de heer Van Rooij en voor het Audit Committee de heer Leemhuis. Ik stel voor om deze drie bij acclamatie te benoemen. Daar kunt u mee akkoord gaan? Dan feliciteren wij deze drie met hun benoeming.

3. Actualiteitendebat

De VOORZITTER: Dan gaan wij over naar agendapunt 3a, dat is het eerste actualiteitendebat. We hebben er vanmiddag twee.

3.a: Actualiteitendebat op verzoek van de PvdA, VVD, Stadspartij en Student en Stad over de wenselijkheid en de condities waaronder cameratoezicht ingezet kan worden tegen druggerelateerde overlast en geweld in het bijzonder in het A-kwartier.

De VOORZITTER: Moment, mijnheer Moes, want we hebben twee sprekers. Dat is als eerste de heer Kamminga, bewoner van het A-kwartier. Is hij aanwezig? Hij is aanwezig. Ga uw gang. U kent de procedure, denk ik? Drie minuten. U hebt het woord.

De heer KAMMINGA: Geachte raadsleden. Ik wil even kort inspreken om te zeggen dat ik blij ben dat dit agendapunt geagendeerd is voor de raad. Het is al een lange tijd een probleem in het A-kwartier, dat wij daar te kampen hebben met overlast. Die vindt voornamelijk plaats door drugsdealers, om het zo maar te zeggen, en we merken dat het de laatste tijd escaleert, intensiever wordt, dat de overlast vroeger begint en ook heviger wordt. Er is meer agressiviteit, denk bijvoorbeeld ook aan vernielingen. In het pand waar ik woon zijn de laatste maand al drie, vier ruiten gesneuveld, onder andere door vuurwerk. Ja, dat kost allemaal geld en daarvoor moeten de bewoners opdraaien. Je denkt ook: dit was te voorkomen geweest als hier bijvoorbeeld cameratoezicht was geweest. Ik spring nou direct naar de oplossing, maar waar het om gaat is dat we graag aandacht willen voor de problematiek die hier is. Ik denk dat het van belang is dat we in deze stad geen gebieden hebben waar het onveilig is op straat, waar openlijk drugs gedeald kan worden. Dat hoort gewoon niet in een stad. Het is ook de plicht van de gemeenteraad, het is de plicht van een college om daar tegen op te treden. Ik denk dat, om alvast de discussie voor te zijn, een waterbedargument, "dan verplaatst het zich naar elders", nooit een excuus kan zijn om niet op te treden tegen misdrijven. Als het zich verplaatst naar elders moet je daar de politie-inzet ook naartoe verplaatsen. Je kunt ook denken aan mobiel cameratoezicht, je kunt denken aan andere maatregelen die in een breder gebied toepasbaar zijn, maar in ieder geval moet er iets aan gebeuren. Wat dat betreft ben ik blij dat het onderwerp nu in ieder geval de aandacht lijkt te hebben van de gemeente en ook van de burgemeester. Er zijn deze week bijvoorbeeld nieuwe straatlantaarns opgehangen die meer licht geven. Nou, dat kan in ieder geval eraan bijdragen dat het subjectieve gevoel van onveiligheid minder wordt. Maar ik denk niet dat dat de oplossing is, zo simpel is het natuurlijk niet. Die drugsdeals vinden gewoon in de volle openheid, op straat plaats, maar het kan in ieder geval bijdragen en ik hoop dat u in de komende tijd ook zult besluiten tot nadere maatregelen.

Dat was het, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan gaan we naar de tweede spreker. Dat is een inspreker, dat is mevrouw Liesbeth Holtz, zij is advocate en vertegenwoordigster van een aantal exploitanten en pandeigenaren in het A-kwartier. U hebt ook drie minuten. Ga uw gang.

Mevrouw HOLTZ: Het A-kwartier staat op dit moment volop in de belangstelling. Zoals vaak wanneer de gemoederen hoog oplopen en burgers om maatregelen roepen, reageert de politiek met een inderhaast ingelast debat. Dat is op zichzelf goed, zolang dit maar niet leidt tot gelegenheidsmaatregelen, ingegeven door de emoties van het moment.

Namens cliënten wil ik vier punten naar voren brengen. Het eerste heeft te maken met de onrust die is ontstaan door de moord op Mariyana Lenarova. Na deze moord is ook het onderwerp overlast weer op de kaart gekomen. Deze zaken moeten in de discussie over de wenselijkheid van veiligheidsmaatregelen echter niet door elkaar heen gaan lopen. De moord staat op zichzelf en heeft geen relatie met de overlast waar het vandaag over gaat.

Hot tweede punt is dat sommigen drugsoverlast in het A-kwartier in een adem noemen met prostitutie. Alsof er een verband bestaat. Dat is onderzocht, maar dat is nooit vastgesteld, in ieder geval niet ten aanzien van de raamprostitutie. Er wordt soms geklaagd over tippelaarsters, maar die hebben in het A-kwartier niets te zoeken want straatprostitutie is daar verboden en daar moet gewoon tegen opgetreden worden.

De derde kanttekening betreft de omvang en ernst van de overlast. Berichten in de media kunnen de indruk wekken dat het A-kwartier bovenaan de lijst staat van buurten met de meeste overlastmeldingen in de stad Groningen. Dat is niet het geval. Binnenstad West is van plaats 9 in 2010 gezakt naar plaats 13 in

2011 van de 25. Daarmee wil ik de bewoners die klagen over overlast niet diskwalificeren, maar ik wil wel een nuancering aanbrengen op de focus die is ontstaan op het A-kwartier. Onderzoek door Intraval heeft al eerder bevestigd dat er een verschil bestaat tussen subjectieve beleving en objectief vastgestelde overlast. Daarnaast wordt ook niet door iedereen in dezelfde mate overlast ervaren. Maatregelen moeten weloverwogen worden genomen, maar niet als paniecreactie op ontstaan tumult.

Tot slot het vierde punt. Opvallend is dat de gemeente praat met bewoners, maar cliënten stelselmatig negeert. Zij hebben nooit een uitnodiging ontvangen om mee te praten over de situatie in het A-kwartier terwijl zij net als ieder ander gebaat zijn bij rust in de buurt. Cliënte Boricic woont in de Hoekstraat. Waarom wordt zij nergens bij betrokken? De gemeente weet cliënten heel goed te vinden als zij de rekeningen stuurt voor de exorbitant hoge onroerendezaakbelasting en de exploitatievergunningen, maar als het gaat over het treffen van maatregelen om de leefbaarheid te verbeteren, dan tellen cliënten niet mee. Zij voelen zich daardoor behandeld als tweederangs burgers, met plichten maar zonder rechten. Cliënten zijn voor cameratoezicht op de plaats waar de overlast zich voordoet; op de kruising Kijk in 't Jatstraat, Muurstraat en Hoekstraat. Dat moet gepaard gaan met een actief handhavingsbeleid ten aanzien van openlijk dealen en samenscholingen en zo nodig met het inzetten van speciale bevoegdheden zoals gebiedsverboden of verblijfsverboden. De straatverlichting moet worden verbeterd. Er is blijkbaar nieuwe straatverlichting aangebracht, maar dat is niet genoeg. Lampen die stuk zijn moeten ook tijdig worden vervangen. Aanpak van drugsoverlast is meer dan het ophangen van een camera. Cliënten vragen hier al jaren om. Hopelijk worden zij nu wel gehoord.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan nu wel naar de raad. Ik zag de heer Moes al opstaan. Het woord is aan de heer Moes van de Partij van de Arbeid. Voor alle duidelijkheid: de spreektijd gaat van de reguliere raadstijd af. Ga uw gang.

De heer MOES (PvdA): Dan begin ik snel, voorzitter. Het A-kwartier was tot voor kort een dynamische buurt, waar het over het algemeen goed toeven was. De laatste tijd wordt er echter openlijk gedeald in harddrugs en staat de leefbaarheid in de buurt ernstig onder druk. Met name de laatste weken lijkt de situatie van kwaad tot erger te gaan, de heer Kamminga refereerde daar al aan. De PvdA-fractie maakt zich hier ernstige zorgen over en dat is ook de reden dat we dit debat hebben aangevraagd. Niet alleen ondervindt de buurt overlast door dealen en gebruiken, maar in de omgeving van de kruising Hoekstraat - Oude Kijk in 't Jatstraat, de tweede inspreker had het daar al over, is in rap tempo sprake van openbareordeproblematiek die samenhangt met dealen en gebruiken. Zo kregen wij uit de buurt meldingen van vervuiling, vernieling, geluidsoverlast, intimidatie, bedreiging en zelfs geweld. Voorzitter, de PvdA-fractie is deze situatie zat en wij willen dat er zo snel mogelijk een eind aan komt. De stad is van ons allemaal. Bovendien hoort het geweldsmonopolie bij de politie te liggen en niet bij een stelletje onguire types. Wat mijn fractie betreft horen Stadgers hier veilig te kunnen ondernemen, te wonen en over straat te kunnen en een vraag aan de burgemeester is of hij deze opvatting deelt.

Op 3 augustus 2012 heeft de burgemeester een brief gestuurd aan de bewonersvereniging, waarin hij refereert aan een gesprek tussen hemzelf, de politie en de bewonersvereniging op 18 juni. In vervolg op dat gesprek is op 9 juli in het driehoeksoverleg een aantal concrete en ik citeer: "afspraken gemaakt om te komen tot verdere versterking van de aanpak van de overlast in het A-kwartier". Daarover een aantal vragen. Tussen het gesprek met de bewoners en het driehoeksoverleg zitten drie weken. Heeft de burgemeester het idee dat daarmee voldoende kordaat is ingespeeld op de signalen uit de buurt? Zijn de maatregelen uit het driehoeksoverleg die in de brief staan, ook daadwerkelijk in de volle omvang uitgevoerd? Er wordt iets gezegd over een drugshond; wij hebben die nog nooit kunnen constateren, maar dat kan er ook mee te maken hebben dat wij op die tijdstippen daar niet zijn. We zijn nu meer dan een half jaar verder en hoe beoordeelt de burgemeester de effectiviteit van deze maatregelen, gelet op de huidige situatie? Tot slot over dit punt: welke andere maatregelen heeft de burgemeester eventueel nog tot zijn beschikking? In het verleden is er bijvoorbeeld wel eens gesproken over een tijdelijke politiepost. Welke criteria worden er gehanteerd voor het inzetten daarvan en hoe verhoudt zich dat zich concreet tot de situatie in het A-kwartier?

Ons is gebleken dat er ruwweg twee ingangen bestaan om in te kunnen gaan op cameratoezicht. De twee ingangen zijn de politiewet, dan hebben we het over opsporing, en de gemeentewet. Over die politiewet: welke algemene criteria gelden daarvoor en hoe verhouden deze zich tot de situatie in het A-kwartier? Met andere woorden, is overwogen om op basis van de politiewet over te gaan tot cameratoezicht? De gemeentewet geeft de raad de bevoegdheid om de burgemeester de ruimte te geven om cameratoezicht in te zetten. De gemeente Groningen heeft die bevoegdheid al vastgelegd in een verordening, maar die verordening is in het A-kwartier niet van toepassing, omdat hij vooral is toegesneden op mensenmenigten

in uitgaansgebieden. Mijn fractie denkt dat de handelingsruimte en daarmee de effectiviteit en slagvaardigheid van het handelen van de burgemeester bij dit soort verstoringen van de openbare orde vergroot kunnen worden door de bestaande gemeentelijke verordening te verruimen.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik deel een groot deel van het eerste deel van het betoog van de heer Moes, als het gaat over de onveiligheid in het A-kwartier, en ik deel ook veel van de vragen die de heer Moes stelt. Wat ik moeilijk vind om te begrijpen is: hoe weet u, als PvdA-fractie, dat u cameratoezicht in dit geval proportioneel vindt? Hoe weet u dat u de bevoegdheden voor de burgemeester wilt verruimen, terwijl u nog geen antwoord hebt op de vragen die u zojuist allemaal zelf heeft gesteld?

De heer MOES (PvdA): Daar kom ik er verder in het verhaal nog op terug, maar het is ook niet aan de gemeenteraad om te beoordelen of daar cameratoezicht ingezet moet worden. Het is een afweging die de burgemeester in zijn bevoegdheid kan maken, om dat in te zetten, en het hoeft niet het enige instrument te zijn. Het kan een pakket van maatregelen zijn, waarbij cameratoezicht aanvullend van belang is.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, als je hier al een tijdje als raadslid mag functioneren, kun je je ook debatten herinneren van bijvoorbeeld precies tien jaar geleden, waarin de inbreng van de PvdA-fractie op het gebied van cameratoezicht en de toepassing daarvan een compleet andere was dan de fractie nu naar voren brengt. Uw fractievoorzitter eiste destijds dat de raad betrokken werd bij de afweging of er wel of geen camera's zouden worden ingezet. De fractievoorzitter eiste destijds dat de raad regelmatig evalueerde over hoe de inzet was, of dat effectief was en of dat verlengd moest worden. Wat is er de afgelopen tien jaar in uw fractie gebeurd, wat is er aan uw standpunt veranderd, laat ik het anders formuleren, voorzitter, excuus, dat u nu zegt: "Geef de burgemeester maar de bevoegdheid en wij zetten de raad buitenspel"?

De heer MOES (PvdA): Ja, wij zijn een progressieve partij en dat betekent dat als de wereld verandert en de omstandigheden veranderen, je af en toe ook weer even nadenkt over je standpunt. Wij denken dat de tijden inmiddels zo veranderd zijn en de techniek zodanig voortgeschreden is, dat het instrument cameratoezicht aanvullend kan zijn.

Ik pak mijn betoog op, voorzitter. Ik was gebleven bij de zin: "Daarmee zeggen wij overigens niet dat cameratoezicht ingezet moet worden in het A-kwartier." Dat is en dat blijft de bevoegdheid van de burgemeester. Met andere woorden: wij willen de deur van het slot draaien, maar of die deur vervolgens open gedaan wordt, daar gaat de burgemeester over.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, waarom zou de heer Moes het slot openmaken als hij niet weet of hij de deur door wil?

De heer MOES (PvdA): Sorry, ik hoorde de vraag niet.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): U geeft zojuist aan: wij doen het slot open en dan mag de burgemeester kiezen of hij de deur openmaakt. Waarom zou u het slot openmaken als u de deur niet in wilt?

De heer MOES (PvdA): Nou, wij zeggen niet dat die deur niet open mag, wij zeggen juist dat in voorkomende situaties, waarin dat effectief kan zijn, die deur juist wel open moet. Alleen, wij zijn geen politie, wij zijn geen burgemeester, wij hebben onvoldoende zicht of dat een effectief middel kan zijn en dat is iets binnen de bevoegdheidssfeer van de burgemeester.

Ik wou graag mijn betoog afronden, voorzitter.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Mag ik een vervolgvraag stellen?

De VOORZITTER: Als laatste, kort.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik kan die redenering volgen, maar dan zou ik zeggen, als raadslid, dat is prima, maar begin dan niet met het slot open te draaien, maar wacht dan tot er een onderbouwd verzoek ligt om het cameratoezicht uit te breiden. Dan wil ik dat best overwegen. Maar u draait het om. Waarom doet u dat?

De heer MOES (PvdA): Nou, ik draai het niet om, ik faseer het. Ik denk dat op dit moment de situatie in het A-kwartier zodanig urgent is, dat we op korte termijn, heel specifiek toegesneden op situaties als deze, dat zal uit de motie blijken, dat instrument beschikbaar willen maken. En wij zijn ook bereid om verderop in de tijd, dan denk ik even aan het moment dat de Tweede Kamer het wetsvoorstel mobiel cameratoezicht heeft behandeld, die meer fundamentele discussie te gaan voeren met elkaar. Dat lijkt ons heel erg verstandig.

Zoals ik aan het begin van mijn woordvoering al zei, wil de PvdA-fractie dat er zo snel mogelijk een eind komt aan de overlastsituatie in het A-kwartier en we willen dan ook graag uiterlijk over zes weken geïnformeerd worden over de ontwikkelingen daar.

Tot slot. We kennen onze burgemeester als iemand die zich hard maakt voor een aantrekkelijke en veilige stad. Mijn fractie steunt hem daarin en we willen hem graag optimaal in staat stellen deze taken zo goed mogelijk uit te voeren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Door de heer Moes is al ingeleverd een motie, mede ondersteund door VVD, Stadspartij, Student en Stad en het CDA.

Motie (1): “Cold Turkey” (PvdA, VVD, Stadspartij, Student en Stad, CDA)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 januari 2013, besprekende de openbare orde in het A-kwartier en de inzet van cameratoezicht,

constaterende dat:

- het A-kwartier in toenemende mate kampt met (groepen) personen die vervuiling, vernieling, geluidsoverlast, intimidatie, bedreiging of geweld veroorzaken;
- deze overlast vermoedelijk samenhangt met de handel in en het gebruik van verdovende middelen;

overwegende dat:

- deze problematiek mogelijk ook op andere plaatsen binnen de gemeente voorkomt en/of in de toekomst voor kan komen;
- deze problematiek de leefbaarheid aantast en gevoelens van onveiligheid bij bewoners en ondernemers teweegbrengt;
- dergelijke effecten zo veel als mogelijk voorkomen en bestreden moeten worden;
- de huidige Verordening cameratoezicht van de gemeente Groningen vooral is toegesneden op mensenmenigten in uitgaansgebieden en daarmee niet toepasbaar is bij verstoringen in de openbare orde die samenhangen met de handel en het gebruik van verdovende middelen;
- cameratoezicht – al dan niet als aanvullend instrument – een effectief middel kan zijn bij de aanpak van dergelijke problematiek;
- het de bevoegdheid van de burgemeester is of te wege van cameratoezicht ingezet wordt;
- in de huidige verordening voldoende waarborgen van zorgvuldigheid zijn opgenomen waaraan getoetst moet worden;

spreekt uit:

- het noodzakelijk te vinden dat cameratoezicht ingezet kan worden als instrument om verstoringen in de openbare orde aan te pakken, die samenhangen met de handel en het gebruik van verdovende middelen zoals vervuiling, vernieling, geluidsoverlast, intimidatie, bedreiging;

verzoekt de burgemeester:

- een wijziging van de Verordening cameratoezicht van de gemeente Groningen voor te bereiden, waardoor het mogelijk wordt cameratoezicht binnen de gemeentegrenzen in te zetten in situaties waar sprake is van verstoringen van de openbare orde, die samenhangen met handel en gebruik van verdovende middelen;

- het voorstel zodanig tijdig aan te leveren dat het inhoudelijk behandeld kan worden in de commissie F&V van 13 maart 2013;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Ik ga naar een volgende indiener en dat is de VVD. De heer Jager, ga uw gang.

De heer JAGER (VVD): Dank u wel, voorzitter. Net zoals de fractie van de PvdA en de andere inwoners van onze mooie stad, maakt de fractie van de VVD zich ook al een tijdje zorgen over de overlastsituatie in het A-kwartier, en dan in het bijzonder op de kruising Hoekstraat - Oude Kijk in 't Jatstraat. Deze zorgen komen niet voort uit het feit dat er onlangs helaas een prostituee is vermoord, want wij zien geen enkel verband tussen de moord, c.q. prostitutie en de druggerelateerde overlast op de hoek van de Hoekstraat en de Oude Kijk in 't Jatstraat, waar gedeald wordt in harddrugs. Door reacties uit de buurt en ook uit eigen waarnemingen blijkt dat het tot grote overlast en een groot gevoel van onveiligheid bij bewoners, ondernemers en passanten leidt. Voor zover die passanten er nog langs durven.

Overlast en onveiligheid, zoals de heer Moes ook al aanhaalde, door schreeuwen, vervuilen, urineren, vernielen, intimidatie, bedreiging en geweld heeft er al toe geleid dat vele winkelpanden in de Oude Kijk in 't Jatstraat rondom de kruising al tijden leegstaan. De VVD-fractie vindt de situatie in het A-kwartier, net zoals de PvdA, zo langzamerhand onacceptabel en ook wij willen dat er zo snel mogelijk een einde aan komt. Wij hebben begrepen dat er al meer politietoezicht is ingezet en dat er een aantal andere maatregelen is genomen, maar we zien daar helaas nog niet het gewenste effect. Om wel het juiste effect na te streven, dringen wij met spoed aan om de mogelijkheden van cameratoezicht te onderzoeken en eventueel toe te passen, naast het hele pakket aan maatregelen. Want ook in het uitgaansgebied Poelestraat-Peperstraat en Grote Markt heeft het tot positieve effecten geleid.

Verder sluiten wij ons aan bij de woordvoering en de aansluitende vragen van de heer Moes van de PvdA. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk naar de andere twee indieners. De heer Sijbolts van de Stadspartij. Ga uw gang.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. “Het A-kwartier is de overlast zat” en “het A-kwartier vreest wraakacties”. Zomaar twee koppen die de afgelopen tijd in de media verschenen. De angst en irritatie bij bewoners en ondernemers zit er goed in. Overlast, veroorzaakt door drugshandel en allerlei randzaken die daarmee gepaard gaan, zoals schreeuwen, het kapot gooien van bierflessen, urineren in portieken, wens je niemand toe. Vaak gaat een en ander gepaard met intimidatie en voelen bewoners zich niet meer veilig. Ook schijnen er regelmatig ruzies plaats te vinden, waarbij het gebruik van wapens niet geschuwd wordt. Het is onacceptabel dat mensen hun eigen woning soms niet meer in of uit durven en soms ook niet meer durven klagen. Helaas zijn de klachten in het A-kwartier niet nieuw. Onze fractie stelt dan ook de vraag waarom hier niet eerder is ingegrepen. Wat ons vooral verbaast is dat er sinds de brief van 18 juni, waarin de bewoners worden betrokken in een gesprek, gezien de berichtgeving en informatie, weinig tot niets gebeurt lijkt te zijn om de overlast te bestrijden. De PvdA heeft hier ook al het een en ander over opgemerkt en na zeven maanden zou je toch wel duidelijke resultaten mogen verwachten. Ook lijkt er onvoldoende om te zijn gegaan met het rapport van Intraval uit 2009. Wij hebben dan ook een aantal vragen aan de burgemeester.

Kan de burgemeester aangeven waarom er niet eerder voldoende maatregelen zijn genomen of welke maatregelen uit de brief van 3 augustus wel zijn genomen? De PvdA heeft het ook al gehad over de politiewet, waarbij het voor de burgemeester mogelijk is om in overleg met Justitie cameratoezicht in te zetten. Graag op die vraag ook een reactie van de burgemeester, waarom deze afweging niet gemaakt is. En als zij wel gemaakt is, wat dan het resultaat daarvan was. Wij willen ook graag weten welke maatregelen op korte termijn worden genomen om de overlast terug te dringen. Er was vanmiddag al het een en ander over in de krant te lezen, maar ik zou ze graag hier ook nog genoemd willen hebben.

Nog een vraag over wat het college in de toekomst gaat doen met vergelijkbare situaties van ernstige overlast. De Stadspartij is in elk geval van mening dat de veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers in alle gevallen gewaarborgd moeten zijn. Waar huidig beleid tekortschiet, mag wat ons betreft keihard opgetreden worden. Privacy van overlastgevers mag niet belangrijker zijn dan de veiligheid van burgers.

Tot slot nog even over het artikel dat vandaag in het dagblad verscheen: de burgemeester stelt in dat artikel, ik weet niet of het waar is, maar daar kan de burgemeester straks op ingaan, dat er pas echt

stappen genomen kunnen worden wanneer de prostitutie volledig is verdwenen. Wij vinden dat het een niet met het ander te maken heeft.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Sijbolts zei zojuist iets intrigerends, namelijk dat de privacy van overlastgevendens niet voor de veiligheid van burgers mag gaan. Dat is iets waar mensen het misschien heel gauw mee eens zijn, maar de vraag die daaraan gekoppeld is, is: houdt dat ook ergens op? Als dat waar is, kunnen we op elke straathoek wel een camera gaan hangen. Bent u daar dan ook voor? Waar trekt u dan de grens?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, daar zou ik niet automatisch voor zijn. Dat zouden we dus ook kunnen afwegen in een discussie die mogelijk voortkomt uit de motie over het uitbreiden van cameratoezicht. Maar u kent de Stadspartij misschien ook wel als een partij die al sinds 2010 niet schuwt om cameratoezicht sneller in te zetten, daar waar het nodig wordt geacht.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja voorzitter, dan heb ik kennelijk iets gemist in 2010. Tien jaar geleden zei uw partij nog dat er wel heel erg sprake was van 'Big brother is watching you' en dat wij moesten proberen om zoveel mogelijk echte agenten op straat te krijgen, in plaats van in camera's ingeblikte. Nou heeft de wereld natuurlijk niet stilgestaan, maar er zijn ook veel meer onderzoeken geweest over de effectiviteit van cameratoezicht. Daar wordt openlijk aan getwijfeld. Waarom wilt u nu met snelle halen cameratoezicht in het A-kwartier toepassen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik ben blij dat u de geschiedenis van deze raad zo goed bijhoudt, mevrouw Van Gijlswijk.

Wij vinden gewoon dat cameratoezicht vaker moet worden toegepast. Niet in alle gevallen, dat moet je gewoon kunnen afwegen. Dat hoeft niet op elke straathoek, maar volgens mij zijn wij als raad voldoende bekwaam om die afweging te kunnen maken, samen met het college en adviezen van de politie erbij.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk nog.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou ja, voorzitter, dan hoop ik dat wij volgende maand met de Stadspartij ook kunnen discussiëren over wanneer wel en wanneer niet en of de Stadspartij ook voorwaarden stelt aan het toepassen van cameratoezicht.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): U kunt altijd met mij in discussie gaan over dat soort onderwerpen.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar krijg ik dan ook antwoord?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dan krijgt u ook antwoord. Wij staan dus ook onder de motie van de PvdA. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Het was in een keer heel gauw afgelopen, zo leek, want ik was nog even aan het denken over wat de heer Sijbolts zei, dat u toch als raad ook de afweging wilt maken: waar doen we het wel en waar doen we het niet? Dan vraag ik mij af waarom u nu bij voorbaat, om de woorden van de heer Moes te gebruiken, de sleutel van het slot omdraait. Waarom wacht u dan niet totdat u een voorstel hebt van het college dat onderbouwd is, zodat we die afweging precies zelf kunnen maken? U legt het nu helemaal bij het college. Waarom doet u dat?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, wij vinden dat de situatie in het A-kwartier zo nijpend is en al zo lang voortduurt, dat op dit moment wat ons betreft cameratoezicht zo snel mogelijk gewenst is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de vierde en laatste indiener van het verzoek. Dat is Student en Stad, de heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Hartelijk dank, voorzitter. Dit actualiteitendebat gaat over een zaak die al langer actueel is, maar die nu eigenlijk echt de spuigaten uitloopt. De overlast in het A-kwartier en dan met name op de kop van de Hoekstraat aan de kant van de Oude Kijk in 't Jat is zo zichtbaar, dat hij niet meer te negeren is. Intimiderende bejegeningen lijken er bijna bij te horen, om nog maar niet te spreken over echt onveilige situaties. Dit is heel erg vervelend voor omwonenden en voor passanten. Hoewel de panden in de Hoekstraat voor een groot deel in gebruik zijn voor prostitutie, is er ook veel bewoning, met name door studenten. Die bewoners worden dag in, dag uit met de overlast geconfronteerd. Het is in onze ogen tijd om maatregelen te nemen. Wij kunnen ons voorstellen dat camera's een structurele oplossing kunnen zijn en ik ben heel erg benieuwd hoe andere fracties hier tegenaan kijken en ook hoe het college hier tegenaan kijkt. Ziet het college met de verzoeker om dit actualiteitendebat dat er sprake is van een probleem, dat er sprake is van overlast? En is het college van mening, is de burgemeester van mening, dat cameratoezicht een adequate en proportionele oplossing kan zijn voor deze problematiek? Hiertegen zijn bezwaren aan te voeren, maar de schreeuw van de bewoners mag in mijn ogen niet onbeantwoord blijven. Als raad en college hier niets in zien, vinden zij dan dat er alternatieve maatregelen genomen moeten worden en aan wat voor maatregelen wordt dan gedacht?

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, waarom kiest u er niet voor om te zeggen: eerst andere maatregelen en dan pas cameratoezicht als aanvulling op al die andere maatregelen? Cameratoezicht alleen, blijkt uit onderzoek, blijkt uit gesprekken met de politie, werkt niet.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Nou, ik kies deze reactie omdat ik er wel in geloof dat cameratoezicht een oplossing kan zijn. Ik zie daarnaast ook dat de middelen die nodig zijn voor alternatieve maatregelen veel groter zijn en die middelen hebben we niet. In mijn ogen is cameratoezicht een adequate en in deze kwestie proportionele oplossing en daarom kies ik daarvoor.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, toen wij een discussie hadden over het eventueel plaatsen van een camera op het Waagplein werd ons verteld dat wij helemaal geen financiële middelen hebben. Dus wij werden gered door het feit dat wij geen middelen hebben. Wat gaat u nou het A-kwartier de komende maanden bieden? Als ik de inhoud van uw motie zie, dan bespreken we dat in de commissie op 13 maart, maar wij hebben meestal aan het einde van de maand raadsvergadering. Dan zouden we pas eind maart beslissen. Wat biedt u de mensen die overlast ondervinden de komende twee maanden?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Het uitzicht op de mogelijkheid tot cameratoezicht. Ik kan mij voorstellen dat u het met mij oneens bent, dat u het met de andere fracties die voor cameratoezicht zijn oneens bent, maar dat neemt niet weg dat cameratoezicht voor deze zeer nijpende situatie een oplossing kan bieden. Nogmaals, de laatste zin van mijn woordvoering was de vraag wat de financiële consequenties zouden zijn van cameratoezicht, maar met name ook van alternatieve oplossingsrichtingen waar raad en college wellicht mee naar voren komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar burgemeester Rehwinkel voor de beantwoording.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. De overlast in het A-kwartier is de laatste maanden sterk verhevigd. Dat constateert de raad, dat hebben we in het college geconstateerd en dat moet ik ook in mijn eigen verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid, die ik als burgemeester draag constateren. We hebben de afgelopen tijd met verschillende betrokkenen gesproken. Ik word ook regelmatig door de politie in de driehoek geïnformeerd. We kunnen zeggen dat de veiligheid in het A-kwartier een continu punt van aandacht is.

Ik wil vooropstellen dat ik de toegenomen overlast en de ervaren onveiligheid buitengewoon ernstig vind. Ik kan me er ook alles bij voorstellen, omdat ik de situatie goed ken. We hebben er ook de laatste jaren goed nota van genomen, op verschillende momenten van de dag. De toegenomen overlast en het toegenomen gevoel van onveiligheid rechtvaardigt dat er opnieuw en ook goed naar de ons ter beschikking staande maatregelen wordt gekeken en voor zover ik er niet over beschik, hebt u ze vandaag ook nog soms onder de aandacht gebracht.

We kunnen gelukkig zeggen dat we met elkaar volgens mij de belangrijkste stap hebben gezet. Dat is het beëindigen van de exploitatie van de raamprostitutiepanen in het A-kwartier per 1 januari 2016. Dat besluit, ik haal het bij u in herinnering, hebben we al in 2010 genomen, waarbij we ook heel uitdrukkelijk hebben geconstateerd en opgemerkt dat de overlast en de problematiek in het A-kwartier alleen maar effectief en langdurig aangepakt zou kunnen worden wanneer er geen raamprostitutiebedrijven meer worden geëxploiteerd. Het rapport van Interval is al een aantal keer aangehaald. Zoals ook in het rapport van Interval van vorig jaar wordt beschreven, kunnen pas als de prostitutiebedrijven zijn verdwenen, de randvoorwaarden worden vervuld waardoor met een redelijke politie-inzet een eind aan de overlast gemaakt kan worden. Pas dan ontstaat er een basis voor een beter woon- en leefklimaat, een basis voor samenwerking met de buurt, ook als het gaat om het treffen van stedenbouwkundige maatregelen. Ik neem aan dat de meesten van u de buurt kennen. Overigens is het A-kwartier kleiner dan de binnenstad West, waarvan cijfers werden gegeven. Maar u kent de specifieke situatie van het A-kwartier. Alleen al de fysieke situatie, de feitelijke woonomgeving en verdere omgeving leiden ertoe dat daar met het treffen van stedenbouwkundige maatregelen pas echt de stap naar een beter woon- en leefklimaat kan worden gezet. Ik hecht eraan om dat goed te benadrukken, want alles wat wij tot die tijd doen, en ik zou u zo dadelijk aangeven dat dat wat mij betreft heel veel is, dat ik de lat ook voor mijzelf heel hoog leg, toch slechts tijdelijk effect kan sorteren en de overlast niet geheel kan wegnemen. De aanwezigheid van de prostitutiepanen en de inrichting van de buurt, ik heb er net al wat over gezegd, hebben een aanzuigende werking op mensen die minder goede of zelfs kwade bedoelingen hebben. De vele straatjes, de portieken bieden aan mensen de mogelijkheid om snel uit beeld te zijn en zolang dat complex van factoren in stand blijft, is iedere maatregel uiteindelijk maar beperkt effectief of is er langdurig heel veel politie-inzet nodig. Daarbij hebben wij ook altijd de afweging te maken ten aanzien van inzet die in de rest van de stad moet worden gepleegd.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u. Dat was een heel lange zin. Ik begrijp nu toch eigenlijk uit de beantwoording van de burgemeester dat hij de raamprostitutie die daar is en de drugsoverlast in combinatie als probleem ziet. In onze ogen is het toch vooral de drugsoverlast en criminaliteit die daarmee gepaard gaat het probleem en niet zozeer die combinatie. Misschien dat de burgemeester daar nog iets duidelijker een beeld van kan schetsen.

Burgemeester REHWINKEL: Nee, dat is toch niet zo makkelijk uit elkaar te trekken als dat misschien lijkt. Dat bleek ook uit het eerdere onderzoek. Het blijkt dat aanwezigheid van prostitutie en allerlei vormen van overlast, ik heb het dus over meerdere vormen van overlast, maar waarvan de drugsoverlast zeker een heel ernstige is, met elkaar in verband staat, zoals ik net heb aangegeven, ook nog weer door de situatie en de feitelijke omgeving van het A-kwartier.

Er werd mij gevraagd waarom de politie het middel cameratoezicht nog niet eerder heeft ingezet. Ik hoop dat ik eigenlijk nu al duidelijk heb gemaakt dat steeds de afweging is geweest dat met een enkele maatregel het probleem van de overlast niet of nauwelijks vermindert. Maatregelen sorteren pas effect, dat is ook door verschillende van u benadrukt, wanneer ze in samenhang worden getroffen. Dat is ook de reden geweest waarom we de afgelopen zomer, na klachten al over toenemende overlast in de buurt, in het lokale driehoeksoverleg afspraken hebben gemaakt met de politie en het Openbaar Ministerie over extra en te intensiveren maatregelen. Dus als mij wordt gevraagd waarom er niet eerder is ingegrepen, dan moet toch ook bekend zijn dat er al extra maatregelen genomen zijn. Wat mij betreft nog steeds niet voldoende, maar er zijn al extra maatregelen genomen. Daarbij ging het onder andere om intensivering van het verblijfsverbodenbeleid, om onderzoek door de politie naar de mogelijkheid van het gebruik van mobiel cameratoezicht, over de inzet van medewerkers van Stadstoezicht en ook over onderzoek naar de mogelijkheid van de inzet van een drugshond. Ik wil ook nu naar een pakket van maatregelen om te kijken hoe wij die ernstige overlast voor bewoners terug kunnen brengen. Noem het wat mij betreft een tienpuntenplan, waarbij bijvoorbeeld aan een politiepost kan worden gedacht en ook aan een geïntegreerde taskforce. Ik kan me voorstellen dat een camera op de hoek van de Kijk in 't Jatstraat op grond van de politiewet misschien tijdelijk wat verlichting kan brengen, maar ik moet daar ook echt de verwachtingen in temperen. Het gaat om kortdurend cameratoezicht, waarbij het cameratoezicht als onderdeel van een pakket van meerdere maatregelen de handhavende taak van de politie kan ondersteunen, maar dus geen structurele oplossing voor de overlast met zich mee kan brengen. Ik heb nu ook aangedrongen bij de politie op een snelle afronding van het onderzoek van de politie naar het cameratoezicht, evenals op de afronding van een onderzoek naar de inzet van een drugshond, zodat ik op

11 februari met anderen in het lokale driehoeksoverleg een definitief besluit kan nemen over beide middelen. De drugshond is overigens al een paar keer ingezet, maar ik wil dus ook die drugshond, en het vaker inzetten daarvan, meenemen in het bredere pakket.

De VOORZITTER: De heer Moes wil u interrumpen, maar ik stel voor dat hij in zijn tweede termijn daar even op terugkomt. De burgemeester is eigenlijk door zijn spreektijd van dit moment heen, dus ik wil hem graag vragen om nu af te ronden.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, ja. De mogelijkheid die wordt geopperd vanuit de raad, ik wacht natuurlijk ook even uw definitieve oordeelsvorming daarover af, maar die blijkt straks bij het in stemming brengen van de motie, om te onderzoeken of de verordening kan worden aangepast, zodat ik de bevoegdheid krijg op het instellen van cameratoezicht ter verwerking van de overlast in het kader van de handhaving van de openbare orde, acht ik met een aantal kanttekeningen wenselijk. Het cameratoezicht kan namelijk een bijdrage leveren, dat heb ik ook aangegeven, als het gaat om het sturen van de politie, het gericht inzetten van de politie en ook tot het verbeteren van de oplossing van strafbare feiten. Ook nu weer een realistisch beeld, hopelijk. Cameratoezicht op grond van artikel 151c van de gemeentewet, daar is ook door u op gewezen, beperkt zich tot een vast cameratoezicht. Dat heeft zijn beperkingen, dat is duidelijk, vast cameratoezicht bij zich verplaatsende overlast. Het door de minister wel ingebrachte wetsvoorstel met betrekking tot tijdelijk en flexibel cameratoezicht zal ons hopelijk in de toekomst verdere uitkomst kunnen bieden.

Ik herhaal dus dat cameratoezicht alleen effectief is als er vervolgens ook voldoende politiecapaciteit beschikbaar is. Alleen cameratoezicht biedt niet voorgoed een oplossing zonder evenredige politie-inzet. Dan het oordeel over de motie, mevrouw de voorzitter. Ik heb daar, denk ik, voldoende over gezegd en mijn uiteindelijke oordeel is dat ik het oordeel over de motie aan de raad overlaat.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Moes wil u toch nog graag even een vraag stellen voor zijn tweede termijn begint.

De heer MOES (PvdA): Ja, voorzitter, dank u wel. De burgemeester zei net dat hij zou aandringen op een spoedige afronding van het onderzoek dat de politie op dit moment aan het uitvoeren is over het inzetten van mobiel cameratoezicht. Alleen, dat zei hij ook al in de brief van augustus. Dat onderzoek kondigde hij in de brief van augustus al aan. We zijn nu bijna een jaar verder.

Burgemeester REHWINKEL: Daar hebt u gelijk in, ik wil dat ook zo spoedig afhandelen dat ik in het driehoeksoverleg van 11 februari daarover met de politie en anderen een lijn in kan bepalen. Het is misschien goed om dat nog wel te zeggen. Ik wil het echt zo snel mogelijk doen, maar we moeten het ook wel zorgvuldig doen, anders lopen we ook weer tegen problemen op, ook in juridische zin. U vraagt: "Kan het gereed zijn voor de commissie van maart?" Dat betekent dat wij het eind februari ook al in het college zouden moeten hebben. Ja, dat wordt wel heel krap. Ik ga ondertussen met dat mobiele cameratoezicht aan de gang. Ik hoop dat het er in die commissie van april is, dat zal ik echt toezeggen, dat het er dan er ligt.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, als de burgemeester nu zegt dat daar mobiel cameratoezicht ingezet gaat worden, dan zijn wij wel wat leniger met de termijn van maart.

Burgemeester REHWINKEL: Ja, ik heb dus toegezegd dat ik daar op 11 februari over wil kunnen spreken en over wil kunnen besluiten in de driehoek.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan concludeer ik dat wij in ieder geval in de motie 'maart' kunnen vervangen door 'april'. Dan hebben we dat even vastgesteld.

Dan gaan we naar de tweede termijn van de indieners, desgewenst. De rest mag ook, maar daarna. Ik kijk naar de heer Moes, of hij het woord nog opnieuw wenst. Dat is niet het geval, dan ga ik naar de VVD. De heer Jager? Ook niet? De Stadspartij schudt nee en de heer Van Rooij ook. Dan gaan we naar de andere fracties en dan geef ik het woord aan mevrouw Van Gijlswijk, SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, jaren is de situatie in het A-kwartier beheersbaar geweest, maar de laatste tijd, andere fracties hebben het aangegeven, maar ook bewoners die ik heb gesproken en insprekers, is de overlast duidelijk toegenomen. Er wordt tegenwoordig ook overdag gedeald, dat dealen

is steeds meer georganiseerd en vindt op steeds grotere schaal plaats. PvdA, VVD en ook andere partijen willen de handelingsruimte en daarmee de effectiviteit en slagvaardigheid van het handelen van de burgemeester vergroten door de huidige Verordening cameratoezicht te verruimen. U heeft het gehoord, het doel is dat in voorkomende gevallen er voortaan straks altijd cameratoezicht zal kunnen worden ingezet. Voorzitter, wat mijn fractie betreft draven deze partijen door. Deze partijen geven met hun dadendrang de inwoners van deze stad valse hoop door hen voor te houden dat door camera's alle drugsproblemen in deze stad opgelost kunnen worden. Voorzitter, u geeft ze valse hoop. U creëert schijnveiligheid. Ik zou graag de gelegenheid hebben, want ik zie de heer Moes al klaar zitten, om u uit te leggen waarom mijn fractie dat vindt.

Uit recent onderzoek onder daders blijkt dat cameratoezicht ervaren criminelen en veelplegers er niet van weerhoudt crimineel gedrag te vertonen of overlast te veroorzaken. Ze zijn heel erg goed op de hoogte van de plaatsen waar de camera's hangen, de technische mogelijkheden, de tijden waarop wordt uitgekeken, de kwaliteit van de beelden en de bruikbaarheid ervan. Berekenende daders laten zich niet afhouden van het plegen van delicten, maar passen hun gedrag aan. Ze proberen buiten het zicht van de camera's te blijven en herkenning te bemoeilijken. Ze maken gebruik van tijden waarop de beelden niet worden uitgekeken, kennen de beperkingen van camera's bij drugsdelicten en vanwege financiële belangen verplaatst de drugshandelaar zich bewust naar locaties buiten cameragebieden of buiten het bereik van cameratoezicht. Maandag had ik een gesprek met de Groningse politie. Ook zij gaven aan dat cameratoezicht alleen nooit werkt en dat deze vorm van toezicht bij drugs dealen vaak leidt tot verplaatsing van het probleem, omdat het een weloverwogen daad is. Met deze voorwetenschap, voorzitter, ziet mijn fractie vooralsnog geen heil in cameratoezicht in het A-kwartier, laat staan het voorstel, de motie die nu voorligt. Camera's ophangen in het A-kwartier betekent het verplaatsen van het probleem naar het **Riouwplein**, Noorderplantsoen of een andere locatie in de stad. Op die plekken zal vervolgens dezelfde overlast ontstaan, maar dan voor andere bewoners. Daar komt nog bij, voorzitter, als ik mijn zin mag afmaken, dat de drugsoverlast zich niet meer beperkt tot de Hoekstraat - Oude Kijk in 't Jatstraat, maar zich heeft uitgebreid naar de Laan en het harmoniecomplex. Dat zou betekenen dat er in een fors gebied camera's moeten worden opgehangen. Naar het oordeel van mijn fractie is cameratoezicht dan niet meer evenredig met het doel dat ermee zou moeten worden bereikt. Een uitgangspunt waar de PvdA ook altijd achter heeft gestaan.

De VOORZITTER: De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Ja, we zijn heel blij met de analyse vanuit de ivoren toren, maar eigenlijk zegt u dus tegen de bewoners van het A-kwartier: we gaan niet al het mogelijke doen wat wij kunnen doen, wij doen al het mogelijke behalve een ding waar wij ideologisch niet op tegen zijn.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik kom daar zo meteen op terug. Die vraag heb ik mezelf gesteld en heeft de fractie zich gesteld. Ik zal u daar zo deelgenoot van maken.

Voorzitter, er wordt hier gesproken over cameratoezicht op grond van de politiewet. Maar als ik dat bekijk, ik ben weliswaar geen jurist en ik werk ook niet bij de politie, kan dat niet. Want wat zegt de minister hierover? Camera's kunnen slechts voor de duur van een evenement of een ordeverstoring van tijdelijke aard worden ingezet. Nou, drugs dealen is geen evenement en is ook geen tijdelijk probleem meer. Volgens de minister komt die inzet in de praktijk slechts neer op enkele dagen. Dat biedt dus geen soelaas.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Dat is nou precies de reden dat mijn fractie een motie indient om juist op basis van de gemeentewet over te gaan tot cameratoezicht. Die motie, ik heb het u nog niet horen zeggen, maar ik heb zo het vermoeden dat u daar wat twijfels bij heeft.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik ben realistisch genoeg om te tellen, en daar staan voldoende stemmen onder, dat de motie wordt aangenomen. Dat betekent dat wij in april in de commissie en in de gemeenteraad nog eens een, wat mij betreft principiële, debat hebben over het toepassen van cameratoezicht. Want u zegt zelf: "In de afgelopen tien jaar heeft de wereld niet stilgestaan." Dat klopt, dat betekent ook dat er steeds meer bekend is over de effectiviteit van de inzet van cameratoezicht. Ik zal u anders wel eens meenemen in een paar van die onderzoeken. Ik heb heel veel interessants gelezen, maar

wat blijkt: van cameratoezicht gaat geen preventieve werking uit. U voorkomt daarmee niet de overlast. U helpt alleen de politie bij het opsporen en het strafproces.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, ik wil graag mevrouw Van Gijlswijk uitnodigen om uit de ivoren toren te komen en met mij naar die situatie te gaan om daar eens de confrontatie met de mensen aan te gaan.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Kijk voorzitter, dit is nou net het niveau waarop ik dit debat niet had willen voeren. Ik ben ook erg blij met de inspreker, de advocaat, die zegt: "Er moet hier niet op basis van emotie en een bepaalde paniek ineens een roep zijn om allerlei maatregelen." Moet de situatie in het A-kwartier dan niet worden aangepakt? Nou zeker wel, voorzitter, met een heel uitgebreid pakket aan maatregelen. En een aantal daarvan is ingezet. Extra toezichthouders, meer politie-inzet om hard op te treden, het op grote schaal gebruikmaken van verwijderingsbevelen, verblijfsverboden en het inzetten van een samscholingsverbod. Met een flexibel interventieteam van de politie de drugsdealers intensief volgen en dealers en gebruikers weggagen en met een grootschalige veegactie. Daarmee zou de drugsoverlast tijdelijk minder kunnen worden en beheersbaar kunnen zijn. Pas als deze maatregelen op basis van een goede evaluatie niet blijken te werken, of niet blijken te leiden tot het beheersbaar maken en houden van de situatie, wil mijn fractie het inzetten van verdergaande maatregelen overwegen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts heeft nog een vraag voor u.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja, ik had nog een vraag, voorzitter. Mevrouw Van Gijlswijk woog af waarom haar fractie niet vindt dat cameratoezicht moeten worden ingezet, maar u zei daar op het laatst nog heel snel een zinnetje dat de politie het kan gebruiken voor het opsporen en vervolgen. Zou dat niet een heel mooie bijvangst zijn, als je dat dan zou inzetten?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Er is hier een roep om de overlast te voorkomen en overlast tegen te gaan. Van camera's blijkt uit onderzoek dat, als het gaat om drugsoverlast en drugsdelicten, er geen preventieve werking van uitgaat. Als u zegt: "We willen de politie helpen met de opsporing", ja, in uw redenering zou het dan zo zijn dat op veel meer plekken in deze stad camera's worden opgehangen. Nogmaals, we hebben beperkte spreektijd tijdens deze raadsvergadering en tijdens dit debat, ik voer deze discussie graag met u, op een later moment en op een principiële niveau. En dan hoop ik dat u zich ook verdiept in de effecten van cameratoezicht.

De VOORZITTER: De heer Jager, VVD.

De heer JAGER (VVD): Voorzitter, ik wil nog even terugkomen op de effecten van cameratoezicht. U weet dat ik zelf een van de initiatiefnemers ben van cameratoezicht in het uitgaansgebied. Ik heb daar met een delegatie van politie en gemeentemensen en van de privacywet in Engeland heel wat bezoeken over afgelegd.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, kan de heer Jager zijn vraag formuleren? Gezien de spreektijd?

De heer JAGER (VVD): Daar ben ik toch tot de conclusie gekomen dat het heel veel effect heeft. Maar, ik heb het ook al aangehaald in mijn woordvoering, het moet een totaalpakket zijn.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, uitgaansgeweld is niet vergelijkbaar met drugs dealen. Uitgaansgeweld wordt vooral ingegeven door het gebruik van alcohol en drugs en impulsieve acties. Bij drugs dealen is er sprake van een weloverwogen daad. Dat is het verschil en daar zit hem het verschil tussen het effect van cameratoezicht dan ook in.

De heer JAGER (VVD): Ik ben het niet met u eens, maar we gaan binnenkort de discussie aan in een aparte vergadering.

De VOORZITTER: Precies. Dank u wel. De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Het is jammer dat het debat, dat eigenlijk is ingegeven door de veiligheidssituatie in het A-kwartier, nu zo wordt versmald, ook door de vorm van de interpellatie, tot cameratoezicht. Wat GroenLinks betreft staat op de agenda de veiligheid in het A-kwartier. We kunnen het er volgens mij snel over eens worden dat van vele kanten duidelijk is geworden, of het nou over de bewoners gaat, of over prostituees of over winkeliers daar of de MJD, dat er sprake is van meer overlast en meer onveiligheid. Dat is een patroon van volgens mij al wat langer, als ik zo de signalen mag geloven, van niet een paar maanden, maar zo'n twee jaar. We hebben er vragen over gesteld en de vraag is: hoe ga je dan vervolgens die onveiligheid te lijf? Ik hoorde in het antwoord van de burgemeester wel iets over een eerder overleg, ook in de zomer, maar mij wordt niet helder wat nu eigenlijk in die twee jaar waarin de overlast en de onveiligheid zijn toegenomen, het college actief gedaan heeft en hoe het bestuurlijk gestuurd heeft op de verbetering van de veiligheid in het A-kwartier. Voorzitter, daarom zou ik ook graag een afspraak maken vanuit de raad met het college om op korte termijn maatregelen te nemen voor de veiligheid en ook voor de zomer al te rapporteren aan de raad wat de effecten zijn geweest van die maatregelen. Ik beseft dat als je maatregelen treft in het A-kwartier, je dan ook een verschuiving tot stand brengt. Ook uit de gesprekken met de politie is in de voorbereiding wel gebleken dat je de hoeveelheid maar moeilijk kan tegengaan. Dus voor een deel zal er een verschuiving gaan optreden. Maar als je constateert, wat mijn fractie constateert, dat in het A-kwartier het niveau van onveiligheid op straat te hoog is geworden, dan moet je ook maatregelen nemen. De vraag is dan vervolgens: hoe? En dat is een vraag die ik hier op dit moment niet ga beantwoorden, omdat ik vind dat ik die niet kan beantwoorden omdat er te weinig informatie aan ons verstrekt is, ook door de aard van dit debat. Dat wil ik graag overlaten aan het college, aan de politie, aan de professionals die weten wat daar aan de hand is. Volgens mij is daar ook nog veel meer te doen dan alleen dat cameratoezicht.

De VOORZITTER: De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, maar u zegt daarbij niet dat u principieel de toepassing van het middel cameratoezicht uitsluit?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dat klopt, u komt gelijk bij mijn volgende zin uit. Als het college het doel dat wij hier met elkaar afspreken niet kan bereiken, naar de mening van het college, zonder cameratoezicht toe te passen, dan moet het dat maar komen uitleggen. Dan hoor ik graag wat onderbouwing is en waarom dat zo is. Maar dan op dat moment, en dan moet er een goed verhaal bij zijn, want ik deel heel veel van de bezwaren, eigenlijk alle, van de SP-fractie tegen het cameratoezicht en ik zie ook het verschil tussen drugshandel waar je cameratoezicht gebruikt of een uitgaansgebied. Dat is gewoon een ander vraagstuk. Ik sluit het niet uit, maar overtuigt u mij maar. Wat ik niet ga doen is instemmen of zeggen: wijzig u maar vast de verordening, maakt u maar een voorstel daarvoor, waarin u structureel meer mogelijkheden krijgt om cameratoezicht in deze stad toe te passen. Daar ben ik niet voor. College, als u denkt dat u de doelen die wij met elkaar stellen niet kunt bereiken, dan komt u maar bij ons terug en dan overtuigt ons maar.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, de heer Gijsbertsen houdt net een heel betoog over hun het overlaten aan de professionals. Eigenlijk zegt u dat de professionals het doen, maar wel met een gereedschapskist waar een belangrijk instrument uit ontbreekt.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, we gaan nu niet doen alsof er geen gereedschapskist is. Er zijn ontzettend veel maatregelen die genomen kunnen worden. Op het moment dat het college van oordeel is dat het doel dat wij stellen, namelijk een veiliger A-kwartier, in de komende maanden al, niet bereikt kan worden zonder cameratoezicht, moeten we daar eerst van overtuigd worden en dan kan ik kijken of ik ermee in kan stemmen om dat alsnog toe te passen. Dat lijkt mij een heldere volgorde.

De heer MOES (PvdA): Ik snap uw benadering. Wij keren hem om en volgens mij komen wij uiteindelijk wel tot elkaar.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Nou, voorzitter, ik vind het ook heel gek dat de interpellanten het omdraaien, want ik ga niet nu een bevoegdheid uit handen geven, terwijl ik niet weet of ik hem wil gebruiken. Terwijl ik niet weet of ik wil dat de burgemeester hem gebruikt. Dus ik houd hem liever even bij mij en mocht ik dan overtuigd worden, dan kan ik ook nog gaan praten over hoe ik die dan wil

invullen. Een wijziging van een voorziening betekent dus dat wij het structureel mogelijk maken om, waar drugsoverlast is, cameratoezicht in te zetten. Dat is een blanco cheque die ik hier niet ga tekenen.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, dan begrijp ik de opmerking die de heer Gijsbertsen eerder maakte over de professionaliteit van de politie in dat kader niet zo goed. Want als die professionaliteit zo groot is, en daar vertrouw ik inderdaad op, en de burgemeester is bekwaam, en dat heb ik ook al uitgesproken, dan zou ik hem dat middel juist wel graag in handen willen geven.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, met alle respect, dat is een beetje flauw vind ik, want als we gaan zeggen: “hebt u vertrouwen in het college?”, dan kan ik ook naar huis gaan. Het feit dat ik iets vind of dat ik een bevoegdheid in handen houd, wil niet zeggen dat ik niet vertrouw dat het college zijn werk goed doet of dat de politie goed zijn werk doet. Dus dat vind ik eerlijk gezegd een beetje flauw. Laatste opmerking, voorzitter, anders wordt mijn fractie boos. Ik ben ook benieuwd naar wat de toekomst van het A-kwartier is en volgens mij moeten we intensiever met elkaar spreken over wat de toekomst is van die buurt, ook na het afsluiten van de raamprostitutie. Dat komt later in de commissie vast nog wel terug. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Door de heer Gijsbertsen is een motie ingediend.

Motie (2): Veiligheid A-kwartier (GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, SP)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 30 januari 2013, besprekende wenselijkheid inzet cameratoezicht tegen druggerelateerde overlast, in het bijzonder in het A-kwartier,

overwegend dat:

- in de afgelopen weken bewoners, de MJD, prostituees en winkeliers aandacht hebben gevraagd voor toenemende onveiligheid op straat in het A-kwartier;
- ondanks regelmatig overleg met de gemeente het veiligheidsgevoel in de afgelopen jaren is verslechterd;
- het college pas laat een actieve houding in dit dossier heeft aangenomen en duidelijke afspraken met de raad gewenst zijn;

van mening dat:

- de leefbaarheid van het A-kwartier ook en juist in het zicht van de verplaatsing van de raamprostitutie naar Nieuwstad grote aandacht verdient;

verzoekt het college dan wel de burgemeester:

- op zeer korte termijn maatregelen te nemen om de veiligheid op straat in het A-kwartier te verbeteren;
- voor de zomer aan de raad te rapporteren welke maatregelen zijn getroffen en of het effect van die maatregelen al merkbaar is volgens bewoners, prostituees, welzijnswerkers en de politie;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

Dan ga ik naar D66, de heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Dank u wel, voorzitter. De buurt, het A-kwartier staat in brand. Op 3 augustus 2012 worden er schriftelijke toezeggingen gedaan door de burgemeester om de eveneens in die brief erkende problemen te lijf te gaan. Vervolgens hoort de buurt tot eind januari van de burgemeester helemaal niets meer. Als een buurt in brand staat, voorzitter, dan kan en mag het vervolgens ook absoluut niet zo lang duren als nu het geval is geweest. Ik meen hiermee in ieder geval de urgentie en noodzaak van handelen te hebben geïllustreerd, iets wat anderen voor mij uiteraard ook al hebben gedaan. Voorzitter, zijn mogelijkheden als gebiedsverboden, samenscholingsverboden, extra surveillance en uiteindelijk wellicht zelfs preventief fouilleren, hoe vervelend ook, al voldoende verkend en waar mogelijk toegepast voor het gebied waar we nu over spreken? Mijn fractie plaatst daar nog steeds vraagtekens bij. De privacy van onze burgers is ons bijzonder dierbaar. De veiligheid van diezelfde burgers echter ook. Uit vele onderzoeken blijkt dat het veiligheidsgevoel van mensen toeneemt bij gebruik van cameratoezicht. Maar cameratoezicht alleen is volstrekt onvoldoende, blijkt uit diezelfde

onderzoeken, ook net al door de SP benoemd. Het gaat om een combinatie van inzetfactoren, die tot effectieve oplossingen leiden, zoals ook al door anderen benoemd.

Dan: het cameratoezicht als in te zetten instrument bij ons in de gemeente. Zoals duidelijk in de wet wordt omschreven, dient de problematiek ernstig genoeg te zijn en daarmee het cameratoezicht proportioneel. Ondanks dat D66 zeer zeker de ernst van de problemen onderkent, zouden we wel graag van de burgemeester horen hoe hij de proportionaliteit van dit cameratoezicht in de hand denkt te houden, ook in het kader van de tijdelijkheid. De problematiek concentreert zich tenslotte niet meer enkel op de hoek van de Oude Kijk in 't Jat, Muurstraat en Hoekstraat, maar leidt inmiddels ook al tot overlast op De Laan, Uurwerkersgang en harmoniecomplex, zoals ook al door de SP opgemerkt. Mijn fractie kan, mits er een juiste mix van maatregelen wordt genomen, wellicht instemmen met cameratoezicht op die probleemkruising. Mits goed aangeduid ter plaatse en met de geldende wettelijke restricties van bewaaktermijnen en toegankelijkheid van de beelden. We delen zeker niet de visie van de PvdA waarbij de burgemeester zonder meer, naar eigen bevinding, overal in de stad cameratoezicht zou kunnen inzetten. D66 meent dat dit eerst en vooral ter goedkeuring aan de raad moet worden voorgelegd en dat evaluatie hiervan ook bij de raad zou moeten liggen.

De VOORZITTER: De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Die waarborgen van zorgvuldigheid staan toch al in de wet? Ze staan toch al in onze verordening? Waarom dan dubbelop?

De heer BENJAMINS (D66): Ik begrijp eruit dat u de verordening dusdanig wilt aanpassen, dat wij uiteindelijk niets meer te zeggen hebben over waar en wanneer er cameratoezicht wordt ingezet.

De heer MOES (PvdA): Nee hoor. Wij hebben in onze motie heel duidelijk het doel van cameratoezicht beschreven. Heel nauwkeurig zelfs. We hebben daarbij ook verwezen naar een uitbreiding van de bestaande verordening en in die bestaande voorziening staan allerlei waarborgen voor zorgvuldigheid al genoemd, zoals tijdelijkheid, proportionaliteit en de subsidiariteit.

De heer BENJAMINS (D66): Dat is correct, dat staat inderdaad in de verordening. Daarom ben ik ook zo blij met die verordening. Maar u zegt zelf, in de aanpassing in uw motie, dat in alle mogelijke gebieden waar eventueel drugsoverlast zou kunnen plaatsvinden, de burgemeester daar het instrument cameratoezicht zou moeten mogen inzetten.

De heer MOES (PvdA): Ja, mits voldaan wordt aan al die zorgvuldigheidseisen die in de verordening staan en die u nu zelf ook al noemt. U kunt onze motie volgens mij gewoon steunen.

De VOORZITTER: Dit debat gaat verder in april.

De heer BENJAMINS (D66): Ik kom waarschijnlijk tot een afronding. En overigens, voorzitter, laten wij in dit soort zaken in ieder geval zien te voorkomen dat de burgemeester geciteerd zou kunnen worden in het Dagblad van het Noorden met een uitspraak als dat hij "zo min mogelijk probeert te liegen". Dat komt onze geloofwaardigheid natuurlijk in geen geval ten goede. Wel zijn we nieuwsgierig naar het tienpuntenplan, in het bewuste artikel genoemd en zojuist ook al door de burgemeester genoemd, om ervoor te zorgen dat de nu brandende buurt en haar bewoners de rust krijgen waar ze recht op hebben. Wij zullen deze motie dus, met de nodige bedenkingen, vanwege de urgentie ondersteunen, maar gaan de discussie in de commissie in april graag aan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Dit debat is wellicht bij een aantal partijen een herhaling van zetten. Ook wij vinden uiteraard, als iedereen, dat je de veiligheid van de inwoners moet garanderen. Dat is een punt dat we met z'n allen delen. Het probleem delen we met elkaar, maar de oplossing, daar wordt nog wat verschillend over gedacht. Wat onze fractie betreft is de moord die, hoe treurig ook, heeft plaatsgevonden, een incident. Het is misschien wel de aanleiding geweest tot dit debat, ik denk wel dat het meegespeeld heeft, maar dat geeft niet. Het punt van de bewoners blijft evengoed heel hoog staan. Die bewoners van het A-kwartier die al jaren geconfronteerd zijn met afnemende veiligheid. Af en toe was het weer wat stabiel en dat ging zo door de jaren heen. Ik denk dat

we wel terug kunnen gaan tot de jaren negentig, dat het op en neer is gegaan. Wij staan heel erg achter het resultaat: veiligheid van de inwoners garanderen. Maar de vraag is dus hoe je dat wilt bereiken. “Wij zijn niet de experts”, dat hebben wij in onze fractie expliciet benoemd, maar wij zijn er wel om richting te geven. Om het debat ook hier wat richting te geven hebben wij ook contact gezocht met de politie en we hebben daar wel meegekregen dat alleen een camera niet de oplossing is. Het is een totaalpakket aan maatregelen die we wat ons betreft zouden moeten nemen. Een heel aantal aspecten is in deze raad wel aan de orde geweest. Het gaat van verlichting tot de zwaardere aanpak of een ‘wegjaagaanpak’. Wat ons betreft lijkt het debat zich wat toe te spitsen op de camera’s, maar wat ons betreft hebben die camera’s, en dat is ook zo bewezen in het rapport, niet altijd de preventieve werking en ook soms een waterbedeffect. Het zou kunnen dat we daar wat neerzetten, maar het zou ook kunnen dat om de hoek vervolgens het hele circus zich verplaatst, waardoor wij er bij voorbaat niet heel erg voor zijn om alleen dit middel te bekijken. Wij zijn voor een totaalaanpak en daarom is de motie zoals verwoord, en waar wij ook wel op staan, met op korte termijn maatregelen nemen. Het is niet zo dat wij nu achterover willen leunen zo van: ‘doet u maar wat’, nee, we willen op korte termijn maatregelen nemen om die veiligheid te verbeteren, maar wij bekijken het breder. De camera kan onderdeel zijn, maar hoeft niet per se het einddoel te zijn. Ik rond af voorzitter, het is voldoende voor dit moment.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Bedankt voor de duidelijke antwoorden van de burgemeester. We zijn ons ervan bewust dat er meerdere maatregelen zijn dan alleen cameratoezicht om de toegenomen onveiligheid terug te dringen, maar de situatie van het A-kwartier is onacceptabel. Met deze motie willen wij de mogelijkheden voor een beter leef- en woonklimaat vergroten. Vandaar dat wij ook onder deze motie staan. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Vanwege de privacygevoeligheid is de Partij voor de Dieren normaal gesproken terughoudend in het plaatsen van camera’s. In dit geval praten we over zo’n duidelijk overlastgeval dat het voor ons aannemelijker wordt om wel camera’s te plaatsen. Anderzijds is het wat ons betreft veel effectiever om agenten in burger actie te laten ondernemen. Als ieder van ons situaties van onveiligheid erkent, dan moet het voor de politie toch ook niet zo moeilijk zijn om direct actie te ondernemen en drugsdealers in te rekenen! Ik denk persoonlijk dat dat veel efficiënter is. Wat ons betreft heeft dat prioriteit, maar het kan wat ons betreft in deze specifieke situatie eventueel naast cameratoezicht. We willen het is graag breder zien. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kunnen wij tot slot nog een keer naar burgemeester Rehwinkel voor een korte reactie en eventueel een reactie op de tweede motie. Ik kijk even of de spreektijd bekend is. U hebt acht minuten maximaal. Nog een hele tijd.

Burgemeester REHWINKEL: Dank u wel, voorzitter. Dank voor het feit dat velen van u zich ook zo goed in de problematiek hebben verdiept, ook hebben nagegaan wat er is gebeurd, wat nog kan gebeuren, nu de overlast, voorzitter, toch ernstiger is dan die al langer in het A-kwartier is. Samenvattend: wat er dus al is gebeurd, is dat toen de eerste signalen over verergerde overlast binnenkwamen, medewerkers van Stadstoezicht een bijdrage zijn gaan leveren in het A-kwartier, de drugshond al door de politie is ingezet, doelgerichte acties waarbij geprobeerd wordt om dealers zoveel mogelijk op heterdaad te betrappen. Nogmaals, we gaan dat wat mij betreft alleen nog maar meer doen. Wij hebben dus nagegaan wat de mogelijkheden van cameratoezicht zijn; mobiel, vast, en hoe we dat ook vooral in combinatie met andere maatregelen eventueel kunnen gaan toepassen. Wij hebben een handhavingsactie richting een bepaalde horecagelegenheid gehad en de exploitant heeft ook een waarschuwing gekregen. Hij heeft inmiddels ook aangegeven dat hij overlastveroorzakers, drugsdealers, een lokaalverbod heeft opgelegd. De politie heeft dus extra ingezet. Wethouder Isha heeft, in de korte tijd dat hij er zit, nagegaan of hij ook bepaalde maatregelen vanuit zijn portefeuille kan nemen ten aanzien van overlastgevers met een uitkering. Mogelijkheden worden daarbij onderzocht. En we gaan dus nu vooral na, nu dat noodzakelijk is, of we een politiepost kunnen vestigen, we een samscholingsverbod kunnen gaan instellen in aanvulling op verblijfsverboden die al worden opgelegd en of we het A-kwartier ook als veiligheidsrisicogebied kunnen aanwijzen. Dat is overigens nog niet zo eenvoudig. Dan zou er ook preventief gefouilleerd kunnen worden. Dus dat zijn de maatregelen die wat ons betreft in een integrale aanpak nog nodig zijn.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Over die mobiele politiepост, hoe concreet is dat idee en wat mogen wij daar op welke termijn van verwachten?

Burgemeester REHWINKEL: De mobiele politiepост, dat gaan we dus na. Dat vraagt wel bepaalde inzet, maar het idee is wel zo concreet dat ik denk in dat driehoeksoverleg van 11 februari te kunnen gaan bespreken, of we daar dan ook toe kunnen overgaan. Voor bepaalde tijd.

Voorzitter, de heer Benjamins stelde nog een vraag over proportionaliteit. Ik neem aan dat hij ervan op de hoogte is dat dat beginsel al in de verordening staat. Dat die dus al dwingt tot het hanteren van het proportionaliteitsbeginsel. Ik hoop dat ik duidelijk heb gemaakt dat het bepalen van die proportionaliteit ook afhangt van hoe andere maatregelen werken. Nogmaals, wat mij betreft, ook al heb ik de bevoegdheid, is bepalend voor de mate van cameratoezicht, of überhaupt de vraag of je ertoe overgaat, ook wat andere maatregelen opbrengen.

Dan kom ik tot het oordeel over de motie. Dan ben ik geloof ik ook een keer eerder klaar dan u verlangt. Dat kan ik dan weer een poosje misbruiken bij volgende gelegenheden. Voorzitter, ik ben daar dus eigenlijk enthousiast over, want ik wil de vinger echt aan de pols houden en ik zal dus ook zelf gerapporteerd willen krijgen wat nu de effecten zijn in de komende tijd. Dus met genoeg rapporteer ik daar de raad over, zoals de motie vraagt, voor de zomer. Maar ik geloof dat ik uiteindelijk de vrij neutrale term moet kiezen dat ik het 'oordeel aan de raad overlaat'.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kunnen wij overgaan tot stemming over de moties en dan beginnen we met motie 1. Dan wijs ik nog even op het aanpassen van de datum: 13 maart wordt dus 17 april. Is er nog behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? Volgens mij hebben de meesten hier al iets over gezegd in hun termijn. Dan gaan we stemmen. Wie is voor deze motie?

Dat zijn de fracties van D66, Stadspartij, CDA, Student en Stad, VVD, Partij voor de Dieren, VVD, PvdA en dat was het. Daarmee is de motie aangenomen.

Dan gaan we naar motie 2. Stemverklaringen? Ook niet nodig? Dan gaan we stemmen. Wie is voor motie 2? Dat is de hele raad, waarmee de motie is aangenomen.

Dank u wel. Dan kunnen we het agendapunt hiermee afsluiten.

3.b: Actualiteitendebat op verzoek van CDA en GroenLinks, over de gevolgen voor Groningen van het onderhandelingsakkoord tussen het VVD-PvdA-kabinet en de VNG.

De VOORZITTER (Rehwinkel): Goed, wij gaan verder met agendapunt 3b. U heeft een brief van het college ontvangen. Ik geef als eerste het woord aan de heer Koops, CDA-fractie.

De heer KOOPS (CDA): Voorzitter, het akkoord van kabinet en VNG heeft ernstige gevolgen voor onze stad. Morgen moeten wij laten weten of we al of niet instemmen met dat akkoord. De CDA-fractie heeft er daarom behoefte aan, voordat een definitief standpunt wordt ingenomen, onze opinie met college en raad te delen en daarover een uitspraak te doen.

Voorzitter, dit akkoord is cruciaal voor kabinet en gemeenten. De grote decentralisaties die dit kabinet nog wil doorvoeren, staan of vallen met het bestuurlijk draagvlak. In de VNG-brief brengen de onderhandelingspartners, vooral de zogenaamd 'voordelige' punten voor gemeenten en provincies naar voren. Ik noem de drie belangrijkste: volgens het kabinet blijft er ruimte voor investeringen door medeoverheden, het btw-compensatiefonds wordt niet afgeschaft en het wetsvoorstel schatkistbankieren is aangepast. De CDA-fractie zet daar kritische kanttekeningen bij en wel de volgende drie: investeringen van lagere overheden blijven wel degelijk onder druk staan. Volgens het regeerakkoord zal het begrotingstekort van de decentrale overheden de komende twee jaar omlaag moeten naar 0,3% van het bruto binnenlands product. De onderhandelaars geven er hoog van op dat het tekort in deze jaren 0,5% van het BBP mag zijn. Maar, voorzitter, dat komt rechtstreeks uit de Wet HOF, die nog moet worden behandeld, in zowel de Tweede als in de Eerste Kamer. Het lijkt dus alsof de gemeente extra ruimte wordt geboden van 0,2%, ofwel 1,2 miljard euro. Maar in feite wordt de Wet HOF gewoon onverkort ingevoerd. Dat betekent ook onverminderd druk op de investeringen van gemeenten.

Twee: het btw-compensatiefonds blijft bestaan, maar de ingeboekte korting van 550 miljoen euro gaat gewoon door. Die wordt verrekend via een algehele korting op de provincie en gemeentefonds. Voor de gemeente betekent dat ongeveer 500 miljoen euro. Onduidelijk is nog wat de gevolgen daarvan zijn.

De VOORZITTER: De heer Koops. De andere heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): Voorzitter, vragen aan mijn naamgenoot. Is de heer Koops het toch niet met mij eens dat het voorliggende compromis een enorme verbetering is ten opzichte van de oorspronkelijke voorstellen? Dat is een, mijn tweede vraag is: u zegt dat de uitgaven en investeringen van medeoverheden onder druk blijven staan. Ziet u daar een alternatief voor, in deze barre tijden van bezuinigingen?

De heer KOOPS (CDA): Op dat laatste: ik hoef dat niet te bedenken, dat is aan de onderhandelaars. En ten tweede: ik zie helemaal geen verbetering, want zaken die al in de oude situatie waren geregeld, gaan eigenlijk gewoon door. En dat geldt dus ook voor dat btw-compensatiefonds, dat het van een open regeling nu naar een gesloten regeling gaat.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (VVD): U zegt: "Ik hoef het niet bedenken", u neemt een standpunt in over een voorstel en dat mondt kennelijk uit in een negatief advies. Wat is dan uw eigen voorstel? Wat is dan uw alternatief?

De heer KOOPS (CDA): Ja nogmaals, ik zit niet aan de onderhandelingstafel. Dat moeten de onderhandelaars namens IPO, waterschappen en VNG zelf bedenken. Er wordt ons nu gevraagd om in te stemmen met wat er nu voorligt, we mogen zelfs niet eens 'nee' zeggen volgens de regering. Voorzitter, ik was bezig met het btw-compensatiefonds. Mijn laatste zin was: "Onduidelijk is wat de gevolgen daarvan zijn." De overschrijdingen van het aan te brengen plafond, dat je straks in dat fonds zult zien, worden ook nog eens gecompenseerd met aanvullende kortingen op het gemeente- en provinciefonds. Met de andere woorden: daar komt zeker een grote druk te staan op ons investeringsniveau. Tot slot: schatkistbankieren wordt onverkort ingevoerd. Ja natuurlijk, ik erken dat daar wat aanpassingen plaatsvinden, maar de kern van het voorstel blijft gewoon bestaan. Onze taxatie is: een sigaar uit eigen doos, of een lege huls. Er komt de komende tijd nog heel veel op ons af. Decentralisaties met grote financiële kortingen. Het CDA is er van overtuigd dat dit akkoord de ruimte om deze decentralisaties goed uit te voeren verder beperkt.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Ik hoor de heer Koops zeggen dat schatkistbankieren wordt aangepast. Vindt u dat bankieren een kerntaak is van de gemeente? Ik kan me voorstellen dat het de autonomie raakt, maar gezien het feit dat heel wat overheden de afgelopen tijd met derivaten in de knel zijn gekomen, vindt u dat bankieren een kerntaak is van de gemeente? De tweede vraag die ik aan u heb is: ik hoor u heel veel afgeven op dit akkoord. Wat ik mij afvraag is hoe u het waardeert dat het kabinet bij eventuele bezuinigingen in de toekomst de gemeente wil vrijwaren van deze bezuinigingen. Wat vindt u daarvan? Vindt u dat geen winst?

De heer KOOPS (CDA): Nou, voorlopig blijft dat nog bij woorden en ik moet de datum nog maar zien. En het eerste punt, of ik vind dat bankieren een kerntaak is voor de gemeente. Ja, zoals elk bedrijf bankiert bij een systeembank en daarbij zelf de keuzes maakt waar te gaan bankieren en welke producten het afneemt, is het ook aan de gemeente, de gemeentelijke autonomie, die keuzes moet maken waar de gemeente gaat bankieren. Ik vind dat verder gaan dan dat de overheid voorschrijft waar dat zou moeten. Voorzitter, ik ga verder. Grote onzekerheden voor onze stad in de komende jaren. Het akkoord gaat daar volledig aan voorbij, want wij worden in 2015 verantwoordelijk voor de ondersteunende AWBZ-zorg die nu thuis en in de omgeving wordt geleverd. Het budget wordt met 25% gekort; een landelijke bezuiniging van 1,7 miljard euro structureel per jaar. In 2014 kunnen nieuwe klanten geen beroep meer doen op de bestaande huishoudelijke hulp in de Wmo. Voor mensen die er nu nog gebruik van maken wordt het een jaar later afgeschaft. Onze stad behoudt slechts 25% van het budget voor de maatwerkvoorziening en een bezuiniging van 1,1 miljard euro structureel, vanaf 2016. Het jeugdzorgbudget wordt in 2015 gedecentraliseerd en overgedragen aan de gemeente, met een extra bezuiniging van 150 miljoen euro, structureel per jaar. De Wet werken naar vermogen wordt omgevormd tot een participatiewet. Dat betekent aanpassingen in de Wajong, de WSW en efficiencykortingen. In

2014 een besparing van 60 miljoen euro en daarna structureel uiteindelijk een bedrag van 1,8 miljard euro per jaar.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja, dank u, voorzitter. De heer Koops had het net over het BCF. Dat is dan inderdaad landelijk een korting van 550 miljoen euro. De gevolgen voor de gemeente, dat lees ik ook in de gemeentebrief die vanmiddag is verstuurd, lijken toch wel enigszins beperkt.

De heer KOOPS (CDA): Ja, ik heb ook gezegd dat het nog niet helemaal te voorzien is wat dat gaat betekenen. Dus dat kan ik met u eens zijn.

Dan is er ook nog een Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten. Die wordt afgeschaft. De regeling specifieke zorgkosten en de compensatie eigen risico zorgverzekeringswet samen vormen een bezuiniging van 1,3 miljard euro. Daar staat dan wel wat inkomenssteun tegenover, maar uiteindelijk: 500 miljoen euro. Meer werk, minder middelen en minder mensen. Onze oproep aan de raad is om de onderhandelaars opnieuw aan het werk te zetten. Dat zal u na mijn verhaal wel duidelijk zijn. Wil onze stad sociaal en leefbaar blijven, dan hebben wij maar een signaal af te geven. Dit akkoord is voor Groningen niet acceptabel en daarom hebben wij een motie ingediend.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Dank u wel, voorzitter. De heer Koops zegt: "Meer werk, minder middelen" en hij noemt daar ook de decentralisaties bij. Maar was het niet onder verantwoordelijkheid van ook het CDA in het vorige kabinet dat deze inzet is begonnen? Wat is dan daar uw mening over?

De heer KOOPS (CDA): Jazeker, dat zal ik ook niet ontkennen en dat is ook allemaal afgesproken. Maar de decentralisaties worden nu door dit akkoord wel heel snel belast met de beslissing om de Wet HOF in te voeren, om de korting op het BCF te doen en om het schatkistbankieren in te voeren. En dat is ook ons een stap te ver.

De VOORZITTER: De heer Koops? Niet meer? De heer Luhoff nog.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, geen gemeente wordt enthousiast over de Wet HOF, schatkistbankieren of het btw-compensatiefonds. En ook geen gemeente wordt enthousiast van de veranderingen die door de onderhandelingen van de VNG zijn gedaan, nu dit het resultaat is. Maar wat is het alternatief? Wat is uw alternatief? Dat is geen resultaat, onduidelijkheid of het zijn de oude maatregelen, zoals die in het regeerakkoord staan. Beide zijn volgens mij niet wat wij als gemeente op dit moment nodig hebben.

De heer KOOPS (CDA): Het alternatief heb ik wel geduid. We moeten de onderhandelaars weer terug naar de tafel laten sturen. Als dat niet zou kunnen, zoals de rijksoverheid nu zegt, dan is dit niet meer dan een enquête. Dan is de uitkomst gewoon een wassen neus en die kan bij Madame Tussauds op de plank 'wassen neuzen'.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Leemhuis, GroenLinks-fractie.

U hebt uw motie nog niet ingediend, mijnheer Koops. O, u hebt haar mij zo gegeven. Nee, u had inderdaad al bij het begin van uw termijn mij de motie gegeven.

Motie (3): VNG-akkoord (CDA, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, SP)

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 januari 2013, besprekende de uitkomst van het akkoord tussen regering en de Vereniging Nederlandse Gemeenten,

constaterende dat:

- op 21 januari 2013 een onderhandelingsakkoord is gesloten tussen het kabinet en de VNG;
- onze stad de gelegenheid heeft hierop uiterlijk 31 januari 2013 te reageren;

overwegende dat:

- dit akkoord voor onze stad grote financiële gevolgen heeft en daarom cruciaal is;

- er volgens de onderhandelingspartners ruimte voor investeringen blijft, het btw-compensatiefonds niet wordt afgeschaft en dat het wetsvoorstel schatkistbankieren wordt aangepast;
- op deze stellingen veel, zo niet alles is af te dingen: zo wordt de Wet HOF onverkort ingevoerd maar zal dit technisch pas in 2016 z'n beslag kunnen krijgen, wordt de korting op het btw-compensatiefonds van ruim 0,5 miljard euro verlegd naar het gemeentefonds en wordt er een plafond gesteld aan de omvang van dit fonds met dreigende aanvullende kortingen en wordt schatkistbankieren in de kern onverkort ingevoerd;
- er al in de komende jaren nog een groot aantal decentralisaties zijn ingeboekt die gepaard gaan met grote financiële kortingen;
- dit onderhandelingsakkoord onze ruimte verder beperkt om deze decentralisaties goed uit te voeren en daarom voor onze stad grote onzekerheden oplevert, een situatie waaraan dit akkoord volledig voorbijgaat;

verzoekt het college:

- niet in te stemmen met het bereikte akkoord en het bestuur van de VNG daarom te verzoeken de onderhandelaars opnieuw aan het werk te zetten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Het woord is aan GroenLinks, de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. In eerste instantie leek het akkoord dat de gemeenten en de provincies sloten met de regering over de Wet houdbaarheid overheidsfinanciën, schatkistbankieren en het btw-compensatiefonds wel redelijk. Een beetje geven, een beetje nemen. De pijn wordt een beetje verzacht en we kunnen verder.

Maar als je preciezer kijkt naar de afspraken, is er sprake van grote onzekerheden en risico's in het akkoord. Het belangrijkste bezwaar is dat het eigenlijk slechts een deelakkoord is, waarin op geen enkele wijze rekening wordt gehouden met de grote gevolgen die de decentralisaties van werk, jeugdzorg en maatschappelijke opvang zullen hebben op de gemeenten. De heer Koops heeft daarnet al vrij uitgebreid aangegeven wat daar de gevolgen van zijn. Om even een indicatie te geven: het Rijk besteedt aan die taken op dit moment 10 miljard euro en na decentralisatie is het idee dat daar 3,7 miljard euro vanaf gaat. Dat is een enorme slok, een enorme hap. En dat komt bovenop de bezuinigingen rond het btw-compensatiefonds, de Wet HOF en schatkistbankieren. En die onduidelijkheid is één, maar de gevolgen van de Wet HOF zijn slechts gedurende de zittingstermijn van deze regering beperkt. Daarna blijft deze gemeente, juist omdat ze zo'n hoog saldo heeft, volgens de norm van de Wet HOF, nog grote risico's behouden op boetes. Dat is dus in die zin een openeindregeling. Alleen een begin van die periode is afgedekt. Men kan wel zeggen: "Het btw-compensatiefonds, dat is mooi, dat die bezuiniging daarop niet doorgaat." Dat scheelt in verhouding de gemeente Groningen wel degelijk geld, maar desalniettemin is het nog steeds een aantasting van de budgetten via het gemeentefonds van om en nabij 7 miljoen euro van deze stad. Dat betekent ook dat daarin de autonomie en de slagkracht van deze gemeente wel ernstig worden beperkt. Nou zou je kunnen zeggen: "Het zijn tijden van bezuinigingen, het Rijk moet snijden en het begrotingstekort onder controle houden, dus we moeten als gemeente en provincies sowieso wat bijdragen." Maar er wordt al bezuinigd, want het gemeentefonds en provinciefonds gaan al via de systematiek samen op, samen af. Dus het zijn bezuinigingen die er nog eens overheen komen. Ik hoop dat ik hiermee heb aangegeven wat de gevolgen zijn. Het zijn allemaal extra gevolgen. Het is de inperking van de autonomie van gemeenten, wederom. De gevolgen van de decentralisaties zijn nog niet in kaart gebracht. Kortom, mijn fractie stelt voor om dit onderhandelingsakkoord, ook wel bestuursakkoord, af te wijzen en dat is de reden waarom wij met het CDA de motie hebben ingediend. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koops, VVD.

De heer KOOPS (VVD): Voorzitter, mijn vraag is: u wilt terug naar de onderhandelingstafel. U neemt dus op de koop toe dat dat weer heel erg veel tijd gaat kosten, of wellicht dat het van hogerhand toch gewoon wordt doorgedrukt. Bent u dan niet bang dat allerlei grote projecten, investeringen voor deze stad die nu onder andere met behulp van provincie en anderen worden gedaan, dan in gevaar komen door een rücksichtslose toepassing van die Wet HOF?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het gaat er hier om of wij dit onderhandelingsakkoord, of eigenlijk is het een onderhandelingsdictaat, accepteren of niet. Om de redenen die ik genoemd heb en ook de heer Koops, de andere heer Koops heeft die redenen genoemd, moet je het afwijzen. U kunt inderdaad een doembeeld schetsen van: het kan allemaal nog erger worden. Dat is dan in ieder geval voor de verantwoordelijkheid van het Rijk. En het is niet alleen de gemeente Groningen, ook de gemeente Arnhem heeft het afgewezen, Nijmegen, er is nog een aantal provincies dat dat heeft gedaan. Ik denk dat het ook een signaal vanuit de gemeenten en provincies kan zijn naar het Rijk om nog eens na te denken over de plannen die het heeft.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan wethouder Seton. Sorry, wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ach, het begint alle twee met S. Voorzitter, dank voor de vragen. Dit onderwerp verdient het natuurlijk ook om er goed bij stil te staan, want het gaat wel ergens over. Het college heeft goed naar het onderhandelingsakkoord gekeken en heeft ook gekeken waar we nu staan en waar we na dit akkoord staan. Dat natuurlijk ook in het licht van de rijksbezuinigingen die fors zijn, waarbij nog niet alle effecten duidelijk zijn. Er zit ook nog een aantal onzekerheden in de specifieke domeinen in het regeerakkoord, waarbij we nog geen zicht hebben op het effect daarvan op de domeinen waar het aan wordt doorgegeven. Kortom, vele onzekerheden. Dan: een deelakkoord, ja dat is het inderdaad. We hadden liever gezien dat er een package deal gemaakt was, want wij zien ook als college dat de drie decentralisaties gigantische klappen gaan geven, zoals de plannen er nu uitzien. Dat laat onverlet dat wij weten dat de VNG ook daar nog over onderhandelt. De kortingen die we, zeker in deze regio, niet alleen de stad Groningen maar ook in de hele regio Groningen, in de provincie Groningen, op ons af krijgen, zijn groot en misschien ook wel onverteerbaar. En dat akkoord dat daarover wellicht gesloten gaat worden in de toekomst, zal hier natuurlijk op die manier weer worden bekeken.

Dit akkoord, en het is een deelakkoord, gaat over drie punten, waarbij onze conclusie is dat we er per saldo beter uitkomen. Ik zal u uitleggen waarom wij dat vinden.

De Wet HOF heeft tijd gekocht, dat is eigenlijk het enige wat er gebeurd is. Tijd, met de uitspraak daaraan gekoppeld dat er in deze kabinetsperiode in ieder geval geen sprake zal zijn van boetes, ook niet voor die gemeenten of overheden die boven de EMU-norm zitten. Een langzamere ingroei en een heldere afweging aan het einde van deze kabinetsperiode in 2016 om te kijken waar we staan. Hoe staat het collectief van Nederland ervoor? Krijgen we ook een boete uit Europa? Dat is ook niet zeker. En worden die boetes dan ook nog eens een keer doorvertaald naar de lagere overheden? Allemaal onzekerheden, maar daarmee wel tijd gekocht die in dit opzicht waardevol is. Ik zal u zo uitleggen waarom die tijd ook een aspect is.

Het tweede punt: geld. Het btw-compensatiefonds wordt niet afgeschaft. Het is natuurlijk zo dat die structurele korting wel wordt doorgevoerd en dat heeft ermee te maken dat de gemeenten meer geld uit de btw-compensatiepot hebben gehaald dan we er ooit zelf hebben in gestopt. Dat was ook heel lang goed voor ons, maar dat het Rijk in deze tijd zegt: "Wij moeten bezuinigen, dus wij gaan er ook een plafond aan koppelen", ja, enig realisme geeft ons wel mee dat het in dat opzicht nog niet zo'n gekke gedachte is, ondanks dat wij het natuurlijk liever niet hadden gezien. Wij hadden daar liever onbeperkt uit kunnen putten. Het voordeel is natuurlijk wel dat wij die 20, 25 of 30 miljoen euro volgend jaar niet incidenteel hoeven op te lossen. Dat was anders per definitie een feit geweest. Ik wens ons dat, gelet op het beeld dat wij vandaag hebben gepresenteerd voor het komend jaar, en ik kan u verzekeren dat de jaren daarna ook zwaar zullen zijn, niet toe. Dus dat is toch wel een groot incidenteel voordeel.

Schatkistbankieren, het klopt, de kern blijft overeind. Het raakt ons niet, want we zijn netto lener. Dat zal ook niet wijzigen, dus in die zin is het voor de positie van de gemeente Groningen geen overweging geweest om daar het akkoord op af te keuren. Vele overheden, met name de provincies doen dat wel, want die hebben daar namelijk een veel groter belang bij. We zijn ook solidair met hen, maar om als gemeente Groningen hierdoor 'nee' te zeggen, gaat ons als college een stap te ver.

Dan wil ik nog het punt tijd kort toelichten, als laatste punt.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Nou kan ik me iets voorstellen bij wat u zegt over "de situatie van de gemeenten is anders dan die van provincies". Inmiddels heeft ook zelfs het college van een gemeente als, niet zomaar een stad, Leiden, zelf aangegeven het akkoord niet te willen ondertekenen. Ik kan me niet zo goed voorstellen dat de overwegingen van een gemeente als Leiden niet ongeveer hetzelfde zouden zijn als van u als college.

Wethouder SCHROOR: En toch is het zo. Ja, wij kijken er toch iets anders naar dan de gemeente Leiden. En dat is maar goed ook, dat we in Nederland verschillende meningen mogen hebben. Maar ik wil u nog een ding ter overweging meegeven. Minister Dijsselbloem heeft al gezegd dat wij waarschijnlijk volgend jaar de 3% niet gaan halen. Hij heeft daarbij ook gezegd: “Ik ben op dit moment niet van plan een extra bezuinigingspakket te gaan introduceren bovenop wat er nu al in het regeerakkoord ligt.” Ik ben het met D66 eens: natuurlijk hadden wij het liever helemaal niet gehad, maar lieverbroodjes worden nu niet gebakken, maar het risico van het niet aanvaarden van het deelakkoord is stilstand, is in ieder geval nog een lange tijd van onzekerheid. En het risico is ook reëel, dat is ook uitgesproken, dat er wordt teruggevallen op de oude afspraak, namelijk het afschaffen van het btw-compensatiefonds. In het licht van die waarschuwende vinger, dat wij die norm van 3% niet gaan halen, dat er wellicht in de komende twee jaar mogelijk nieuwe bezuinigingen aan de orde zijn, zou ik het risico niet willen lopen dat een makkelijke prooi, namelijk het btw-compensatiefonds alsnog afschaffen, dan weer op de agenda komt. Dat alles overwegend gaf het college de doorslag om te zeggen: “Wij gaan hier wel mee akkoord.” Althans, dat is ons voorstel, want we hebben nog niet besloten, omdat we dit raadsdebat graag met u zouden willen afwachten.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen: “Liever maar kiezen voor zekerheid van voor onzekerheid”, maar zegt de wethouder niet zelf ook dat er nog een heel grote slok onzekerheid is, juist rond die decentralisaties? Ik heb net, ik heb de wethouder daar geloofd ik nog niet over gehoord, ook gememoreerd dat de Wet HOF maar voor een paar jaar die boete er afhaalt. Met andere woorden: alweer grote onzekerheid na een paar jaar. Eigenlijk is het geen zekerheid. U heeft meer onzekerheid bij dit akkoord.

Wethouder SCHROOR: Nee, voorzitter, wij vinden het resultaat van dit deelakkoord in ieder geval beter dan de uitgangspositie voor het deelakkoord. Dat is de balans die wij hebben opgemaakt. Maar ik ben het volstrekt met u eens, het college is het met u eens, dat de risico's van de korting op de drie decentralisaties groot zijn. Die gesprekken die daarover plaats moeten vinden, daar maken wij ons echt grote zorgen over. Daar zullen we dus ook op die manier kritisch de VNG in blijven volgen om te kijken of daar ook een goed akkoord behaald kan worden met het Rijk. Maar die zorg is bij ons veel groter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord opnieuw aan de heer Koops, en dat wilde hij ook al, zo te zien.

De heer KOOPS (CDA): Ja, ik wilde even reageren op de antwoorden van de heer Schroor. Dank voor uw antwoord. Ik wil even in herinnering roepen dat de Wet HOF, ik heb het ook in mijn woordvoering al aangegeven, nog behandeld moet worden in de Tweede Kamer, en ook in de Eerste Kamer. Dus als men zegt: “De komende twee jaar hebben jullie niets te vrezen, we zullen geen boetes opleggen”, en dat is een gegeven dat u zelf naar voren bracht zo-even, dan kan dat ook helemaal niet, want die Wet HOF bestaat nog niet. Dat gaat zeker nog wel twee jaar duren.

De VOORZITTER: Dan is het woord opnieuw aan de heer Leemhuis, als hij dat althans wil.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Heel kort. Ik kan me de positie van het college wel enigszins voorstellen. Het zegt dat het wil zoeken naar een beetje zekerheid. Alleen bestrijd ik dat er zoveel extra zekerheid bij zit. Ik vind het inderdaad een belangrijke toevoeging van de heer Koops dat de Wet HOF nog niet eens is aangenomen. Er is toch al een regering die geen meerderheid heeft in de Eerste Kamer, dus ook dat is nog lang niet zeker. Dus we accepteren al iets, dat leveren we al in, zonder te weten of het in wordt gevoerd. Dus ik blijf bij de suggestie aan de raad om de motie van CDA en GroenLinks te steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Zijn er nog andere fracties die het woord wensen? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben de balans ook opnieuw opgemaakt. Wij hebben ook even overleg gehad met de Tweede Kamerfractie: hoe zit het nou precies? Een aantal dingen wordt natuurlijk op landelijk niveau besloten. Maar gezien het feit dat de korting op het

gemeentefonds blijft, drie decentralisaties die er aankomen, de indeling naar de 100.000+gemeenten, de onduidelijkheid over andere bezuinigingen en de vraag: “Wat is de daadwerkelijke investeringsruimte binnen de Wet HOF?”, maakt dat we per saldo niet heel erg gelukkig zijn met dit akkoord en ons dus kunnen aansluiten bij de ingediende motie van CDA en GroenLinks.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de D66-fractie wordt ook niet gelukkig van dit akkoord. Zoals ik net in de interruptie al zei, denk ik dat er geen enkele gemeente blij is met het akkoord, met de maatregelen die hierin worden afgesproken. De heer Leemhuis zei het eigenlijk al, het is inderdaad een aantasting van de gemeentelijke autonomie en het is per definitie natuurlijk disproportioneel om buiten de trap-op-trap-af-systematiek extra te bezuinigen op het gemeentefonds. Maar goed, dat is nou eenmaal zo. Deelakkoorden zijn ook nog niet gesloten, ook een belangrijk punt. Het ene grijpt natuurlijk wel in het andere. Toch zijn er ook wel een aantal positieve punten te noemen. Een aantal zaken wordt afgezwakt of geeft iets meer ruimte en het geeft in ieder geval op deze punten duidelijkheid. Duidelijkheid die wij als gemeente hard nodig zullen hebben om de komende maanden de discussies over de financiële positie van de gemeente Groningen goed te kunnen voeren. De trap-op-trap-af-systematiek komt weer een beetje terug, kunnen we lezen, al ben ik daar wat sceptisch over. Een paar jaar geleden zei het Rijk dat ook.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, u zegt het eigenlijk zelf al. Als je het akkoord heel goed leest staat er: we gaan ons inspannen om het hierna alleen bij trap op trap af te laten, maar er is geen enkele garantie in dit akkoord. Dus wederom een onzekerheid in het akkoord.

De heer LUHOFF (D66): Dat heb ik ook gezegd. Maar die zekerheid is er nooit, denk ik, in afspraken met het Rijk. Dat hebben we dus ook al eerder gehad met afspraken met het Rijk, dat die soms maar een geldigheid van een paar maanden hebben. Maar nog steeds is dit akkoord beter dan dat wat er lag. Onze inschatting is dat we er niet zo heel veel meer uit hadden kunnen slepen, ook al hadden we beter ons best gedaan.

Nog even over de Wet HOF. De heer Leemhuis geeft aan dat er onzekerheid is over het boven de markt hangen van een boete over een aantal jaren. Het brengt onzekerheid, dus het is onzeker. Ja, dat klopt, er zit ook een onzekerheid aan. Maar het is wel goed dat we de komende jaren in ieder geval die afspraak kunnen maken om te monitoren of het inderdaad kan. Mocht het de gemeente nu niet lukken, dan is ook de afspraak om het gewoon stop te zetten, de verdere verlaging van de drempel. Dat zijn afspraken die je kunt maken. Als het Rijk een van die afspraken niet kan nakomen omdat een Eerste Kamer of een Tweede Kamer toch niet zal instemmen, dan is het Rijk ook aan zet, lijkt mij, om daarvoor met een oplossing te komen. Vooralsnog, helaas, maar het moet maar.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, ik had een hele woordvoering voorbereid en de wethouder heeft keurig, zonder mijn woordvoering te hebben gelezen, antwoord gegeven op al mijn vragen. Bij dezen complimenten. Ook jammer dat mijn woordvoering hiermee is komen te vervallen. Afijn, het zij zo.

De VOORZITTER: Verder nog? De heer Koops, VVD.

De heer KOOPS (VVD): Ja, voorzitter, dank voor de duidelijke beantwoording. Onder aanvoering van een CDA-minister zijn we terechtgekomen in een zeer rigide begrotingsdiscipline, die wij op zich steunen. Het is op zichzelf ook niet helemaal onbegrijpelijk dat medeoverheden daar hun deel in moeten nemen. Dat geldt helaas ook voor deze gemeente. Als het oorspronkelijke voornemen doorgang had gevonden, dan zouden we dus gewoon die 25 miljoen euro, zoals de wethouder aangeeft, moeten aftikken. Dat is in wezen dus wat CDA en GroenLinks voorstellen, naar onze mening. Dat gezegd hebbende, zijn wij van mening dat dit een, in deze tijd gezien, niet onredelijk compromis is. Met alle zorgen die er wel degelijk ook blijven, zullen wij de motie niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Koops.

De heer KOOPS (CDA): Voorzitter, mag ik een vraag stellen aan de heer Koops? Is de heer Koops met mij van mening dat er een signaalwerking van uitgaat dat een groot gedeelte van de gemeenten en provincies en wellicht waterschappen, dat weet ik nog niet, hier het signaal afgeeft dat dit niet acceptabel is? Is dat voor de VVD, waarvan zo is gebleken, bij het begin van de regeerperiode II, dat zij kan luisteren en zaken kan terugdringen waarvan ze eerst heeft gezegd: zo gaat het, ik denk maar aan de zorgpremie, geen reden om gewoon te proberen om massaal te zeggen: dit is niet acceptabel?

De heer KOOPS (VVD): Ik denk, voorzitter, dat wij hier zitten voor de belangen van deze gemeente. Deze gemeente heeft een lege schatkist, dus vanuit onze optiek is dat niet relevant, het schatkistbankieren. We hebben een kortetermijnbelang daar waar het het btw-compensatie betreft. En het derde punt is, waar u steeds niet op ingaat, dat grote projecten, grote investeringen in deze regio, in deze stad mede worden gedaan vanuit fondsen van bijvoorbeeld de provincie. De Wet HOF zou dat volledig op slot zetten. Dat is de afweging die wij maken en dat maakt dat wij kunnen leven, niet enthousiast zijn, maar kunnen leven met het gevonden compromis en de motie niet zullen steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff. De heer Leemhuis nog een keer en dan de heer Luhoff.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Een korte vraag. We hebben al een keer eerder een bestuursakkoord gehad dat de VNG met grotere, overweldigende meerderheid heeft afgewezen. U zegt eigenlijk: "We moeten het maar doen, anders krijgen we het nog erger." Er is ook niet zo verschrikkelijk veel overgebleven van het toenmalige dreigement van het toenmalige regering dat het allemaal veel ergere dingen zou doen, dus u projecteert ook nog eens een keer problemen die er misschien niet zijn.

De VOORZITTER: De heer Koops. U hoeft niet te reageren.

De heer KOOPS (VVD): Ik ga uit van de merites van dit dossier, voorzitter. Er ligt een brief voor met een helder voorstel van uw college. Ik weet ook uit andere bron dat er een enorme lobby is geweest om überhaupt beweging te krijgen in het standpunt van de regering inzake de Wet HOF. Dus in dat licht bezien, nogmaals, lijkt ons dit een aanvaardbaar compromis. Dank u wel.

De VOORZITTER: Verder nog behoefte? Mevrouw Van Gijlswijk

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. De Wet houdbare overheidsfinanciën vloeit voort uit het Europees begrotingsfetisjisme. Deze wet moet een oplossing zijn voor een niet bestaand probleem. In ons land kennen we namelijk geen lokale overheden met uit de hand gelopen schulden. Decentrale overheden zijn al verplicht een sluitende begroting te presenteren. Gemeente kunnen bij financieel wanbeheer onder toezicht van de provincie worden geplaatst en uiteindelijk leveren decentrale overheden al een inspanning aan het terugdringen van het zogenaamde EMU-tekort. Ik zei al: de wet lost geen probleem op, maar creëert een aantal nieuwe, en dan met name investeringen. Investerings komen onder druk, gemeenten hebben door de crisis, de overheveling van taken, de kortingen van het Rijk al moeite genoeg om hun begroting rond te krijgen. De manier waarop de landelijke overheid hier bezuinigingen op lokaal niveau wil afdwingen, is wat mijn fractie betreft ondoordacht en kan een hoop schade aanrichten. De Wet HOF zien wij niet zitten, die krijgt een minnetje. Schatkistbankieren plaatst mijn fractie voor een dilemma. We hechten enerzijds grote waarde aan de autonomie van gemeenten en anderzijds zijn overtollige middelen van gemeenten niet bedoeld om er rendement mee te maken en moeten gemeenten al helemaal niet gaan speculeren met hun centen om de begroting op orde te krijgen. Dat tegen elkaar afwegend, vinden wij het uitgangspunt safety first het allerbelangrijkste en zijn wij voor het schatkistbankieren. Een plusje. Het kabinet is, zoals we weten, bereid om af te zien van het btw-compensatiefonds, maar er staat wel een structurele korting van 550 miljoen euro op gemeente- en provinciefonds tegenover. Want hoe je het ook wendt of keert, dit kabinet wil hoe dan ook bezuinigen. Het is ons een raadsel hoe de VNG hiermee akkoord heeft kunnen gaan en wat ons betreft heeft de VNG op dit punt heel erg slecht onderhandeld. Een minnetje. Het akkoord is een totaalpakket, maar als u goed heeft geteld, komt het rapport van mijn fractie uit op een plus en twee minnetjes. Groningen moet dus niet instemmen met dit akkoord.

De VOORZITTER: Ik moet nog melden dat mevrouw Koebrugge al even geleden de vergadering heeft verlaten. Die komt overigens ook terug. De heer Baldew. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Ik zit nog steeds niet bij de PvdA. Ook de Stadspartij is niet helemaal gelukkig met het voorliggende VNG-akkoord. Met name de onzekerheid die er nog ligt rond de decentralisaties, daar hebben wij toch wel veel zorgen bij. Maar daar moet natuurlijk nog flink over onderhandeld worden. Afwijzen op dit moment van dit akkoord leidt mogelijk tot het afschaffen van het btw-compensatiefonds en mogelijk tot extra bezuinigingen en er is toch wel in enige zin tegemoetgekomen aan de onderhandelaars van de VNG.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, weet u, mijnheer Sijbolts, die argumenten van het kabinet zijn eigenlijk pure chantage. "Als wij niet akkoord gaan, dan krijgt u dit niet en dan gebeurt er dit en dan gebeurt er dat." Weet u nog, toen het ging over het bestuursakkoord, waar onder andere maatregelen over de sociale werkvoorziening in waren opgenomen? Dat is massaal weggestemd en tot op heden gelukkig nog niet doorgevoerd. Waar bent u bang voor? Gaat u maar akkoord onder druk van zo'n dreigement?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, op de eerste plaats ben ik niet zo snel bang. Ik heb met name de collegebrief, die het college ruim op tijd stuurde vanmiddag, uitvoerig gelezen. Dreigbrieven van het kabinet heb ik niet ontvangen, dus ik ben daar niet zo gevoelig voor. Wat ik zei: er is volgens mij aardig tegemoetgekomen aan de onderhandelaars. Het deelakkoord is, zoals het college ook al aangaf, beter dan het eerdere voorstel en het college horende, zien wij ook geen reden om tegen het akkoord te stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De heer Koops van de VVD zei net ongeveer zoveel als: je moet hier denken als raadslid van Groningen, we zitten hier voor de belangen van Groningen. Als ik denk in het belang van Groningen, kan ik dit akkoord niet steunen. Ik zie ook wel dat er bezuinigd moet worden en je kunt van alles vinden van de bezuinigingen vanuit Den Haag, daar ga ik mij nu niet over uitlaten. Dit akkoord is in mijn ogen maar een marginale verbetering en de investeringsruimte van de gemeente komt hiermee onder druk en autonomie wordt ingeperkt. Ik kan niet instemmen met dit akkoord, dus ik stem mee met de motie die is ingediend door het CDA en GroenLinks. Dank u.

De VOORZITTER: Dan heb ik, dacht ik, iedereen gehad en is het woord nog een keer aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dank. Dank voor de reacties ook. Ik kan mij heel goed voorstellen dat er in de raad de opvatting heerst van de minnetjes. Twee minnetjes, een minnetje, een klein plusje, want het is natuurlijk ook zo: dit akkoord is geen dikke plus. Sterker nog, op geen van de drie punten is het een dikke plus. Alleen, en dat speelt wel een rol in deze tijd van economische recessie, waarbij we zeker in de jaren 2015 en 2016 nog dikke minnen gaan meemaken, als je kijkt naar het risico van het akkoord niet aanvaarden, dan kun je zeggen: "Het is een blanco cheque, wij weten het niet, er kan van alles uitkomen, misschien nog wel iets veel beters." Maar wat we wel in zicht hebben, is dat het ook nog veel slechter kan zijn. Als je dan kijkt naar de positie van Groningen, naar onze financiële positie, als het gaat om de btw-compensatie, het risico dat op zeer korte termijn gelopen wordt, om 35 tot 40 miljoen euro te moeten aftikken, in een tijd dat we weten dat het Rijk aan zijn de 3%-norm niet gaat voldoen in Europa, wat ze er ook allemaal van vinden, vindt het college toch dat er een klein plusje is op dit akkoord. Dat is ook de conclusie van het college: een klein plusje met heel veel vraagtekens, met name in de drie decentralisaties. Maar goed, daar wil ik het dan bij laten. Het college blijft bij het kleine plusje en stelt daarom de raad voor om met het akkoord in te stemmen.

De VOORZITTER: Kunnen we dan gaan stemmen over de motie? Kunnen we de motie ook nog even te zien krijgen? Er is behoefte bij de heer Baldew om een stemverklaring af te leggen. De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, we zijn het eens met het college dat dit akkoord een klein plusje is. Laten we zeggen, een zesje. Wij zullen deze motie dan ook niet steunen, want deze motie dreigt in de ogen van het college onze meerjarenbegroting gigantisch onder druk te zetten. En daar hebben we op dit moment, in deze onzekere tijden, geen behoefte aan. Dus we zullen de motie niet steunen, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Verder nog behoefte? Niet? Dan gaan wij nu stemmen over de motie, die u nu ook ziet. Wie steunt de motie op stuk 3? Dat zijn GroenLinks, de SP, Student en Stad, de ChristenUnie, PvdD en CDA. De motie is verworpen.

We schorsen de vergadering tot 20.15 uur.

(Schorsing 19.08 uur – 20.19 uur)

De VOORZITTER: Wilt u weer gaan zitten? Ik heropen de vergadering.

4. Initiatiefvoorstellen

N.v.t.

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst met ingekomen collegebrieven

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGE BRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 30 januari 2013

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Ontwikkelingen Muziekschool - Kunstencentrum	19-12-2012	via cie. O&W
2.	Kunststof hergebruik 2011	20-12-2012	via cie. B&V
3.	Benoeming jury stadsdichter 2013-2015	20-12-2012	via cie. O&W
4.	Evaluatie hoog water januari 2012/informatie	20-12-2012	via cie. F&V
5.	Informatie over de vestiging van een Stip in de binnenstad	20-12-2012	via cie. O&W
6.	Update Wielewaalplein - De Groenling	20-12-2012	via cie. R&W
7.	Innovatienota 2013	21-12-2012	via cie. W&I
8.	Lift informatiecentrum Grote Markt	20-12-2012	via cie. R&W
9.	Aanpak Heerden - plan van aanpak Doornbosheerd en Barmaheerd	21-12-2012	via cie. R&W
10.	TCN	21-12-2012	via cie. R&W
11.	Herinrichting Rabenhauptstraat en Geulstraat (ged.)	21-12-2012	via cie. B&V
12.	Attero - einde inbestedingstraject	21-12-2012	via cie. B&V
13.	Evaluatierapport 'dwars door verbanden', aanpak multiprobleemgezinnen	21-12-2012	via cie. O&W
14.	Voortgangsrapportage 2012-III	21-12-2012	alle commissies
15.	Uitstel aanbidding grondexploitatie Meerstad	21-12-2012	via cie. R&W
16.	Ter informatie: brief aan stuurgroep Regio Groningen Assen	21-12-2012	via cie. B&V
17.	Stand van zaken regionalisering brandweer	02-01-2013	via cie. F&V
18.	Vervolg situatie Gsb	08-01-2013	via cie. R&W
19.	Reactie op brief OR OCSW	10-01-2013	via cie. O&W

	d.d. 20 december 2012		
20.	Herijking uitvoeringsplan Kansen voor jonge kinderen	10-01-2013	via cie. O&W
21.	Informeren raad over dekkingsvoorstel Theater De Steeg	10-01-2013	via cie. O&W
22.	Decentralisatie jeugdzorg	10-01-2013	via cie. O&W
23.	Situatie NLA wijkteam De Weijert	10-01-2013	via cie. R&W
24.	Plan van aanpak ouderenhuisvesting	10-01-2013	via cie. R&W
25.	Ontwerpbestemmingsplan 'Ruskenveen 2012'	10-01-2013	via cie. R&W
26.	Ontwerpbestemmingsplan Sontweggebied-Damsterdiep	10-01-2013	via cie. R&W
27.	Aanpassing jaarresultaat OV Bureau 2011	16-01-2013	via cie. B&V
28.	Aanloopproblemen vervoer (Wmo en Wsw)	18-01-2013	via cie. O&W
29.	Motie gespreide betaling OZB	18-01-2013	via cie. F&V
30.	Resultaten najaarsinspectie kastanjeziekte	18-01-2013	via cie. B&V
31.	Verwijdering houtopstand i.v.m. Renovatie Sportcentrum Kardingse fase 2	18-01-2013	via cie. O&W
32.	Groengevolgen reconstructie Sontweg, tussen Europaweg en Sontplein	18-01-2013	via cie. B&V
33.	Toezeggingen n.a.v. herziene grexen: tijdelijke bestemming op natuur op braakliggende terreinen	22-01-2013	via cie. R&W
34.	Collectieve festiviteitendagen 2013	22-01-2013	via cie. F&V
35.	Tijdelijke benoeming lid college van bestuur O2G2	22-01-2013	via cie. O&W
36.	Toezegging: reactie platform Cultureel Erfgoed op de gewijzigde welstandsnota	22-01-2013	via cie. W&I
37.	Woningsplitsingen, bouwbesluit 2012 en 15%-norm	22-01-2013	via cie. R&W
38.	Damoclesbeleid	23-01-2013	via cie. F&V
39.	Ontwikkelingen Stadstoezicht	24-01-2013	via cie. F&V
40.	Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving Stadstoezicht	24-01-2013	via cie. F&V
41.	Verrekening boete bij recidive bijstandsfraude	24-01-2013	via cie. W&I
42.	Beleidsregels bouwhinder	24-01-2013	via cie. B&V
43.	Afbouw gesubsidieerde arbeid/200 banenplan	24-01-2013	via cie. W&I
44.	Terugdringen verbruik wegwerpdraagtasjes	29-01-2013	via cie. B&V
45.	Informatie over uitkomsten financieel onderhandelaarsakkoord	30-01-2013	<i>Wordt betrokken bij agendapunt 3b.</i>

5.b: Lijst met ingekomen overige stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD
VAN 30 januari 2013

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1	Provincie Groningen, Begroting 2013; repressief toezicht	20-12-2012	Tkn.
2	Energy Valley, Presentatie voortgang Energy Valley aan Provinciale Staten en	21-12-2012	Tkn.

	gemeenteraad		
3	Burgerzaken, Benoeming van mevrouw Temmink als vervangend raadslid.	21-12-2012	Tkn.
4	OR OCSW, Reactie op raadsbrief Muziekschool	02-01-2013	Tkn.
5	Kopiebrief burger Oude Pekela aan meerdere gemeentes, N33	02-01-2013	Tkn.
6	Griffier gemeente Haaksbergen, motie Bezorgdheid over kabinetsplannen toekomst AWBZ en Wmo	02-01-2013	Tkn.
7	Directie Kinderdagverblijf de Blokkendoos, brandbrief	02-01-2013	Tkn.
8	Kopiebrief van Bijbelgelovende baptisten aan Milieudienst, Ontheffing flyerverbod	04-01-2013	Tkn.
9	Kopiebrief van burger aan burgemeester, Toestand Martinikerkhof	04-01-2013	Tkn.
10	Gemeentelijke Ombudsman, Eindrapport klachtenonderzoek SOZAWE	09-01-2013	Tkn.
11	Kopiebrief van dhr. Eikenaar aan de voorzitter van de gemeenteraad, Beëindiging raadslidmaatschap	10-01-2013	Tkn.
12	Huurderscomité Buurtstallingen Groningen, Verzoek herziening huurprijs parkeerplaats buurtstallingen.	16-01-2013	Tkn.
13	Kopiebrief van Directeur Project RegioTram aan college, Afronding project RegioTram	21-01-2013	Tkn.
14	Kopiebrief van Scheidsrechtersvereniging Groningen en Omstreken aan KNVB Noord, Open brief met suggesties Groninger scheidsrechters inzake respect.	22-01-2013	Tkn.
15	Brief burger, Afscheidsfeest wethouders	22-01-2013	Tkn.
16	Stichting Michael-Wings, Stichting Michael-Wings en UMCG, internet aan bed op kinderafdelingen	22-01-2013	Tkn.
17	Gemeente Westland, raadsmotie, collegebrief en persbericht Westland inzake Schijnconstructies Arbeidsmigranten	23-01-2013	Tkn.
18	Tweetal burgers, Toekomst stedelijke Muziekschool	25-01-2013	Tkn.
19	Gemeentelijke Ombudsman, Eindrapport klachtenonderzoek college	25-01-2013	Tkn.

De VOORZITTER: Kunt u instemmen met zoals het nu is voorgelegd, wat afhandeling betreft? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

Ik moet u overigens melden dat heer Kelder de vergadering heeft verlaten. Mevrouw Koebrugge is weer terug en wethouder Van Keulen ook.

6. Conformstukken

6.a: Slotcalculaties 2012 Sportpark de Hoogte en Zilverlaan (raadsvoorstel 20 november 2012, GR12.3391954)

De VOORZITTER: Kunt u instemmen met zoals het nu is voorgelegd? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

6.b: Revitalisering Hoendiep: uitvoeringsplan en kredietaanvraag
(raadsvoorstel 20 december 2012, GR12.3429341)

De VOORZITTER: Kunt u instemmen met wat is voorgelegd? Dat is het geval. Aldus besloten.

6.c: Uitbreiding P+R Haren, eerste fase
(raadsvoorstel 30 november 2012, GR12.3401291)

De VOORZITTER: U kunt instemmen? Aldus besloten.

6.d: Invoering betaald parkeren tijdelijk P+R-terrein nabij station Europapark
(raadsvoorstel 20 december 2012, GR12.3429060)

De VOORZITTER: U kunt instemmen? Aldus besloten.

6.e: Vaststelling bestemmingsplan Friesestraatweg-Hoogeweg
(raadsvoorstel 13 december 2012, GR12.3419350)

De VOORZITTER: U kunt instemmen? Aldus besloten.

6.f: Vaststelling bestemmingsplan Pop Dijkemaweg
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3419203)

De VOORZITTER: U stemt in? Aldus besloten.

6.g: Vaststelling bestemmingsplan Pleiadenlaan-oost 1
(raadsvoorstel 7 december 2012, GR12.3410671)

De VOORZITTER: U stemt weer in.

6.h: Herziene exploitatiebegroting Corporatieve Herstructurering Oosterparkwijk (grijs/groen) 2012
(raadsvoorstel 30 november 2012, GR12.3402436)

De VOORZITTER: De bekrachtiging van de geheimhouding van de bijlage is opgenomen in het dictum. U stemt in met wat is voorgelegd.

6.i: Herziene exploitatiebegroting Complex Hergebruik Grond.
(raadsvoorstel 22 november 2012, GR12.3391959)

De VOORZITTER: U stemt in. Aldus besloten.

7. 1-minuut interventies

7.a: Startersleningen Meerstad (GR12.3401290) (wordt 8.b-13)

De VOORZITTER: Dit agendapunt was verschoven, zoals ik bij het begin van de agenda heb meegedeeld.

7.b: Wijziging legesverordening voor het heffen van leges voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart en een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken.
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3419204).

De VOORZITTER: Dit agendapunt was komen te vervallen.

7.c: Beantwoording schriftelijke vragen Stadspartij over geluidsoverlast evenementen.

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Dat is de heer Sijbolts van de Stadspartij. Het woord is aan de heer Sijbolts van de Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. De beantwoording van het college in de commissie stemde ons eigenlijk al behoorlijk tevreden. Er is aandacht voor de problemen van geluidsoverlast en er lijkt bij de totstandkoming van de evenementennota voor de drafbaan rekening te worden gehouden met onze zorgen hierover. Of dit voldoende is, bespreken we dan.

Ook is het op zich positief dat uit controles en handhaving blijkt dat vastgestelde normen niet worden overschreden. Organisatoren houden dus wel rekening met de geldende regels. Helaas blijkt dat de geldende regels wel tot veel overlast leiden op sommige plaatsen, iets wat natuurlijk ook niet in alle gevallen te voorkomen is. Ja, met de kennis van nu zouden wij bij de vaststelling in 2010 waarschijnlijk anders hebben gestemd. Bij de vaststelling van de nota in 2010 is een evaluatie beloofd in 2012. Dit is uiteindelijk een terugblik geworden. Zoals ik inmiddels heb begrepen, wordt de volledige evaluatie van de nota Feesten in balans op korte termijn lastig, maar is het probleem bij het college wel aardig duidelijk. Daarom dien ik samen met het CDA, de ChristenUnie, de Partij voor de Dieren en GroenLinks een motie in om de problemen voldoende in kaart te brengen. Toch hoor ik nog wel graag van het college wanneer de nota Feesten in balans volledig gaat worden geëvalueerd. Dank u wel.

Motie (4): Overlast feesten in balans II (Stadspartij, CDA, de ChristenUnie, Partij voor de Dieren en GroenLinks)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 30 januari 2013,

constaterende dat:

- Groningen een levendige en leefbare stad wil zijn waar veel Stadgers plezier kunnen beleven aan de evenementen in de stad;
- in 2010 de nota Feesten in Balans II is vastgesteld;
- er in 2011 een terugblik is geweest op deze nota, maar geen, zoals in 2010 door het college toegezegde, evaluatie;
- in deze terugblik niet is ingegaan op de gevolgen van de 85 dB(A)-norm;
- er veel klachten van overlast zijn onder de Stadgers;

overwegende dat:

- een volledige tussentijdse evaluatie veel capaciteit kost van het gemeentelijke personeel;
- de ervaren problemen met name gaan over de langdurigheid van evenementen en overlast van geluid;

verzoekt het college:

- de problemen voldoende in kaart te brengen en aan de raad kenbaar te maken;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan mevrouw Temmink van de SP.

Mevrouw TEMMINK (SP): Dank u wel, voorzitter. Twee jaar geleden leken politici Oost-Indisch doof voor de argumenten om de decibelnorm niet te verhogen. De SP steunde de motie Feesten in balans niet, omdat er te veel amendementen opkwamen die voor ons niet acceptabel waren. Afgelopen zomer kwam geluidsoverlast weer op de agenda, na veel klachten. Feesten worden voor ons niet gemaakt door de volumeknop wagenwijd open te zetten. Wel door het publiek, de aankleding of de mate van exclusiviteit. Mensen van tevoren informeren, zoals sommigen opperden tijdens de commissie, is voor de SP niet genoeg. Als de buurvrouw een feest geeft en aankondigt, is de tolerantiegrens misschien hoger, maar als ze om vier uur 's nachts Gangnam Style staat te springen, wordt ook de badjas aangetrokken om te vragen of het misschien iets minder kan. De SP houdt van rust en van goede feesten, is trots dat Groningen de tweede dancestad is, na Amsterdam. We hebben in de stad organisatoren die zulke populaire feesten organiseren dat Groningen aantrekkelijk blijft voor jongeren.

Om dit te behouden dienen we een tweetal moties in, zodat we handhaafbare regels kunnen stellen om de stad rustiger te houden, waar mensen veel overlast ondervinden. En om samen met organisatoren te kijken naar hoe we feesten ook op een andere manier kunnen invullen, zonder dat de volumeknop op 10 hoeft.

Motie (5) (SP, GroenLinks)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 30 januari 2013 besprekende het agendapunt ‘beantwoording schriftelijke vragen Stadspartij over geluidsoverlast evenementen’,

overwegende dat:

- dancefeesten een steeds belangrijker en populairdere rol in het Groningse uitgaansleven innemen;
- er steeds vaker vraag is naar nieuwe vormen om deze feesten te geven qua locatie;
- feesten van deze orde soms lastig een plek te geven zijn;
- de organisatoren van deze evenementen aangeven graag met de gemeente hierover van gedachten te wisselen;

van mening dat:

- er ruimte moet zijn voor vernieuwende initiatieven in de stad;
- in samenspraak met organisatoren tot een beter plan gekomen kan worden;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met de organisatoren om te kijken of er een mogelijkheid is de vraag naar bijzondere feestlocaties meer in overeenstemming te brengen met gemeentelijk beleid en de wensen van de inwoners van de stad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (6) (SP, PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 30 januari 2013 besprekende het agendapunt ‘beantwoording schriftelijke vragen Stadspartij over geluidsoverlast evenementen’,

overwegende dat:

- de drafbaan als locatie en de bijbehorende vergunning niet onder het regime van de nota Feesten in balans II valt;
- de geluidsoverlast van evenementen die op de drafbaan in het Stadspark plaatsvinden zeker de afgelopen twee jaar tot veel klachten van Stadjsers hebben geleid;
- het college de wens heeft juist de drafbaan te ontwikkelen naar een evenemententerrein;

van mening dat:

- de vergunning voor de drafbaan in lijn moet worden gebracht met de uitgangspunten van Feesten in balans II, te weten een goed evenwicht tussen een levendige stad met aansprekende evenementen en het woongenot van Stadjsers zonder bovenmatige overlast;

verzoekt het college:

- om binnen drie maanden met een voorstel te komen waarbij de vergunning voor de drafbaan in lijn met de uitgangspunten van Feesten in Balans II wordt gebracht;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslagingen.

Is er iemand anders die het woord wil? De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, in de commissie is dit onderwerp al zeer uitgebreid besproken. Gezien de agendering als 1-minuutinterventie is de tijd om de discussie nu over te doen niet voorhanden. Dat is ook niet nodig, mijns inziens. In de commissie bleek al dat er geen raadsmeerderheid is voor een tussentijdse vroegtijdige evaluatie van de nota. Ik wil graag van deze minuut gebruikmaken om te benadrukken dat een oplossing voor het probleem van de geluidsoverlast niet per se in een verandering van de regelgeving hoeft te liggen.

Organisatoren hebben echt niet als doel om de stad te terroriseren, maar willen juist de stad verrijken met mooie evenementen. In een interview in het Dagblad van het Noorden, een paar maanden geleden, liet de organisator van het veelbesproken KopjeK al weten dolgraag met de gemeente om de tafel te willen gaan om te praten over alternatieve locaties die minder overlast tot gevolg zouden hebben. De motie van de SP om in overleg te treden met de vaak goedwillende organisatoren is in onze ogen dan ook een veel betere oplossing dan een vroegtijdig aanpassen van de regelgeving. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis, VVD.

De heer EVENHUIS (VVD): Ja, voorzitter, de VVD had in de raadscommissie hetzelfde standpunt als de wethouder. Wij zullen goed luisteren naar het antwoord van de wethouder op wat hiervoor ligt en dan ons opnieuw beraden.

De VOORZITTER: Wie verder nog? De heer Van der Veen, GroenLinks.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, dank u wel. Vooraf wil mijn fractie graag opmerken dat wij niet voor wijziging van het huidige evenementenbeleid zijn. Wel staan wij open voor kritiek, zoals in deze discussie gebeurt, vanuit de stad. Zoals ik ook al in de commissie heb aangegeven, is GroenLinks daarom ook voor een evaluatie, om op basis daarvan te kijken wat wij van het huidige evenementenbeleid vinden. Het tweede punt betreft de communicatie, waar ik het ook in de commissie al over had. Onder meer de evenementenkalender, die nog altijd wel moeilijk te vinden is en niet altijd actueel blijkt te zijn. We zouden graag zien dat het college deze kalender beter vind- en kenbaar maakt, door bijvoorbeeld samen te werken met Marketing Groningen. Tot slot zijn wij ook voor de oproep van de organisatoren om met de gemeente in gesprek te gaan om zodoende meer overeenstemming te brengen binnen het gemeentelijk beleid. Daarom steunen wij ook de motie van de SP. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik ga de argumenten die ik in de commissie heb genoemd niet over doen. Misschien nog even een toelichting op de motie die wij samen met de SP hebben ingediend over de drafbaan, om de regelgeving daar meer in lijn te brengen met Feesten in balans II. Dat was ook precies onze wens en de facto komt het er dan op neer dat de bastonennorm die in de stad geldt, dan ook zal gaan gelden voor die drafbaan en volgens ons hebben we dan een belangrijke overlastgever, namelijk die bastonen die zo doordreunen in de stad, daarmee voorkomen.

De VOORZITTER: Anderen nog?

De heer MOES (PvdA): Sorry, nog een aanvulling. We gaan er dan van uit dat het totale evenementenprogramma wel in de volle breedte uitgevoerd kan blijven worden. Dus als dat een beperking met zich mee zou brengen, dan zouden wij dat graag weten, maar dat zegt de motie ook, om dat in kaart te brengen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. We hebben in de commissie al uitgebreid toegelicht wat wij ervan vinden. Voor degenen die dit later nalezen herhaal ik bij dezen dat wij voor een kleiner aantal DB's waren bij de vaststelling van de nota, dat dat niet gelukt is en dat we dat betreuren, omdat we nu merken dat het effect heeft op sommige Stadjes, en dat wij er alles aan doen om toch die DB's die wij oorspronkelijk wilden, weer terug te halen, plus overige maatregelen, die in een aantal moties verwoord zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Copini.

Mevrouw COPINI (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook ik zal niet mijn woorden van de commissie hier uitgebreid herhalen. Ik wil nog even aangeven dat wij onvoldoende aanleiding zien om een tussentijdse evaluatie te gaan starten en dat wij er inderdaad ook voorstander van zijn om gesprekken met organisaties en bewoners en de gemeente nog meer voort te zetten. Dat heeft de wethouder ook aangegeven. Dus ik ben ook benieuwd wat wethouder Seton nu ook gaat zeggen.

De VOORZITTER: Het zal alleen een andere wethouder zijn. Wie wil verder nog het woord? Niemand meer? Dan kunt u ook zien dat het een andere wethouder is, namelijk wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER: Ja, voorzitter, we spreken met één mond. Voorzitter, het is misschien wel aardig om even te beginnen met het punt 'drafbaan', onder andere door de heer Moes van de PvdA en anderen genoemd. Die drafbaan valt niet onder het evenementenbeleid en uw raad heeft in het najaar van 2010 gezegd: "Probeer de vergunning van de drafbaan aan te passen aan de geest van Feest in balans." Nou, dat is ook goed te begrijpen, dat voor die drafbaan een regime geldt van een andere orde, want dat is indertijd tot stand gekomen vanwege de optredens van de Rolling Stones en Tina Turner. Die zijn al een tijdje hier niet meer gesignaleerd, dus het is misschien tijd om die milieuvergunning eens tegen het licht te houden. Daar hebben we iets langer over gedaan dan u misschien van ons had mogen verwachten en dat komt omdat er ondertussen meer is nagedacht over de toekomstige functie van de drafbaan. We hebben gezegd als college: "Laten we dan even wachten tot het denken daarover is uitgekristalliseerd en dan kunnen wij die vergunning meteen in een keer goed aanpassen." Het college onderzoekt, dat heeft de heer Seton ook al in de commissie gezegd, de mogelijkheid om de drafbaan meer tot een evenemententerrein te ontwikkelen. We zijn daarmee bezig en we zijn van plan om binnenkort u een voorstel voor te leggen en dan kunnen wij ook kijken naar die vergunning. Nu is het zo dat wanneer je de vergunningen aanpast aan het regime van Feesten in balans, u niet moet verwachten dat daarmee alle klachten en alle overlast voorbij zijn. Dat zal zeker niet het geval zijn. Feesten in balans zoekt de balans tussen een bruisende stad en de leefbaarheid en het woongenot. Dat betekent niet dat er tijdens een evenement nooit meer overlast zal zijn. We zoeken naar een balans tussen die twee zaken en uw raad heeft, mevrouw Jongman memoreerde het nog even, indertijd het voorstel dat het college had, waarvan het college dacht dat het een goede balans was, geamendeerd. Dat is wat in het voordeel van het geluid gegaan, zeg maar, en wat in het nadeel van het rustige woongenot.

'Een uitgebreide evaluatie', daar is over gesproken. De heer Sijbolts van de Stadspartij constateerde dat wij als college eigenlijk niet zo uitvoerig hebben geëvalueerd als dat u misschien wel had gedacht of had gewenst. We hebben een terugblik uitgevoerd en ik zou de woorden van wethouder Seton in de commissie nog wel willen herhalen: we denken dat het ook een beetje zonde van de tijd is om een heel uitvoerige evaluatie te gaan doen. Eigenlijk weten we wel, als je de normen op dit niveau houdt, ongeveer de uitkomst. Dus het is eigenlijk jammer van de tijd en van de middelen, waar we toch heel zuinig op zijn, om nu een heel uitvoerige evaluatie te gaan doen. Dat stellen we eigenlijk niet voor. We komen wel heel binnenkort met het voorstel om naar aanleiding van de pilot van de DBC-norm, de bastonen waar de heer Moes ook over sprak en we hebben de kalender inmiddels ook beter toegankelijk gemaakt. We zullen ook zorgen, zeg ik in de richting van GroenLinks, dat die kalender actueel is en goed te vinden. De samenwerking met Marketing Groningen, voor zover die er al niet is, komt er ook zeker.

Misschien ook even op de moties ingaand: Fijn dat de motie 4 van de Stadspartij en andere partijen niet vraagt om een heel uitvoerige evaluatie. Ik zei al: dat zou eigenlijk een beetje jammer zijn. Problemen in kaart brengen en aan de raad kenbaar maken, dat kunnen wij uiteraard doen en dat zullen we ook doen. O, nou moet ik zeggen: 'oordeel aan de raad', voorzitter.

Motie 5, in gesprek gaan met de organisatoren, ik heb even gekeken naar de wethouder Cultuur en hij zei ook: "Dat is helemaal geen gek idee." We weten natuurlijk nog niet de uitkomst en of het allemaal gaat lukken, maar de gedachte die deze partijen op tafel leggen, om te kijken naar plekken waar mensen misschien graag een 'event' houden en waar misschien andere mensen er minder last van hebben, een beetje onverwachte locaties, dat spreekt aan. Oordeel aan de raad.

De laatste motie, die van PvdA en SP, gaat over de vergunning voor de Drafbaan. Die hebt u van ons tegoed natuurlijk, we hebben het al eerder gezegd. We zullen proberen snel met een voorstel te komen. Hier staat 'binnen drie maanden', nou, dat is een beetje snel. In ieder geval dit voorjaar komen wij met een voorstel. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunnen wij gaan stemmen over de motie? Er is nog behoefte aan een stemverklaring, begrijp ik, bij de heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Wilt u dat ik de stemverklaringen in een keer doe, of per motie?

De VOORZITTER: Per motie alstublieft.

De heer MOES (PvdA): Een stemverklaring bij motie 4. We hebben er niet zoveel behoefte aan om alleen problemen in kaart te brengen, want tegenover die problemen staan ook heel veel positieve kanten. En als we die dan in kaart gaan brengen is er de facto weer sprake van een evaluatie en daar hebben wij geen behoefte aan. Dus we hebben ook geen behoefte aan deze motie.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunnen we dan gaan stemmen over motie 4? Wie steunt de motie op stuk 4? Dat is de raad min de PvdA. Dan is deze motie aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 5. Die gaat over het in gesprek gaan. Kunnen we gaan stemmen? Wie steunt de motie op stuk 5? Volgens mij de volledige raad. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 6. De heer Sijbolts, voor een stemverklaring.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Voorzitter, mag ik een stemverklaring afleggen? Ik zit een beetje te wikken en te wegen. Wij willen toch liever eerst het collegevoorstel afwachten alvorens wij dit meteen in lijn willen brengen met de nota Feesten in balans. Ik weet niet welke mogelijkheden er straks verder nog zijn. Dus wij zullen tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we stemmen over de motie op stuk 6. De heer Evenhuis nog.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, deze motie zullen we niet steunen, omdat het college zelf met voorstellen gaat komen en die wachten wij gewoon af.

De VOORZITTER: Zag ik mevrouw Copini die ook, of niet? Nee? Dan mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ik kan mij daarbij aansluiten, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Net als ik.

De VOORZITTER: De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ik sluit mij daarbij aan.

De VOORZITTER: Dan gaan wij nu wel stemmen over de motie op stuk 6. Wie steunt de motie op stuk 6? ChristenUnie, SP, PvdA, de motie is verworpen. De heer Van Rooij?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, bij de stemming over motie 4 heb ik een verkeerde motie voor me gehad. Althans, een motie die als nummer 4 genummerd was. Ik wil geacht worden tegen motie 4 gestemd te hebben.

De VOORZITTER: Daarom noemde ik ook nog zo nadrukkelijk waar het over ging, omdat ik zelf ook al zag dat het misschien wat onduidelijk was. Uw aantekening wordt opgenomen. Het verandert niet de uitslag van de stemming.

Dan gaan we naar de discussiestukken.

8. Discussiestukken

8.a: Wijziging Welstandsnota betreffende aanscherpen welstandskader beschermd stadsgezicht 'Binnenstad' (raadsvoorstel 23 november 2012, GR12.3392812)

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Dat is de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, het hart van onze stad gaat elke Stadger ter harte. En het gaat het zeker de Stadspartij en de leden van deze raad, weet en vertrouw ik, allen, zeer ter harte. Nu is zo'n stad een gegeven en wat wij aantreffen is het resultaat van eeuwenlang bouwen, afbreken oorlogvoeren, en het is de weerslag van veel economische veranderingen. Die stad zal blijven veranderen. Maar om ervoor te zorgen dat wij ook een mooie binnenstad houden, moet de raad regels geven. Wij

kunnen dat niet overlaten aan de markt en jammer genoeg kunnen wij dat ook niet overlaten aan de discipline en het historisch inzicht van diegenen die in de binnenstad willen bouwen. Vraagt men nu de Stadspartij: ‘Wat wil je nu behouden in de stad?’, dan is het vooral de schaal waarop de stad gebouwd is. De Stadspartij had graag gezien dat aan de Grote Markt een reconstructie was gekomen van de vooroorlogse Grote Markt, maar een goede tweede, nou ja, een slechte tweede, is wat er nu komt. In ieder geval wordt de verticale maat van de gebouwen hersteld. En de grote fout die in de jaren vijftig is gemaakt om grote brede gebouwen op de Grote Markt te plaatsen, wordt hersteld. Nou, de stad wordt nog door andere bouwplannen die de stad zouden kunnen ontsieren nogal eens geplaagd. Soms wil men te hoog bouwen, tenminste, dat is het oordeel van de Stadspartij en soms ook te groot. Voorzitter, daarover gaat de raad en het college laat zich bij het verschaffen van vergunningen adviseren door een welstandscommissie. Het zint de Stadspartij niet dat deze welstandscommissie voor een groot deel bestaat uit mensen die allen min of meer dezelfde architectonische of stedenbouwkundige achtergrond hebben. Daar zouden ook heel goed burgers in passen. We willen het college vragen in een motie om burgers ook in die welstandscommissie een plaats te geven. Dat verandert niet de vrijheid van het college om contrair te gaan. Het vergroot, naar de Stadspartij hoopt en vertrouwt, wel de basis waarop een dergelijke adviescommissie berust.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, ik vraag mij af in hoeverre het verzoek van de heer Prummel relevant is. De visie van de welstandscommissie als het gaat over architectuur, gaat toch helemaal niet op? Zij heeft toch kaders waarbinnen zij iets kan goedkeuren of afkeuren? Maar die kaders worden door ons gesteld, en of de welstandscommissie vervolgens nog van een enorm gebouw houdt of van een klein gebouw, dat doet toch totaal niet meer ter zake?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nou, als ik zo naar u luister, dan zou dus ook de hele welstandscommissie zelf niet meer ter zake doen. Dan zouden we het werk van de welstandscommissie door een automaat kunnen laten doen. Maar zo is het niet.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Nou maakt de heer Prummel weer een beetje een persiflage op wat ik zeg. Ik denk dat het wel degelijk mensenwerk is, want vaak gaat het om beoordelen of iets kan of niet. Maar de smaak van iemand is daarbij helemaal niet zo relevant. Er worden gewoon duidelijke kaders gesteld en daarbinnen is er altijd een bepaalde marge. Dat kun je niet door een automaat laten doen, maar u moet nu niet gaan suggereren dat als die welstandscommissie hier een wolkenkrabber neer wil zetten, dat ook kan gebeuren. Die kaders bepalen wij toch echt zelf. Dus die motie is volgens mij niet zo relevant.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de heer Van Rooij en ik zijn het met elkaar eens: de welstandscommissie is aan kaders gebonden, maar het beoordelen van die kaders is mensenwerk. De Stadspartij zou graag zien dat daarbij ook op een meer democratische manier wordt gehandeld en dat deze commissie ook burgers bevat.

Verder, voorzitter, dan hebben wij twee amendementen. Met dank aan de griffie, die ons daar enorm in geholpen heeft, want het maken van regels op dit gebied is erg ingewikkeld. We hebben daar ambtenaren voor die dat heel goed kunnen en onze griffie en de ambtenaren hebben ons heel goed gesteund hierin. Het eerste gaat over het aanscherpen van het welstandskader voor het beschermen van het stadsgezicht. Voorzitter, er wordt gesproken in het voorstel over het bouwen van gebouwen, of althans projecten, van bovengemiddelde architectonische stedenbouwkundige kwaliteit. Dat, voorzitter, lijkt mij een lege huls. Iedere architect zal menen dat zijn werk van bovengemiddelde architectonische stedenbouwkundige kwaliteit is. Mensen zijn over het algemeen trots op hun werk. De norm is eigenlijk zo leeg, dat we hem eigenlijk niet kunnen toepassen en wij zouden hem daarom graag willen laten vervallen uit het afwegingskader.

Het tweede is, nee, ik heb alleen dit gekregen. Nou, dan dien ik alleen dit in. Voorzitter, ik dien een amendement in.

Amendement (1) (Stadspartij)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 30 januari 2013,

wijzig het voorstel ‘aanscherpen welstandskader beschermd stadsgezicht binnenstad’ als volgt:

- voegt toe onder a. na verwijdering puntkomma: ‘en zich voegt naar de hoogte van de omgeving’;

- schrapt de overweging onder b: ‘van bovengemiddelde architectonische stedenbouwkundige kwaliteit’;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (7): Burgers in welstandscommissie (Stadspartij)

“De raad van Groningen bijeen op 30 januari 2013, besprekende het ‘aanscherpen welstandskader beschermd stadsgezicht’,

overweegt dat:

- de gemeente Groningen de Stadgers bij beleid en beslissingen wil betrekken;
- de huidige samenstelling van de Welstandscommissie in de hand werkt dat vakgenoten en bij bouwen betrokkenen elkaars werk beoordelen;
- burgers bij het beschouwen van wat door Nijestee op het Damsterdiep werd gebouwd veelal niet tevreden zijn;

onderkent dat:

- verbreding van de samenstelling van de welstandscommissie een breder draagvlak voor steden- en bouwkundige ingrepen in de stad kan opleveren;

verzoekt het college om een discussienota over de mogelijkheden van het opnemen van geïnteresseerde en deskundige burgers in de welstandscommissie aan de raad te doen toekomen, opdat over een andere samenstelling kan worden gediscussieerd;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Ik zie een amendement. Bij een amendement hoeft niet te worden overgegaan tot de orde van de dag, maar u doet dat wel. En dan een motie. En nu gaat u inderdaad terecht over tot de orde van de dag. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

Wie wil nog verder het woord voeren? De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Schrik niet, ik heb geen motie, ik strek gewoon graag mijn benen.

De PvdA is erg blij met deze aangescherpte welstandsnota. Wij vinden welstand erg belangrijk. Het is misschien soms een beetje een suf onderwerp, maar iedereen vindt dat goede welstand, een mooie stad, niet vanzelf ontstaat. Het is ook fijn om in een mooie straat te wonen en mensen ergeren zich er ook altijd heel erg aan als er iets gebouwd wordt dat niet past in hun straat, want de mensen die daar wonen, kijken er zelf niet op uit, maar u wel. En dat is in het nadeel van iedereen, want het schaadt de straat in aanzien en ook de huizenprijs blijft hoger wanneer de hele straat mooi op elkaar is afgestemd.

In het voorstel wordt ook gesproken over een evaluatie. Dat lijkt mij goed, want er wordt gezegd: “Het zou kunnen dat je met strengere normen een bepaald project onmogelijk maakt.” Wij denken van niet. Wij denken dat de kwaliteit gewoon omhoog zal gaan, maar het is goed om dat in de gaten te houden, want er moet wel gebouwd blijven worden. Misschien een vraag richting het college, hoe het college dat inschat.

Wij denken dat deze welstandsnota de ideale balans heeft tussen historie bewaken en nieuwe dingen mogelijk maken. Groningen wordt ook gekenmerkt, in architectonische zin, door spannende projecten, zoals natuurlijk het Groninger museum. Dat soort dingen moet in mijn ogen wel mogelijk blijven. Over de welstandscommissie: ik ben het eens met de heer Prummel, het blijft mensenwerk en het gaat om beoordelingsvermogen. En dan is het ook interessant wie er in die commissie zitten, inderdaad. Volgens mij zitten er niet alleen architecten in, maar misschien kan het college reageren op de suggestie om daar iets meer diversiteit in aan te brengen. Dan lijkt het mij wel dat mensen over een bepaalde deskundigheid moeten beschikken, maar misschien kan het college daarop reageren.

Over de bezwaarpunten van het platform Cultureel Erfgoed wil ik in de eerste plaats mijn waardering uitspreken. De bijdragen van het platform zijn altijd erg constructief en maken volgens mij ook het gemeentelijk beleid beter. Ik denk wel dat de beantwoording van het college daarop goed is. Afwijkende bouwgroottes, maatvoering, ja het gaat erom hoe groot het gebouw is, hoe breed het gebouw is.

Afwijkingen kunnen juist goed zijn, als je mensen zou laten opnoemen wat de mooiste gebouwen zijn in deze stad, zijn het toch gebouwen die juist afwijken in de maatvoering. Sterker nog, het icoon van deze stad is het grootste gebouw van deze stad en ook het Groninger Forum, daar denken wij anders over, maar

dat zal een toevoeging zijn aan het aanzien van de stad. Tot slot wil ik ook mijn waardering uitspreken voor de welstandscommissie, die in mijn ogen altijd puik werk aflevert. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, dank u wel. De heer Martens houdt een erg positief verhaal over de welstand in algemene zin. Maakt hij daarbij dan ook nog onderscheid tussen welstand in de beschermde binnenstad en welstand in bijvoorbeeld andere wijken van de stad?

De heer MARTENS (PvdA): Ja, in historische delen van de stad, en in zekere zin is alles natuurlijk historisch, zodra het eenmaal gebouwd is, moet je strenger zijn dan daarbuiten. Als je eenmaal iets verkeerd neerzet in een mooi historisch gebied, dan staat dat er wel tachtig jaar, of weet ik veel hoe lang. Dat zijn fouten waar je dan heel lang tegenaan zou kijken.

De VOORZITTER: De heer De Rook, nog een keer.

De heer DE ROOK (D66): Dus als ik het goed begrijp, dan staat u er, als het gaat over welstand in bijvoorbeeld andere gebieden van de stad, bijvoorbeeld Meerstad, waar we volgende week over praten, wat flexibeler in?

De heer MARTENS (PvdA): Ja, dat klopt inderdaad. Zeker als je iets nieuws doet, kun je ook iets nieuws qua beleid proberen, misschien zelfs experimenten met welstandsvrij bouwen of met lagere welstandseisen. Maar dat zullen we dan bespreken.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Ik wil van de heer Martens graag horen of hij nou het criterium 'bovengemiddelde architectonische stedenbouwkundige kwaliteit' toepasbaar vindt op voorstellen die worden ingeleverd.

De heer MARTENS (PvdA): Ja, daar verschil ik erg van mening met u. Ik vind dat eigenlijk een uitstekend criterium. Het zegt: "Wij verwachten dat u bovengemiddeld bouwt", en dat is ook goed om dat gewoon te zeggen in de normen. En het blijft een beoordeling van de commissie, hoewel het college natuurlijk daar tegenin kan gaan. Dan is het goed dat je zo'n eis op tafel legt.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, mag ik een vervolgvraag stellen? Ik geloof dat de heer Martens in een heel diepe val stapt, want: hoor ik hem nu zeggen dat alles wat aangeboden wordt van bovengemiddelde architectonische stedenbouwkundige kwaliteit moet zijn?

De heer MARTENS (PvdA): Niet alles kan per definitie bovengemiddeld zijn.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Nee! En dat, voorzitter, was de denkfout die ik graag gecorrigeerd had willen zien.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met in mijn woordvoering iets te zeggen over de wijze waarop het college om is gegaan met de reacties van het platform Cultureel Erfgoed Groningen. Er is al iets over het platform gezegd, maar eigenlijk niet over die discussie die zich tussen het college en het platform toespitst op de mate waarin de nieuwe regels kunnen worden omzeild. Het probleem is dat het college tamelijk laat met een lange reactie komt op de inbreng van het platform, tijdens de afgelopen raadscommissie en daarvan het platform ook niet op de hoogte stelt. Het is het platform zelf dat er gisteren achter moest komen dat er een reactie was. Daarnaast komt het college ook nog met een gewijzigd voorstel en aan dat gewijzigde voorstel kunnen wij niet duidelijk zien wat de wijzigingen zijn. Om maar even te beginnen met dit punt: ik wil graag van het college een verklaring waarom er zo laat reacties waren, dat het platform niet op de hoogte werd gesteld, terwijl het toch een vrij

uitgebreide inhoudelijke reactie op het platform is. Ik roep eigenlijk het college op, nadat het die verklaring aan ons als raad gegeven heeft, rechtstreeks een discussie met het platform te gaan voeren en duidelijkheid te krijgen wat nou het verschil van inzicht is. Zo hebben we in ieder geval duidelijkheid en kunnen we als raad een besluit nemen over het geschil in de discussie die nog gaat komen rond het bestemmingsplan Binnenstad, want daar moet het uiteindelijk allemaal in landen. Wat wij hier doen is eigenlijk voor operatie daarvoor. Het voorstel zelf kan de instemming van mijn fractie krijgen, want het voorziet in die aanscherping van regels en de handhaving van het beschermd stadsgezicht. In de discussie rond het bestemmingsplan Binnenstad zullen we dan kijken of die nadere precisering die het platform voorstelt en wenst, dan gewenst is. Maar voor nu: het beschermt al meer en dan kijken we straks of het nog een stapje meer moet. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik heb net gezien dat ik behoorlijk weinig tijd heb voor de rest ook nog. Dus ik houd het vrij kort. Wij kunnen instemmen met het aanscherpen van de welstandsnota. We zijn benieuwd naar de reactie van het college als het gaat om de motie om te vragen naar een discussienota, van de Stadspartij. Eigenlijk had ik wel graag gezien dat de Stadspartij zelf met haar discussienota was gekomen, want ik ben ook wel benieuwd naar haar eigen ideeën daarover. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Twee opmerkingen. Ten eerste over het proces. Ik sluit mij aan bij de opmerkingen hier gemaakt zijn door GroenLinks. Het is allemaal erg laat en kort van tevoren. Graag een reactie van het college daarop.

Ten tweede inhoudelijk. Er staat een zin in de toegevoegde brief, die later is toegevoegd. Die gaat precies om wat wij zien in deze stad en wat wij willen met beschermd stadsgezicht, versus de ruimte in het bestemmingsplan. Dat alles gaan we opnieuw bespreken in het nieuwe bestemmingsplan. Hoe het college gereageerd heeft tot dusverre op het platform, is voldoende en stelt ons gerust. Maar de essentie die wij natuurlijk later moeten bespreken in een nieuw bestemmingsplan, daarover moeten we het dan goed hebben en ik zou u willen oproepen om in ieder geval daar ook van tevoren het platform goed in mee te nemen en ik zie de wethouder knikken. Ik hoor het ook graag nog ter plaatse van u. Voor de rest is het raadsvoorstel ook al wat aangescherpt, dus in die zin denk ik dat wij elkaar in het midden heel goed kunnen vinden. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, dank u wel. We staan in beginsel wat kritisch ten opzichte van welstand. Ik had er net ook een debat over met de heer Martens. Toch komen we in dit dossier wel op hetzelfde uit. Wij zullen deze wijziging steunen en dat is met name omdat de historische binnenstad gewoon meer bescherming verdient dan ze volgens de vigerende regels krijgt. We doen het wel, wat mij betreft, tijdelijk. Mevrouw Jongman verwees naar het bestemmingsplan Binnenstad dat er aankomt. Daar zullen we deze regels structureler voor moeten krijgen. We denken dat we op deze manier een goede oplossing hebben bedacht voor de tussentijd. Dan even over de motie van de Stadspartij. Ik vind het eigenlijk wel een heel interessante motie om daar eens de discussie over te voeren. De heer Prummel kwam met de suggestie om daar betrokken burgers bij te doen. Ja, dat houdt een beetje het midden tussen de deskundige die subjectief is, toch iets te proberen te objectiveren op basis van hun inhoudelijke kennis. Er zijn ook stemmen die zeggen: zijn oordeel is subjectief, dus laat het ook bij het orgaan dat gemandateerd is om dat soort subjectieve afwegingen te maken en dat is de gemeenteraad. Ik kies nu even geen lijn, maar dat zijn allerlei opties die bij welstand in heel Nederland een beetje door elkaar lopen. Het is misschien interessant om dat allemaal eens beet te pakken, dus niet alleen de opties van de heer Prummel, maar volgens mij zijn er nog wel meer opties. Het lijkt me eigenlijk wel interessant om die discussie een keer met elkaar te voeren, dus graag. En als de motie het niet haalt, dan inderdaad de suggestie van de heer Dijk: Stadspartij, kom zelf met die discussienota, dan gaan we het graag aan. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Sipma.

De heer SIPMA (VVD): Dank u, voorzitter. Wij als VVD willen hier de zorg uitspreken dat er gedurende en middels deze tijdelijke maatregel geen initiatieven tot stand kunnen komen. We hebben als gemeente baat bij initiatieven. Wij hopen dat allerlei plannen die in dit gebied tot stand kunnen komen, zo weinig mogelijk worden belast door deze extra maatregel. Wij hechten veel waarde aan de zinsnede dat de gemeente het bouwen niet onmogelijk wil maken. Daar zit niemand op te wachten. Wij komen straks terug op onze mening over de moties. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Voorzitter, de heer Sipma ziet misschien ook dat welstand ook de huizenprijs kan bewaken van de al gebouwde gebouwen, doordat het voorkomt dat er ongepaste nieuwe gebouwen bijkomen.

De heer SIPMA (VVD): Dat zou kunnen, maar daar ging ik niet specifiek op in.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb toch behoefte aan wat nadere toelichting. Heeft de heer Sipma het idee dat de regels die wij hier gaan vaststellen straks, althans, daar ga ik van uit, bouwen in de binnenstad gaan belemmeren? Dat is nou net de hele discussie waarom er een heel goede loophole is, namelijk architectonische kwaliteit. En daarmee voegt het wat toe aan de binnenstad.

De heer SIPMA (VVD): Als ik de maatregel goed begrijp, mijnheer Leemhuis, is ze voor eenieder die een initiatief opstart, een extra belasting om te komen tot resultaat. En ik hoop dat die extra belasting gewoon beperkt wordt. Dat het niet een onnodige extra belasting wordt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dus wat u betreft hoeft de binnenstad geen nadere bescherming te genieten?

De heer SIPMA (VVD): (...)

De VOORZITTER: Dit gaat van uw spreektijd af, dit beseft u.

De heer SIPMA (VVD): Wij hebben vrij veel spreektijd, mijnheer de voorzitter. Wij wel. De extra bescherming die de binnenstad heeft, die wij ook van waarde achten, die hoeft niet te leiden, onzes inziens, tot een extra belasting van heel veel initiatieven. Wij hechten wel aan extra bescherming, alleen moet het in de uitvoering niet onmogelijk worden gemaakt.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, ik sluit me aan bij de visie die de heer Martens gaf op welstand.

De VOORZITTER: Anderen dan nog? Niet meer? Dan ga ik naar wethouder. Wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u, voorzitter. Het is verder eigenlijk wel heel treffend gezegd door de heer Prummel. We hebben het hier over het hart van de stad, de binnenstad, en die gaat ons allemaal ter harte. Niet alleen alle Stadgers, maar zeker ook uw raad, dat is heus wel te horen, maar ook het college en ook, het is al een paar keer genoemd, het platform Cultureel Erfgoed. Waarbij ik wel even van tevoren wil zeggen dat wij geregeld contact hebben met het platform. Ik knikte net al, maar dat kan ik ook aan mevrouw Jongman, die daar expliciet naar vroeg, toezeggen, dat wij dat contact ook houden en dat wij ook met onder andere het platform overleggen over de verdere ontwikkeling van het plan voor de binnenstad.

Dan even een opmerking die ook door mevrouw Jongman werd gemaakt en de heer Leemhuis, over de tijdigheid van reacties. Ik denk dat dat wel even belangrijk is om te zeggen. Er is natuurlijk in eerste instantie, toen wij de nota hadden, een inspraakreactie geweest van het platform, al in december, waarop wij ook een antwoord hebben gegeven. Die reactie zat ook gewoon bij het stuk dat we hebben

aangeboden aan de raad. Dat hebben we gewoon netjes gedaan. Op het moment van behandeling in de raadscommissie is er een mondelinge inspraakreactie geweest van het platform. Op verzoek van uw raad heeft u gevraagd aan het college daarop te reageren. Toen hebben wij gezegd: “We doen dat even schriftelijk, gezien de uitvoerigheid daarvan.” Dat is vervolgens gedaan. Het is een formele reactie dus ook geen reactie op het platform, maar een reactie naar u als raad. Die is vorige week naar u toegekomen. Dus in die zin is daar naar onze overtuiging geen sprake van een heel late reactie. Het is gewoon twee weken na de raadscommissie. Wat wel zo netjes was geweest, denk ik, al is dat formeel niet nodig, is als wij even het platform, dat hier heel specifiek die inspraakreactie had gehouden, dat even hadden gemeld. Dan hadden zij het wat eerder geweten. Dat neem ik aan, maar het is niet zo dat we laat op de inspraak hebben gereageerd, want dit was in formele zin al in december gedaan. Dan even terug naar de inhoud.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik merk dat de wethouder overgaat naar een nieuw onderwerp, dus ik wil hier toch nog even bij stilstaan. Ik vind het een beetje zuinig wat de wethouder zegt: “Misschien was het netter geweest, als ...”. Als het over een brief van vijf kantjes, over het standpunt van een organisatie hier in de stad gaat, is het niet eens ‘netjes’, zo behoort je dat te doen. Laat even weten wat het is, zodat ze op zijn minst kunnen reageren, contact kunnen opnemen met de raad, en dergelijke. Dus ik hoop dat de wethouder iets grootmoediger is, in het daar iets over zeggen. Dank u wel.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, misschien ligt het dan aan de keuze van mijn woorden, maar ik kan mij bij uw opmerking aansluiten.

Dan even over de inhoud. Het is best lastige materie als je er goed induikt. Waar gaat het nou eigenlijk om? We zijn met het college bezig met het actualiseren van het bestemmingsplan Binnenstad, daar weten we alles van. Als onderdeel daarvan zullen wij ook een nieuw beeldkwaliteitsplan van de binnenstad vaststellen. Wij hebben dus gemeend om daarop vooruitlopend een aantal zaken, met name om de kwaliteit van het bestaande te beschermen, via welstandbeleid te moeten aanscherpen. Ik sluit mij ook volledig aan bij de woorden van onder andere de heer Martens, die heeft gezegd dat welstand wel heel erg belangrijk is. In de discussie die ik net proefde, daar kom ik zo meteen bij de moties nog wel even op terug, merk ik dat welstand soms nog wel eens te veel wordt gezien als de plek waar afgewogen wordt of iets wel of niet mooi is. En dat zou je dan, zegt de heer Prummel ook, op een meer democratische manier moeten doen. Juist die democratische borging van de welstand, zit er in dat u als raad het welstandskader vaststelt. Dat is het democratisch veld waarin je welstand inkadert. En waarom bestaat die welstandscommissie vooral uit deskundigen? Voor alle duidelijkheid: dat zijn niet per se alleen maar mensen die kijken of iets mooi is of niet mooi, maar ook zitten er mensen in die juist heel specifiek op het gebied van monumentale en cultuurhistorische waarde zijn aangesteld. Het is wel degelijk een breed samengesteld gezelschap. Maar het klopt, het zijn wel mensen die deskundig zijn. Dat is wel van belang en dat zou ik ook eigenlijk wel willen handhaven, want: wat doet een welstandscommissie eigenlijk? Die toetst of bouwaanvragen passen in dat kader, dat democratisch door de raad is vastgesteld. En dat is bij uitstek iets waar je deskundigheid voor nodig hebt. Wel verschillende vormen van deskundigheid, dus daar zit dan ook die spreiding in, maar het is wel bij uitstek een proces waar deskundigheid voor nodig is. Waarom is dat ook van belang? Omdat natuurlijk bouwaanvragen kunnen worden bestreden. Ze kunnen bijvoorbeeld voor de rechter komen. Dan toetst zo’n rechter ook op de deugdelijkheid van de argumentatie van bijvoorbeeld zo’n welstandscommissie, of iets wel op de goede wijze is afgewezen, dan wel is goedgekeurd. Om die reden is het van groot belang dat in zo’n welstandscommissie deskundigheid zit.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): De motie van de Stads partij sluit overigens niet uit dat het college zou nadenken of dat wij samen met het college zouden discussiëren over een welstandscommissie waarin *ook* burgers zitten. Het gaat hier niet om een commissie met alleen burgers.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, het is misschien wat flauw, maar al die mensen die in zo’n commissie zitten, zijn natuurlijk ook burgers. Ik ben er geen voorstander van een soort onderscheid te maken van of iemand er zit in zijn hoedanigheid als ‘burger’. Het is juist u als raad, die burgers vertegenwoordigt en de kaders vaststelt. Dat is uw verantwoordelijkheid. Als u daar door zo’n commissie

soepeler of strenger mee om wilt laten gaan, dan is dat aan u, maar het is bij uitstek een deskundigheidstaak om te kijken of bouwaanvragen die worden ingediend voldoen aan uw kader. Dat vergt een specifieke deskundigheid en wat ik al zei: verschillende soorten deskundigheid, maar ik zou daar toch wel aan vast willen houden. Omdat je, op het moment dat je het op een andere manier gaat benaderen, je ook de betekenis van welstand op een verkeerde manier gaan zien, naar ons idee.

Wat proberen we nou met deze aanscherping? Dat is precies het evenwicht te bewaren tussen aan de ene kant het beschermen van het bestaande en aan de andere kant toch mogelijkheden open kunnen houden om te blijven bouwen in de binnenstad. De heer Sipma zei het ook al: het moet niet zo zijn dat de boel door deze regels op slot gaat. Dat is ook nadrukkelijk niet de bedoeling van het college, integendeel zelfs. Maar we willen wel, vooruitlopend op een bestemmingsplan waarbij u ook de gelegenheid hebt om definitief kaders te stellen, zorgen dat wat er gebouwd wordt, zoveel mogelijk past in hetgeen we hebben. Dat is wat anders. Dan kom ik ook op het amendement van de Stadspartij: dat betekent niet dat er alleen maar iets gebouwd mag worden wat er al is. Er mag wel degelijk afwijkend van wat er is gebouwd worden, mits het inderdaad van een bovengemiddelde architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit is. Nu heeft u helemaal gelijk: ja, wat is dat dan en kun je dat meten? Ik hoor u net iets moois vertellen, in de pauze, over de heer Comte. Dat was een positivist, hij zei: "Alles wat je niet kunt meten is niet van waarde", maar architectuur is geen exacte wetenschap. Dat is economie trouwens ook niet, en ook accountancy niet, daar gaan we het zo meteen nog over hebben. Dat neemt niet weg dat je er niet op een deskundige manier, op een verstandige manier over kunt oordelen en dat is bij uitstek waarom we welstand hebben. Er zitten dus mensen in die afgewogen, op basis van goede argumenten, argumenten die je ook kunt bestrijden, waar je het mee oneens kunt zijn, tot een oordeel komen. Ook in dat opzicht zou ik dat amendement willen ontraden.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Prummel nog?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik heb goed geluisterd naar het verhaal van de wethouder, van het college, maar als ik nu denk aan wat er in de stad de laatste jaren gebouwd is, dan kan ik dat niet altijd rijmen met wat de wethouder nu net heeft gezegd. Er zijn wel degelijk gebouwen neergezet die detoneren, in de ogen van heel veel mensen. En ik begrijp uit de woorden van de wethouder dat hij absoluut niet gevoelig is voor een poging om het kleine wereldje van bouwers en stedenbouwkundigen eens wat op te frissen.

De VOORZITTER: Dit heb ik beschouwd als een bijdrage in de tweede termijn. Anderen behoefte nog daaraan? Dan is dat niet het geval en kan de wethouder deze vraag nog beantwoorden.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja goed, ik weet niet of het een vraag is? U stelde het als een vraag, inderdaad. Ik ben het niet met u eens. Kijk, natuurlijk hebben wij allemaal onze persoonlijke opvatting over bepaalde gebouwen, die heeft u, die hebben anderen, die heb ik ook. Maar waar het om gaat is dat u als raad, als u van mening bent dat wij bepaalde dingen moeten voorkomen of juist bepaalde gebouwen moeten stimuleren, bij uitstek de mogelijkheid hebt via het welstandskader, via het bestemmingsplan Binnenstad en het beeldkwaliteitsplan dat daarbij hoort, om daarover de discussie aan te gaan. Dat is heel wat anders dan suggereren dat wij alles maar goed zouden vinden wat er nu gebeurt. Integendeel, ik ga graag met u die discussie aan, maar dan wel op basis van de inhoud, op basis van kaders op hetgeen we hier vaststellen en niet op basis van: die mag wel tekenen en die niet. Ik denk dat dat geen productieve discussie is.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen, stel ik u voor. Allereerst over het amendement, dan over de motie en dan over de voorstellen onder I tot en met III.

De heer MARTENS (PvdA): Mag ik een stemverklaring afleggen?

De VOORZITTER: Een stemverklaring ten aanzien van?

De heer MARTENS (PvdA): Motie 3.

De VOORZITTER: De motie. Nog iemand ten aanzien van het amendement? Dan gaan we eerst stemmen over het amendement. U ziet het amendement, hoop ik. Wie steunt het amendement op 1? De Stadspartij, verder niet, het amendement is verworpen.

Dan de motie. Behoeftte aan een stemverklaring? De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Ik begrijp dat de wethouder al deelt wat ik zei: diversiteit en deskundigheid in de commissie. Dan staat het verder de Stadspartij natuurlijk vrij om zelf zo'n discussienota te maken, maar ik vind het voldoende zo.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Ja, voorzitter, zoals ik in mijn woordvoering ook aangaf, willen wij deze discussie best aan. Er zijn verschillende manieren om over welstand na te denken en het zou goed zijn om die eens met elkaar te wisselen. Dus wij zullen deze motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik had er in mijn woordvoering ook al even aan gerefereerd: ik vind het ook niet nodig om hier nu van het college een notitie over te krijgen, maar het staat natuurlijk de Stadspartij vrij om dat zelf te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. We zijn blij met het aangescherpte welstandsbeleid. Wij denken dan ook dat bij de aanpassing van het bestemmingsplan dit soort problematiek wel weer aan de orde komt. Dus wij vinden het niet nodig om nu in te stemmen.

De VOORZITTER: De heer Sipma.

De heer SIPMA (VVD): Over de motie sluiten wij ons aan bij de SP.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): De wethouder geeft volgens Student en Stad heel duidelijke argumenten waarom er binnen de kaders door mensen met kennis daarover besloten moet worden. Dus wij zullen niet voor de motie stemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik sluit mij aan bij de opmerking over de kaders, maar dat sluit niet uit dat je zou kunnen nadenken over de invulling van de kaders door de welstandscommissie. Dus wij zijn voor motie 7.

De VOORZITTER: Heb ik alle stemverklaringen gehad? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op 7? De Stadspartij, ChristenUnie, D66, verder niet. De motie is verworpen. Dan gaan we naar de voorstellen onder I tot en met III. Wie steunt de voorstellen zoals voorgelegd? Dat is de volledige raad, de voorstellen zijn aanvaard.

8.b: Vaststelling herziening aantal grote grondexploitaties
(collegebrief van 14 december 2012)

8.b.1: Herziene grondexploitatie Europapark en Station Europapark
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420126)

8.b.2: Exploitatiebegroting Reitdiep fase I & II 2012 en Reitdiep fase III & IV 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420138)

8.b.3: Herziene exploitatie 2013 Zernike Science Park
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420139)

8.b.4: Herziene grondexploitatie Roodehaan 2012

(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420127)

8.b.5: Herziene grondexploitatie Eemspoort 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420128)

8.b.6: Herziene grondexploitatie Westpoort 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420129)

8.b.7: Herziene grondexploitatie Driehoek Peizerweg 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420130)

8.b.8: Herziene integrale grondexploitatie Eemskanaalzone 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420132)

8.b.9: Herziene grondexploitatiebegroting herstructurering Lewenborg centrumzone Noord 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420133)

8.b.10: Herziene grondexploitatie CiBoGa 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420134)

8.b.11: Herziene grondexploitatie Kempkensberg/Engelse Kamp
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420135)

8.b.12: Herziene integrale grondexploitatie Oosterhamrikzone 2012
(raadsvoorstel 14 december 2012, GR12.3420124)

8.b.13: Startersleningen Meerstad (GR12.3401290)

De VOORZITTER: Wij gaan de onderwerpen b1 tot en met b13 gezamenlijk behandelen.
Wie wenst daarover het woord? de heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, u zei het zelf al, we spreken eigenlijk over dertien agendapunten in één en dan is de vraag: welke toon sla je dan aan? Ga je op alle dertien specifiek in of zoek je meer de hoofdlijn? Ik ben in mijn commissiewoordvoering wat meer op specifieke grondexploitaties ingegaan, ik zal mij nu beperken tot de hoofdlijnen. De vraag die tijdens de commissievergadering naar voren kwam, volgens mij was het mevrouw Van Lente die hem stelde, was: "Die grondexploitaties, waarom doen we dat nou ook alweer?" Waarom praten we hier nou eigenlijk over, waarom is dat eigenlijk ooit begonnen? De ontwikkeling van nieuwe locaties om op te wonen en om nieuwe bedrijven op te vestigen houdt de stad dynamisch en moet nieuwe Stadgers de mogelijkheid bieden om hier een bestaan op te bouwen en bedrijven de gelegenheid bieden om zich hier te vestigen en hier nieuwe banen te creëren voor stad en regio. Een andere vraag die wezenlijk is, is: waarom deden wij het ook al weer zo, op deze manier? Grote masterplannen, waarbij veel kosten voor de baten uitgingen en met vreemd vermogen grond werd aangewend om er grote, langlopende ontwikkelingen mee los te trekken. Dat was tot vijf jaar geleden een alom geaccepteerde en de gebruikelijke modus operandi voor gemeenten, maar die is inmiddels door de tijd ingehaald. Jammer genoeg voert de negatieve schaduw van deze manier van ontwikkeling nu de boventoon in dit debat, althans dat was in de commissie het geval. En ik probeer met het onderscheid dat ik net aangaf tussen het waarom en het hoe, aan te geven waar het in onze ogen anders zou moeten. De ambitie staat overeind, maar de manier waarop die ambitie bereikt zou moeten worden, moet fundamenteel anders. Maar de toekomst staat hier niet los van het verleden. Wij kunnen simpelweg geen streep zetten onder vroeger en met een financieel schone lei beginnen. De verplichtingen en ramingen van het verleden lopen tot in de verre toekomst door en zullen daarom ook onlosmakelijk deel uit moeten maken van de strategie die wij vandaag kiezen. En bij een strategie draait het natuurlijk voor een heel groot gedeelte om de balans, daar hadden we het in de commissie ook over, tussen uitgiftetempo en verwachte inkomsten, waarbij we ons niet te rijk rekenen maar waarbij we ons zelf ook niet tekortdoen. En dat kunnen we dus eigenlijk alleen maar doen met de kennis van nu, want de kennis van vijf jaar geleden is gedateerd en de kennis van over twee jaar, die hebben we niet, tenzij we op onze onderbuik willen vertrouwen. Daar kiezen wij niet voor, dus we moeten het doen met de kennis van nu. Die leert dat het college, met de ambtenaren en hun expertise, maar ook de accountant en de expertise die daar

plaatsvindt, laten zien dat de lijn die wij nu kiezen een verstandige is, waar wij in ieder geval weer een jaar mee vooruit kunnen. Daarbij komt mijn voorstel op twee parallelle koersen die wij zouden moeten uitzenden, een politieke lijn en een wat meer pragmatische lijn. De politiek is dat wij moeten leren van het verleden, van de risico's die aan grootschalige langlopende ontwikkelingen zitten en de consequenties die dat voor het grondbeleid van de gemeente moet hebben. De lijn van terugkijken en identificeren van de fouten van het verleden. Belangrijk voor nieuwe ontwikkeling, maar slechts van beperkte waarde als het gaat om de herziening van wat er vandaag voorligt. Meerwaarde heeft daarvoor een meer pragmatische koers, namelijk: hoe kunnen wij, gegeven wat er ligt, er het beste van maken? Want daar is reden toe. Daarin kiezen wij, denk ik, de juiste strategie. Flexibiliteit in ontwikkelingen, kleinschalige en gefaseerde voortgang, meer ruimte voor particulier opdrachtgeverschap en vooral erg goed luisteren naar en ruimte bieden aan wensen van toekomstige gebruikers. En als je luistert naar de wensen van toekomstige inwoners, dan hoor je niet alleen vragen naar meer flexibiliteit in het aanbod, maar je hoort ook andere knelpunten. Mensen hebben moeite met het verkopen van hun oude huis. Met name starters hebben veel moeite om de financiering van een nieuw huis rond te krijgen. Deze starters kunnen wij inmiddels helpen met het instrument startersleningen. Steeds weer zoeken wij naar vrij budget om aan te wenden voor dit nuttige instrument. Vanuit een pragmatische koers, immers vanuit het belang van het verkopen van woningen, zouden wij vraag en aanbod beter bij elkaar kunnen brengen door in de grondexploitaties ruimte te vinden om deze leningen structureel vorm te geven. Hiervoor dienen wij straks een motie in, mede namens de PvdA en het CDA en de VVD. De startersleningen zijn voor mijn fractie slechts een voorbeeld van wat je zou kunnen bedenken om de koop van woningen aantrekkelijker te maken.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dank u wel. Even kort over die starterswoningen, want er staat ook een stuk, tussen die dertien, over startersleningen bij Meerstad. Die lopen tot ongeveer 250.000 euro. Ik vraag mij af, in de motie die u gaat indienen, hoe u tegen dat bedrag aankijkt en wat voor u nog een starterslening is.

De heer DE ROOK (D66): Ja, dat is een interessante vraag. De motie vraagt aan het college om daar een voorstel voor te doen. Dus als wij het hebben over specifieke bedragen, komen wij daar nog op terug. Maar waar u het heeft over Meerstad, vind ik niet zozeer het maximum vooral belangrijk, maar meer het minimum. Als het gaat over starters moet je vooral geen minimum inbouwen. Het maximum, daar heb ik niet zoveel bezwaar tegen. Als er starters zijn die willen beginnen met een woning van 250.000 euro, en die dat kunnen betalen, heb ik daar verder geen problemen mee. Dus ik heb iets minder een probleem met dat plafond als u dat heeft.

Over startersleningen: er zijn ook meer instrumenten die je zou kunnen aanwenden om de koop van woningen aantrekkelijker te maken. Wij hebben er eerder een debat over gehad. Ook bijvoorbeeld erfpachtconstructies zouden starters kunnen helpen om een huis te kopen, dat anders niet binnen hun bereik zou liggen.

Voorzitter, wij roepen het college ook op om met ons mee te denken over creatieve instrumenten om de verkoop van woningen verder in gang te zetten.

Voorzitter, ik schetste eerder een principiële en een pragmatische lijn. Voor mijn fractie komen deze twee lijnen eigenlijk bij elkaar. Wij zijn niet alleen pragmatisch, maar ook principieel voorstander van vraagsturing in gebiedsontwikkeling. Vertrouwen op de eigen kracht van mensen is ook het leidend maken van een individuele of een gemeenschappelijke visie tegenover een visie vanuit de overheid. Voor ons is dat daarom zowel de pragmatische als de principiële lijn. Kleinschalige en gefaseerde ontwikkeling, waarbij de wensen van gebruikers centraal staan. En het antwoord op de vraag waarom wij woningen ontwikkelen blijft dan ook hetzelfde. De vraag hoe we dat moeten doen, zal dus voortaan volstrekt anders moeten worden beantwoord. De herzieningen die aan ons zijn voorgelegd, voldoen wat ons betreft aan onze uitgangspunten. We accepteren onze verliezen en zetten erop in om deze in de toekomst zoveel mogelijk te verkleinen. Ik sprak in de commissie al uit ...

De VOORZITTER: U nadert uw einde. Dat geldt voor ons allemaal.

De heer DE ROOK (D66): En ik doe nog wel zo mijn best, voorzitter. Ik rond af. Ik sprak in de commissie al uit dat we maximale grip moeten hebben, met daarbij de relativering dat begrip in de toekomst maar erg beperkt is. De vraag naar kavels ontwikkelt zich voor een deel autonoom en voor het

deel van de vragen waar wij wel invloed op hebben, zullen we wat ons betreft moeten aanwenden wat nodig is. Principeel, omdat we denken dat de match van vraag en aanbod dan het beste is en pragmatisch, omdat wij zo de meeste kavels verkopen en zo onze verliezen het meeste kunnen beperken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan meld ik dat de heer Sijbolts de vergadering heeft verlaten en zag ik mevrouw Kuik voor haar bijdrage van de CDA-fractie. De motie zou inderdaad nog worden ingediend, ja. Dank u wel.

Motie (8): Structurele startersleningen (beleidsmatige koppeling starterslening aan de grondexploitatie) (D66, VVD, CDA, PvdA)

“De gemeenteraad van Groningen bij een op 30 januari besprekende de ‘herziening grondexploitaties’,

constaterende dat:

- met name starters problemen hebben met het rondkrijgen van de financiering van een koophuis;
- dit een belangrijk knelpunt is bij de verkoop van nieuwbouwwoningen;
- de gemeente met het instrument ‘startersleningen’ starters kan helpen in het rondkrijgen van de financiering van een koophuis;

overwegende dat:

- startersleningen in beginsel budgetneutraal zijn;
- de gemeenteraad steeds moet zoeken naar vrijgemaakt geld om startersleningen uit te financieren;
- de uitgifte van startersleningen bij nieuwbouwprojecten een op een correleert met de verkoop van woningen;
- grondexploitaties over het algemeen een lange looptijd hebben;

van mening zijnde dat:

- het wenselijk zou zijn om starterleningen structureel vorm te geven;
- starterleningen zouden kunnen worden opgenomen ten behoeve van elke grondexploitatie die inzet op de verkoop van starterswoningen;

verzoekt het college:

- om te onderzoeken of in grondexploitaties die inzetten op verkoop van starterswoningen budget kan worden vrijgemaakt dat kan worden ingezet voor het aanbieden van starterleningen voor de aankoop van woningen binnen de betreffende grondexploitatie, teneinde de verkoop van woningen binnen de betreffende grondexploitatie te stimuleren en hierbij expliciet in te gaan op:
  1. welke grondexploitaties dit zou moeten betreffen;
  2. hoeveel leningen er maximaal worden uitgegeven;
  3. onder welke voorwaarden deze leningen worden verstrekt;
  4. het verwachte effect van deze startersleningen op de grondexploitatie en verkoop;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is aan mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. We behandelen nu de herziening van een aantal grondexploitaties die een afboeking van 44 miljoen euro met zich meebrengt. In de commissie stelde ik al de vraag: hoe is ons voorspellend vermogen? Het CDA vindt het zorgelijk dat in een relatief korte tijd er een stijging van een negatief resultaat van 10% is. En dan hebben we het nog niet over de grotere klappen. De nu bekende gevolgen van de crisis zijn in de herzieningen verwerkt. Maar in het stuk wordt ook duidelijk gemaakt dat toekomstige bijstellingen niet vallen uit te sluiten. Staan we dan machteloos tegenover de toekomst en staan we hier dan volgend jaar weer, met hetzelfde probleem? Het is heel vervelend, maar in de toekomst kijken kunnen wij niet. Voorspellen is geen exacte wetenschap. Om zo goed mogelijk een risicoanalyse te maken, is het van belang dat de gemeente de markt en de vraagontwikkeling goed monitort. Om grip op de zaak te houden is het naar onze mening goed dat jaarlijks de grexen worden herzien. Daarnaast vergt het een actieve houding van de gemeente om in te spelen op de economie. Van belang is om daar waar het kan, we als gemeente flexibel zijn met gronden, door braakliggende gronden in te zetten voor tijdelijk gebruik. Voorbeelden worden genoemd, zoals inzaaien van terreinen met bloemen en zaden, die ook een bijdrage kunnen leveren voor de bijtjes,

stadslandbouw, maar ook het actiever inspelen op marktinitiatieven. Zo gebeurt er wat met de braakliggende grond en wordt ook aan de stad meer kleur gegeven. Uiteraard moeten we er ook flexibel mee om kunnen gaan, wanneer de markt weer aantrekt, en snel gronden kunnen inzetten.

Voorzitter, daar waar we de woningverkoop een zetje kunnen geven door middel van startersleningen, zoals bij Meerstad, moeten we dat zeker doen. We zullen ook mede een motie indienen om het instrument startersleningen breder in te zetten.

Tot slot kom ik bij de grondexploitatie van Reitdiep. We kunnen de ontwikkeling van Reitdiep III en IV ondersteunen, met de opmerking dat dit zoveel mogelijk gefaseerd moet plaatsvinden. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Ik heb in de raadscommissie al het nodige gezegd over een aantal onderwerpen, dus ik ga eerst op een viertal onderwerpen in en vervolgens ga ik wat langer door op het onderwerp van hoe we nou eigenlijk omgaan met tijdelijke initiatieven en initiatieven vanuit de stad, vanuit ondernemers en vanuit mensen die plannen hebben op onze gronden, of mogelijke plannen zouden kunnen hebben.

Om te beginnen, ik heb daar in de commissie ook al iets over gezegd, Kempkensberg. Ik zei toen ook al: een vreemde eend in de bijt. De grondexploitatie Kempkensberg, waar we plotseling te horen krijgen dat er voor een bedrag van 5,5 miljoen euro op afgeschreven moet worden. De wethouder heeft daar toen ook wel antwoord op gegeven en we hebben ook in het technische vragenuur, daarvoor dank ik ook alle ambtenaren die daar aanwezig waren, dat was een enorm grote groep, wel enige toelichting gekregen. Ik hoorde toen: "Ergens in het najaar van 2012 werd ons dat duidelijk." Ik krijg toch het gevoel dat daar niet voldoende op gestuurd is. Heeft het college dat voldoende in de gaten gehouden en waarom horen we, als dat rond het najaar van 2012 gebeurde, dan pas in januari 2013 hoe dat zit? Daar wil ik graag van de wethouder nog wat meer over horen.

Reitdiep III en IV, mevrouw Kuik heeft daar ook wel iets over gezegd. De discussie is of Reitdiep III of IV Meerstad bijt en de ontwikkeling daarvan. Het college heeft daar het een en ander over uitgelegd en dat klinkt wel plausibel, dat mensen een bepaalde hoek van de stad zoeken. Aan de andere kant, in de begroting voor 2013 is een tekst opgenomen waarin staat dat Reitdiep III en IV ontwikkeld zouden moeten worden, maar ook zo'n manier dat het 'Meerstad niet bijt', dus blijkbaar zijn er wel manieren waardoor Reitdiep III of IV Meerstad bijt. Ik zou toch ook daar graag meer over willen horen. Dan het punt van het mogelijk samenvoegen van grondexploitaties op het gebied van bedrijventerreinen. We horen veel over wonen, maar het gaat ook om bedrijventerreinen en kantoorlocaties. Mijn fractie is daar aan de ene kant wat terughoudend in. Het zou niet zo moeten zijn dat je alles op een hoop gooit, want dan wordt het een heel groot en ook niet stuurbaar geheel. Maar wij kunnen ons wel voorstellen dat er op praktische plekken, de meest voor de hand liggende zijn Eemspoort en Roodehaan, die liggen bij elkaar en hebben misschien dezelfde grootte, mikken op dezelfde bedrijvigheid. Dus als het gaat om praktische overwegingen, om goede stuurbaarheid, dan zou mijn fractie daar wel wat in zien. Maar dan over het punt van financiële situatie. Meer dan een half jaar geleden is er een redelijke inschatting gemaakt van de kosten. Mevrouw Kuik heeft daar een net iets anders standpunt over. Ik zou zeggen: in deze tijden, waarin we op andere grondexploitaties in korte tijd veel meer moeten afboeken, vind ik rond de 10% van de inschatting eigenlijk best aardig ingeschat van het college. Maar waar het mijn fractie om gaat is die tijdelijkheid, die initiatieven, het faciliteren van wensen van ondernemers en burgers, dat hoor ik al een tijdje. Ik zal afronden. Al ongeveer twee jaar hoor ik over energielandschappen, ik hoor over stadslandbouw, dat wij dat willen gaan aanmoedigen, maar ik heb er nog niet zo veel van gemerkt. Als je dan hoort dat er overleg is geweest of er wel of geen koeien op Westpoort moeten staan en dat die ene ondernemer die daar wel zit zegt dat dat niet past bij de uitstraling, dan denk ik: college, kies nou echt voor die tijdelijkheid, praat echt met initiatiefnemers en stel je ook op om die initiatiefnemers te helpen, in plaats van te zoeken naar redenen waarom het misschien niet zou lukken.

Ik moet afronden. Ik heb een tweetal moties en dan heb ik nog niets over de startersleningen kunnen zeggen. De motie zal ik dan maar even niet toelichten. Ik heb daar wel een punt van orde bij, voorzitter, want ik heb steun van een fractie, maar de fractie is er niet en heeft nog niet kunnen tekenen. Dus ik laat het even aan de voorzitter en het presidium over hoe dat moet. Ja, ik kan er ook een streep doorheen zetten, maar dat is even het punt van de orde.

Dan tot slot, de startersleningen Meerstad. Ik beschouw dat gewoon als een stimuleringsregeling Meerstad, en we hebben zo langzamerhand wel door hoeveel steun dat kan gebruiken. Dus mijn fractie ondersteunt dat voorstel. Dank u wel.

Motie (9): Tijdelijk gebruik (GroenLinks, ChristenUnie, PvdA)

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen in vergadering van 30 januari 2013, behandelende de ‘Resultaten herziening grondexploitaties’,

overwegende dat:

- Groningen ruim 300 ha ongebruikte grond in haar bezit heeft;
- tijdelijk gebruik van grond een optie is om de verdien capaciteit van grondexploitaties te vergroten;
- tijdelijk gebruik kansen biedt voor versterking en vernieuwing en door initiatieven als stadslandbouw bijdragen aan de Groningse ambitie om de duurzaamste stad van Nederland te zijn;

verzoekt het college:

- om de locaties en mogelijkheden voor tijdelijk gebruik van grond (zoals kleine groenplaatsen, braakliggende terreinen, leegstaande gebouwen en daken van grote panden) in kaart te brengen;
- deze zichtbaar maken voor de inwoners van de stad;
- de raad voor de zomer hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (10): Energielandschappen (GroenLinks, ChristenUnie, PvdA)

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen in vergadering van 30 januari 2012, behandelende de ‘Resultaten herziening grondexploitaties’,

overwegende dat:

- Groningen de ambitie heeft om de duurzaamste stad van Nederland te zijn en in 2035 energieneutraal;
- voor het speerpunt energie de mogelijkheden voor energielandschappen worden onderzocht;

verzoekt het college:

- om voor de zomer aan de raad voor te leggen wat de mogelijkheden zijn voor het aanleggen van energielandschappen op de bij de gemeente in bezit zijnde gronden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Ik denk dat we daar dan toch van moeten zeggen dat de motie door u alleen ingediend moet worden, of even niet namens de betreffende fractie. Maar de motie is dan wel mede ingediend door de ChristenUnie en de PvdA en er is dus ook voldoende ondersteuning om deel uit kunnen maken van de beraadslagingen.

De heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ook bij deze grondexploitaties worden de gevolgen van de economische crisis weer erg goed zichtbaar. Aangezien het onduidelijk is hoelang deze crisis nog voortduurt, moeten we leren omgaan met deze onzekerheden en proberen deze zo klein mogelijk te houden. Gelukkig was er daarom in het voorjaar van 2012 een voorziening getroffen van 40 miljoen euro en dat het resultaat nu 4 miljoen euro negatiever is dan verwacht, ja, dat valt erg tegen. Maar het had ook nog wel een heel stuk erger gekund, zoals de heer Leemhuis net al zei.

Voorzitter, naast logische oplossingen, zoals het verlagen van het uitgiftetempo, door gefaseerd te bouwen en projecten op te knippen in kleinere fasen, lijken er niet zo heel erg veel dingen meer anders mogelijk. We hebben hier niet de macht in handen om de economische situatie drastisch te veranderen, maar dat betekent niet dat we niet op zoek moeten gaan naar creatieve oplossingen om maatschappelijke schade te beperken. In de collegebrief wordt bijvoorbeeld al aangegeven dat er erg breed wordt gekeken naar de mogelijke oplossingen bij het financieren van projecten. Zo wordt ook de mogelijkheid onderzocht om een eigen ontwikkelbedrijf op te richten. Dit zou volgens de SP-fractie een oplossing kunnen zijn om sommige maatschappelijk noodzakelijke projecten toch van de grond te krijgen. Ik wil hier graag alsnog even kort een reactie van het college op krijgen. Ik heb hier in de commissie ook al naar gevraagd, maar ik zou toch willen dat het college er kort op reageert.

Tot slot steunen wij de plannen om bij bedrijventerreinen te gaan zoeken naar tijdelijke invulling met andere functies en op een kleinere schaal. Hopelijk zorgt dit ervoor dat het mogelijke verlies voor de toekomst enigszins beperkt kan worden.

Dan de startersleningen van Meerstad. Startersleningen kunnen inderdaad een geschikt middel zijn om ervoor te zorgen dat starters meer kans maken op de woningmarkt. Alleen: het woord zegt het al, het is bedoeld voor starters. In dit voorstel zullen startersleningen worden verstrekt aan kopers van huizen van ongeveer 250.000 euro. Volgens mijn fractie kun je dan eigenlijk nog moeilijk spreken van starterswoningen, maar aangezien de verkoop van de woningen in Meerstad echter wel wat beter van de grond kan komen, zullen wij in dit specifieke geval dit voorstel ondersteunen.

De VOORZITTER: De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Ja, de heer Dijk trok daarnet ook al een beetje een soort van definitie, maar wordt een starterswoning niet gedefinieerd door het feit dat de mensen die daar komen wonen starters zijn op de woningmarkt, meer dan de waarde van het huis?

De heer DIJK (SP): Ja, absoluut, ik snap ook wel uw redenering daarachter. Wij vinden het alleen niet nodig dat de gemeente leningen gaat verschaffen aan huizen die deze prijs hebben. Wij zien dan liever dat er wordt gekeken naar mensen voor een lagere categorie. Dat zien wij als mensen die echt gaan starten op de woningmarkt, die echt een eerste kleiner huis gaan nemen. Wij hebben het gevoel dat daar meer behoefte aan is, dan aan die heel dure woningen.

De VOORZITTER: De heer Blom, VVD.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ik wil mij in mijn woordvoering beperken tot de startersleningen voor Meerstad. Over de andere onderwerpen is al genoeg gezegd. Vooropgesteld: mensen moeten zelf kunnen bepalen waar ze willen wonen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Lente.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, ik ben wel benieuwd, voorzitter. De VVD heeft in de commissie ook louter een opmerking gemaakt over de manege. Een heel belangwekkend onderwerp, maar vindt de VVD dit echt geen onderwerp om meer woorden aan kwijt te maken, de grondexploitaties?

De heer BLOM (VVD): Op dit moment niet, mevrouw Van Lente.

Mensen moeten zelf kunnen bepalen waar ze willen wonen. Dat betekent ook dat ze, als ze een starterslening willen, ze zelf moeten kunnen bepalen waar ze die inzetten. In dit voorstel zijn die leningen gekoppeld aan een gebied, namelijk aan Meerstad. Wij hebben bezwaar tegen die koppeling. De argumenten voor die koppeling zijn ook niet overtuigend. Een van de redenen is dat in Meerstad de woningen gebouwd gaan worden in de genoemde hogere prijsklasse. Echter, die prijsklasse vind je ook in bijvoorbeeld Reitdiep, en daar gelden deze leningen dan niet voor. Maar ook wij willen graag dat er woningen verkocht worden in Meerstad, al is het alleen maar omdat wij er tot aan onze nek in zitten. Gelet op de verkopen, kunnen die wel wat stimulans gebruiken. Wij zijn dus voor het stimuleren van de woningbouw, maar tegen het oormerken van startersleningen naar gebied. Om de dekking beter te regelen, hebben wij met onder andere D66 een motie ingediend. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het moest nog eventjes bij mij landen, want dezelfde verbazing die mevrouw Van Lente uitspreekt, heb ik ook. We hebben hier dertien grondexploitatieplannen, voor een bedrag van 44 miljoen euro wordt er afgeschreven en u zegt daar in de commissie en de raad niets over. Dat vind ik verbazingwekkend. Kunt u uitleggen hoe dat kan?

De heer BLOM (VVD): Nou, dat zei ik net al. Wij hebben daar gewoon geen opmerkingen over.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Lente, PvdA.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. De neiging van veel fracties zou wel kunnen zijn om zich louter te concentreren op het getal met de zes nullen, dat we hier in mindering gaan brengen op waardes. Dat is ook niet de manier waarop wij ertegen aan willen kijken, maar het is wel van betekenis om te zien wat we hier moeten afboeken met elkaar. De heer De Rook verwees er al naar, het is van belang, ook voor mijn fractie, om juist te kijken naar wat we hier aan het doen zijn met elkaar in die grondexploitaties. Het lijkt een financiële exercitie, maar wat we hier eigenlijk doen natuurlijk, is vanuit de lokale overheid sturen op ontwikkelingen. En dat is voor de fractie van de PvdA een groot goed. We proberen juist die ontwikkelingen te stimuleren die we willen zien en juist die ontwikkelingen tegen te gaan, die we niet wensen te zien op een bepaalde locatie. De heer De Rook verwees er al naar, dat maakt het mogelijk om in deze stad mensen een plek te bieden om te gaan wonen. Dat maakt het mogelijk om in deze stad gebieden aan te wijzen om nieuwe economie en nieuwe bedrijvigheid aan te trekken. Dat is wat wij hier staan te doen.

De neiging is groot om het met elkaar te hebben over fouten uit het verleden, die geleid hebben tot deze grote getallen. Zo kun je ernaar kijken, maar tegelijkertijd waren we er met ons allen van overtuigd dat die ontwikkelingen die we wilde regelen, die gebieden vergden. We weten inmiddels anders. Ook de heer De Rook zei al: in de toekomst moeten wij misschien eens wat kleiner gaan kijken. Dat leren we met elkaar, dus laten we optimisme niet laten verworden tot opportunisme, maar nu ook niet te negatief aan te kijken tegen wat we nu moeten doen. Dat is van tijdelijke aard. De economie zal weer aantrekken. Waar mijn fractie wel zorgen over heeft, dan gaat het met name over die bedrijventerreinen, is de vraag of de bedrijventerreinen van nu, of van vroeger eigenlijk, ook de bedrijventerreinen zijn voor de toekomst. Wordt het echt wel zoals wij voorzien? Dat is dus met name een vraag aan het college, om ons goed op de hoogte te houden van de structurele ontwikkelingen. Dus niet alleen de conjunctuur, de economie van nu, wat is er nu aan de hand, maar juist met elkaar te blijven kijken naar wat de toekomst van ons vraagt en wat ook de economie van de toekomst van ons vraagt. Misschien vraagt het wel dat we de bedrijventerreinen nog wat kritischer onder de loep nemen, ook op de lange termijn. Wij worden daar graag bij betrokken door het college.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb even een aanvullende vraag aan mevrouw Van Lente, want ik wil begrijpen waar het over gaat. Gaat het hier over bedrijventerreinen, zoals u noemt, over Westpoort en Europapark? De nieuwe bedrijventerreinen? Of gaat het u ook om de oude bedrijventerreinen, zoals Ulgersmaborg, Oosterhamrikkade? Even ter begrip.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, dank, voorzitter. In alle gevallen gaat het ons om het nadenken over het rapport dat gemaakt is over de toekomst van bedrijventerreinen, het Stekrapport, zoals het bij ons bekend is, of dat echt wel een goede weergave is van wat de toekomst ons zal brengen. Dus onze oproep is vooral om met elkaar kritisch te blijven kijken naar of dat rapport ook daadwerkelijk de toekomst is. Voor nu lijkt het oké, maar is dat ook echt aan de orde? Daar moeten we naar blijven kijken. De neiging is heel groot om nu te kijken: wat is er fout gegaan en wat een grote bedragen! En dat is ook terecht, want we moeten nu heel wat gemeenschapsgeld stoppen in het afboeken van die waardes. Tegelijkertijd biedt ook juist deze situatie heel veel kansen.

De heer Leemhuis heeft net namens andere onze fractie, moties ingediend over tijdelijk gebruik van bedrijventerreinen. Daar liggen wat onze fractie betreft heel veel kansen. Wat ook kansen biedt is: we hebben heel veel bewoners en ondernemers moeten verplaatsen van terreinen waar we grote plannen mee hadden. Nu die plannen minder werkelijkheid worden, biedt dat misschien ook weer kansen tot het verplaatsen van bedrijven. De VVD had het in de commissie al nadrukkelijk over een manege bijvoorbeeld, over Advendo, om die weer een nieuwe plek te bieden op een van die lege terreinen. We willen het college oproepen om op die manier daarnaar te kijken.

Ik geloof dat er straks nog een motie komt, onder de mooie naam: de driehoek van de heer Dijkhuis of iets dergelijks, maar de heer Dijkhuis maakte ons in de commissie en ook in de wandelgangen heel erg attent, dank daarvoor, op de vraag: "Alles wat in die grondexploitaties staat opgenomen, met name allerlei infrastructuur, moeten we dat nu allemaal wel gaan aanleggen?" Dat is eigenlijk een algemene oproep die wij aan het college zouden willen doen. Hebben we nou al die infrastructuur wel nodig? Biedt dat nog kansen om de grondexploitaties wat kleiner te maken, qua investeringen? Als het nodig is om er daadwerkelijk ontwikkelingen aan te trekken, moet je die infrastructuur aanleggen, maar als dat niet zo is, moet je misschien eens wat schrappen en kun je de investeringen wat kleiner maken.

Over de woningbouw dan. Reitdiep, mevrouw Kuik verwees er ook al naar. We gaan dat ontwikkelen en dat doen we omdat het van belang is voor de woningmarkt om daar weer grond bouwrijp te maken. Dat is van belang, want als die markt weer aantrekt, dan willen de jongeren een plek om te wonen, dan willen de gezinnen een plek om te wonen. Dan hebben de ouderen huisvesting nodig, dus we moeten daadwerkelijk aan de slag blijven daarmee. Inderdaad. De creatieve oplossingen, zoals door de heer De Rook ook al vermeld, erfpacht, startersleningen, waar wij ook samen een motie over hebben ingediend, en het ontwikkelbedrijf eventueel van de gemeente: “college, doe vooral”, zou onze oproep zijn, “wat de gemeente kan doen om ontwikkelingen aan te jagen. Wees creatief en doe datgene wat wel binnen ons bereik ligt.” Veel hebben we niet aan een touwtje, maar wat we wel kunnen doen, laten we dat ook werkelijk proberen.

De hamvraag is: biedt dat wat voorligt, die grondexploitaties, voldoende vertrouwen? De balans die gezocht wordt tussen afboeken en afwachten, dat is de balans waar wij naar op zoek zijn. Wat ons betreft ligt hier iets voor, wat voor nu de goede balans is. Nog meer risico's uit die grondexploitaties halen, maakt dat je op je lauweren rust en nog meer risico aan boord nemen, maakt dat je je rijk rekent. Die balans moet je zoeken en die vinden wij hier. Dus wij kunnen instemmen met die grondexploitaties. Nog heel kort. Ik noemde net al dat wij groot vertrouwen hebben in alle creatieve oplossingen die er zijn. Startersleningen, zeker ook voor Meerstad, ook daarvoor geldt: laten we vooral niet nalaten wat we kunnen doen. We kunnen niet alles, maar laten we die startersleningen inzetten. De motie roept ook op om die slim te verbinden aan de grondexploitatie, beleidsmatig. Laten we dat vooral ook doen. We willen het college oproepen om dat soort creatieve oplossingen ook zelf de berde te blijven brengen. Wij brengen het als raad graag aan, maar ook het college roepen we daar graag toe op. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik was er in 2002 bij, als commissielid, toen wethouder Willem Smink vroeg: “Zullen wij een actieve grondpolitiek gaan voeren?” “Ja”, zeiden wij allemaal, want daar was geld te verdienen. Bovendien, voorzitter, was het de taak van de overheid, zo vonden wij allemaal, om grote projecten mogelijk te maken. Wie niet waagt, die niet wint en kennelijk hebben wij 44 miljoen euro gewaagd. De inschatting van het college om dit geld af te schrijven is realistisch. Het zou met Nederland wat beter gaan als alle eigenaren van onroerend goed ook hun gebouwen, winkels, huizen, zouden waarderen op het bedrag dat ze werkelijk waard zijn. En daar ook de huren op zouden aanpassen. Voorzitter, de heer De Rook zei het al: we moeten blijven ingaan op de vraag op de woningmarkt. Mensen die in de stad willen wonen, hebben de huizen nodig waar zij graag in wonen. Wij moeten concurreren met andere gemeenten die dat ook kunnen bieden. In Meerstad kunnen wij die huizen bouwen en leveren, die de mensen die in Groningen willen wonen en werken, zoeken. En laten we daar dan ook inderdaad maar een starterslening tegenover stellen. Elke starter, iedereen die een huis koopt aan de bovenkant van de woningmarkt, veroorzaakt een cascade van verhuizingen, tot wel zeven stuks, met bijbehorende economische activiteit. Dat is nooit weg.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, maakt de heer Prummel nu per ongeluk een foutje door de bovenkant van een woningmarkt te noemen, terwijl hij eigenlijk de onderkant bedoelt? Of is dit echt uw mening?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nee, als je aan de onderkant investeert, dan komen er geen zeven verhuizingen op gang. Maar wie aan de bovenkant een huis bouwt, zal waarschijnlijk uit een bestaand huis komen en zijn huis zal worden opgevuld, enzovoorts. En dat zou een cascade van zeven verhuizingen opleveren.

De VOORZITTER: U moet gaan afronden.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik moet gaan afronden! Voorzitter, over de zogenaamde driehoek van Dijkhuis, al vaak besproken in dit huis, hebben Stadspartij, VVD, D66 en CDA een motie voor u. Voorzitter, laten we vooral die grond die wij niet gebruiken inzaaien en gebruiken voor bloemen, voor landbouw en voor stadslandbouw.

Motie (11) Driehoekje van Dijkhuis (Stadspartij, VVD, D66, CDA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 30 januari 2013, besprekende het voorstel van het college over herziening van de grondexploitaties,

overweegt het volgende:

Voor de Hunzezone werd een enigszins in de versukkeling geraakt plan voor een fietspad, dat voor 200.000 euro in de boeken staat, gemaakt. Anderzijds is er een kleine driehoekige bouwlocatie waar bouwen niet lukte. Om het groen in de Hunzezone te bewaren, zouden we deze kleine locatie (gemeentelijk bezit) op kunnen geven en ter compensatie het fietspad tussen Verlengde Bremenweg en Bremenweg waarvan onduidelijk is of er vraag naar is, niet realiseren. De corresponderende wijk en tunnel zijn immers niet doorgegaan.

Het driehoekig terrein, het ‘Driehoekje van Dijkhuis’, werd ook in het verleden in een commissievergadering al onder deze naam ter discussie gesteld. Het onderwerp is door de heer Dijkhuis ook in zijn zienswijze op het bestemmingsplan aan de orde gesteld.

verzoekt het college het volgende:

Wil het college onderzoeken of het laten vervallen van het fietspad en het wijzigen van de bestemming van de ‘Driehoek van Dijkhuis’ mogelijk, haalbaar en wenselijk is?

Wil het college de raad dit voorjaar in het kader van de bestemmingsplanherziening en de lopende afweging van projecten en ambities een brief over mogelijke afruil van de twee projecten aan de raad sturen?

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Laten we het beestje maar gewoon bij de naam noemen. We hebben gewoon te veel grond in bezit en in de jaren die achter ons liggen dachten wij niet aan minderen. De heer Prummel zei het ook al, terecht. We kunnen dus nu niet als raad en als fractie zeggen: I told you so, ik heb u zo gewaarschuwd, want we zitten met z’n allen in dezelfde rijdende trein die we op gezette tijden, we hebben het er wel vaker over gehad, steeds verder hebben laten rijden. Maar, voorzitter, laat ik u vertellen dat wij wel enorm balen van deze schuldenlast uit het verleden en enig getandenknars klonk er wel in onze fractiekamer. Het gaat namelijk om heel veel gemeenschapsgeld. Vandaar dat het onderwerp ook wat meer aandacht nodig heeft dan een hamerslag aan het eind van dit debat. We doen nu verwoede pogingen om de trein wat minder snelheid te laten maken, maar dat is lastig. Helemaal als je kijkt naar manieren van herbesteding of van alternatieven als koolzaad, schapen en noem maar op. Je kunt het op vele manieren invullen. Energielandschappen, wij staan ook op de motie, en andere manieren van tijdelijk gebruik, maar het is wel lastig want je kunt niet zomaar stopzetten wat we toen besloten hebben. De gedachte die bij onze fractie leeft: je hebt tegenwoordig in de kunst en cultuur sector het fenomeen crowd funding. Misschien kun je ook nog zoiets doen als ground funding. Een Stadje mag een stukje grond gebruiken, betaalt daar misschien iets voor en misschien kunnen we daar nog wel veel creatiever mee omgaan. Misschien kunst daaraan verbinden, je kunt allerlei gedachten creatief inzetten. Dat voorkomt wel dat we gewoon tijden, jarenlang, lege bouwgronden om onze stad heen hebben, die er maar liggen te liggen.

De vraag bij dit alles is wel: wat is de grens aan afboeken? Boeken we af tot nul of blijft de stad aantrekken? Hoe gaat het met de trend van de dalende bevolking? Zet zich dat door? Vertaalt zich dat in minder huisvesting, minder bedrijvigheid en gaan we de spiraal naar beneden? We weten het niet. We weten ook niet wat het over twee jaar is, maar ik wil bij dezen dat punt wel markeren.

Wat wij in de teksten missen is iets van beperking. Zijn in de toekomst al deze terreinen echt nodig, of kunnen we ook, waar terreinen grenzen aan natuur, het met de kennis van nu, herbesteden of wellicht definitief herbesteden tot natuur? Het voorbeeld dat ik in de commissie genoemd heb, is Kranenburg-Zuid, maar ook de driehoek van Dijkhuis, Dijkhuizen volgens mij, heeft daarmee te maken.

Samenvattend: onze fractie kiest qua gevoel voor verbolgenheid. We willen daarmee de politieke druk hooghouden, want niets doen is op dit moment toch ook het slechtste scenario. Maar het is wat ons betreft wel alle hens aan dek en we willen, als we het geheel overzien, het volgende benadrukken: naar onze mening moet je meer schrappen, moet je meer kijken naar wat je wel hebt, en wat je daarin weer kunt hergebruiken of wat er nodig is. En misschien wat meer flexibiliteit qua prijs. Daar verschenen gisteren

wat berichten over. Ik weet dat we daar in regioverband ook afspraken over aan het maken zijn en voor niets verkopen schijnt ook niet te werken. Misschien kunnen we daar toch in de mate van bedrijven binnenlaten of met woningen of noemt u maar op, actie op ondernemen. Ook daar denk ik dat we niet moeten blijven hangen, maar actie ondernemen.

Dan als laatste over de startersleningen: daar zij wij voor. Het heeft een positief effect op de woningmarkt, naar wij verwachten, een positief effect op Meerstad en een positief effect voor Stadgers, belangstellenden die graag een stap willen maken in de woningmarkt. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. De crisis slaat nog steeds hard toe en de gevolgen voor Groningen zijn net als voor andere gemeenten in Nederland erg fors. We nemen nu ons verlies om ons risicoprofiel te verbeteren en dat verlies is nog groter dan verwacht, pijnlijk genoeg. De koers van het college is er een die in onze ogen getuigt van realisme en van ambitie. De marktgerichte focus op kansrijke ontwikkelingen en de ruimte die wordt geboden aan flexibiliteit en initiatieven van potentiële gebruikers is er in onze ogen een die in tijden van crisis, maar ook buiten tijden van crisis, een goede aanpak is.

Het in ontwikkeling brengen van Reitdiep fase III en fase IV kunnen wij ook steunen, ook al lijkt het natuurlijk op het eerste gezicht enigszins te wringen met Meerstad. Wij volgen in dezen de lijn van het college, maar we zien het dilemma.

Voorzitter, dan de startersleningen Meerstad. Die kunnen op instemming van Student en Stad rekenen. In de commissie hebben wij wel onze bedenkingen geuit omdat de startersleningen voor de meeste ontwikkelingen zorgen in onze ogen, in tegenstelling tot de visie van de Stadspartij, maar in onze ogen zorgen startersleningen voor de grootste neveneffecten, de grootste spin-off, op het moment dat ze worden ingezet voor het laagste segment van de woningmarkt. Dan heb je die zeven ontwikkelingen, daarmee zorgen ze dus voor verschuiving en voor beweging op de woningmarkt. Maar wat voor ons belangrijk is, is dat wij zien dat deze startersleningen niet ten koste gaan van de reguliere startersleningen, waarbij wel wordt ingezet op het laagste segment van de woningmarkt. Wij zien natuurlijk ook dat Meerstad dat zetje in de rug zeker kan gebruiken. Dus die startersleningen, dat voorstel, dat zullen wij steunen. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Goed, dan hebben we vanuit de raad volgens mij iedereen beluisterd. Dan is het woord aan de wethouder. Wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u, voorzitter. Ik ga beginnen. Aan het eind van mijn verhaal zal collega Van Keulen nog wat toevoegen, aangezien het hier natuurlijk zowel gaat om woningbouwlocaties als om bedrijventerreinen. Laat ik beginnen, dat heb ik in de commissie ook gedaan, om even heel goed stil te staan bij, dat is door een aantal fracties ook al gedaan, het feit dat wij hier natuurlijk een heel zwaar besluit nemen. Het gaat hier om 44 miljoen euro. Weliswaar hadden we vorig jaar verwacht dat het 40 miljoen euro zou zijn, dat is toch weer 4 miljoen euro meer. Een heel bedrag, nog steeds. Dat moeten we ons wel goed realiseren. Ik moet ook zeggen dat ik zelf ook wel een paar keer heb moeten slikken. Als je je realiseert hoeveel moeite je soms moet doen, als college of als raad, om bijvoorbeeld geld voor armoedebeleid of onderwijshuisvesting bij elkaar te krijgen, dan is 44 miljoen euro natuurlijk een enorme klap. Tegelijkertijd is het onvermijdelijk. Het is onvermijdelijk omdat de crisis in relatie tot de grote aankopen die we in het verleden als gemeente hebben gedaan, met goede argumenten, maar wel grote aankopen, wij op dit moment gedwongen zijn om af te waarden. Dat getuigt ook van realisme. We hebben er als college bewust voor gekozen om problemen niet vooruit te schuiven. Met de keuzes uit het verleden, de opmerking is al gemaakt door zowel de ChristenUnie als de Stadspartij, op basis van nieuwe prognoses hebben wij de exploitaties bijgesteld.

Dan kwam er ook een opmerking: "Hebben we alle terreinen wel nodig die we nu in de exploitaties hebben zitten?" We hebben daar natuurlijk wel een enorme fasering in gemaakt. We hebben ook de aantallen, als het om woningen gaat en om bedrijventerreinen die wij nu in deze grondexploitaties hebben gestopt, gebaseerd op de regionale afspraken die wij gemaakt hebben, die weer gebaseerd zijn op meerjarige prognoses. Ook dat is iets wat je regelmatig moet bijstellen. Dat zou gevolgen kunnen hebben, maar wij denken dat we met het programma dat we nu hebben, die grond ook nodig hebben.

Tegelijkertijd zitten er inderdaad nogal wat terreinen in waarvan we denken dat we ze voorlopig niet nodig hebben. Daarbij kun je dus heel goed denken aan tijdelijk gebruik.

De vraag die ook een paar keer gesteld werd is: “Is dit het nu?” Ik kom zo meteen even terug op een aantal zaken waar wij dit jaar nog over te spreken komen. Wat we in ieder geval voor deze grondexploitaties gedaan hebben is bepalen dat we het moeten doen met wat we nu weten. Met de huidige taxaties van de risico's waar we zelf naar gekeken hebben, waar we in dialoog met de accountant naar gekeken hebben en op basis van de onderzoeken, op basis waarvan we meerjarenprognoses hebben gemaakt. We denken hiermee een soort evenwicht gevonden te hebben tussen aan de ene kant een verstandige voorzichtigheid, maar aan de andere kant ook gecontroleerde ondernemingszin. Ik zeg dat laatste met nadruk, want het is de opdracht van dit college en die hebben we ook al opgepakt, om te zorgen dat ondanks alles, ondanks de economie, ondanks de afboekingen die we op dit moment hebben, we toch proberen de boel in beweging te houden. Dat is goed voor de stad en uiteindelijk ook goed voor de grondexploitaties waar we het hier over hebben. Mijn collega wethouder Van Keulen en ik zullen dan ook regelmatig bij elkaar komen. Dat doen we sowieso, maar dan specifiek om te kijken hoe we de gemeentelijke organisatie in samenwerking met marktpartijen met corporaties, met bedrijven scherp kunnen houden, om te zorgen dat wij er bovenop zitten. Dat we de grondexploitaties zo goed mogelijk beheersen en de risico's tijdig in zicht krijgen. Die risico's zullen we ook tijdig met u delen. Maar tegelijkertijd ook alle kansen, mevrouw Van Lente had het er ook over, om ook alle kansen die er nog steeds zijn in Groningen vol aan te pakken. We zullen u daar dan ook met grote regelmaat over blijven informeren. We zullen u, wat we nu ook gedaan hebben, in alles meenemen. Dat is denk ik ook wel de grote winst, een moeilijk woord in dit verband, van de aanpak waar we hier voor gekozen hebben. Door al die grondexploitaties in een keer te benaderen, dat heeft ook heel veel werk en heel veel inspanning gekost, ook van organisatie, maar daardoor hebben we wel een integraal zicht op al die exploitaties. Op het moment dat je in exploitatie 1 iets laat, ofwel doet, heeft dat weer gevolgen voor de andere. We hebben dat nu in zijn totaliteit bekeken.

Ik heb net al gezegd: het is niet zeker of we er hier al mee zijn. Ook als je kijkt naar de exploitaties die wij hier voor ons hebben, geldt: we doen het met de kennis die wij nu hebben. Goed, er werd net ook al gerefereerd aan de opmerking van de heer Brinkman van Bouwend Nederland, over de hoogte van de grondprijzen. Stel dat er een enorme beweging op gang zou komen in Nederland die een drukkend effect zou hebben op de grondprijzen, dan heeft dat ook effect op de grondexploitaties. Het heeft nadrukkelijk geen zin, denk ik, dat gemeentes onderling gaan concurreren daarin. Het is wel iets waar wij rekening mee hebben te houden. Volgende maand spreken we bijvoorbeeld over Meerstad. U heeft het voorstel al gekregen. Ook dan hebben we het weer over een substantieel bedrag. Iets wat wij met de kennis van vorig jaar niet hadden verwacht, maar wel wat we opnieuw moeten nemen. Daarnaast zullen wij ook dit jaar nog spreken, dat staat ook in de notitie, over de zogenaamde ‘niet in de exploitatie opgenomen gronden’, waarvan met name het Suiker Unieterrein een heel grote is. Ook daar zullen we weer discussies gaan hebben, afhankelijk van de plannen die we hebben, over de boekwaarde van die locatie. Mevrouw Kuik van het CDA stelde vragen over het voorspellend vermogen van de gemeente. Ik denk dat we het, vergeleken met vorig jaar, aardig hebben gezien. Het is al gezegd, 4 miljoen euro is heel veel geld, maar als je het in orde van grootte bekijkt, hebben we het aardig gezien. Aan de andere kant: de realiteit is dat de economie op dit moment zodanig is dat we niet alles met zekerheid kunnen zeggen. Het enige wat we u wel met zekerheid kunnen zeggen is dat we er alles aan doen, dat we u volledig informeren en dat we de vinger aan de pols houden. Dus ik zou het heel graag willen, maar garanties geven dat wij hiermee zekerheid en rust hebben gecreëerd, kan ik niet. Met de kennis van nu wel, maar we weten het niet. Wat gaan we dan wel doen om de zaak in beweging te houden? Er is al een aantal dingen genoemd en eigenlijk vind ik alle ideeën goed. Ik denk dat we er ook op die manier naar moeten kijken. Mevrouw Van Lente zei het al: we moeten vooral die dingen doen die wij als gemeentelijke overheid wel kunnen doen om de zaak in beweging te houden. Dat moeten we ook allemaal gaan doen. We hebben aangekondigd dat, als het gaat om de woningbouw, wij in april met een soort actieplan woningbouw komen om de stokkende woningbouw in deze stad op gang te brengen. Met name op het gebied van jongerenhuisvesting dreigt er een aantal dingen mis te gaan. Daar hebben we een taak in als gemeente, om daar alles aan te doen wat in onze mogelijkheden ligt. Dan gaat het erom te kijken of onze randvoorwaarden soms niet te streng zijn. Dan gaat het erom te kijken of je financiële arrangementen kunt treffen die dingen mogelijk kunnen maken. En het gaat er ook om, de heer De Rook zei er een aantal mooie dingen over, om veel meer nog dan nu, zowel in de koopsector als in de huursector, de eindgebruiker centraal te stellen. Zorg dat wat je ontwikkelt, wat je bouwt, aansluit bij wat mensen willen. Een ander instrument dat we hebben om de zaak te stimuleren zijn startersleningen. We hebben hier, als onderdeel van het hele pakket, een voorstel voor startersleningen Meerstad. Ik zeg daar wel bij dat het een heel specifiek voorstel is dat over Meerstad gaat. Daarnaast hebben we natuurlijk nog geld op de plank liggen voor een algehele startersleningenregeling, maar we hebben er heel bewust voor gekozen om het

budget dat wij hiervoor hebben in te zetten voor Meerstad. Vooral omdat Meerstad, het is al een paar keer gezegd, dit heel goed kan gebruiken. Dit geld gaat is ook niet ten koste van die andere startersleningen, maar het is aanvullend op wat we hebben, gericht op Meerstad en inderdaad enkel en alleen gericht op starters op de woningmarkt, mensen die voor het eerst een woning kopen. Inderdaad is de regeling zo ruim dat deze gaat tot 250.000 euro. Dat mag ook. Het wettelijke kader voor startersleningen zit op 265.000 euro, het blijft er zelfs nog 15.000 euro onder. Dat is de definitie van een starterslening. We hebben ook uit onze recente ervaringen gehoord dat juist voor Meerstad, de groep mensen die voor het eerst een woning gaat kopen, juist geïnteresseerd is in dat segment tussen 150.000 euro en 250.000 euro en er heel veel belangstelling is voor Meerstad. Tegelijkertijd is door de banken die moeilijk doen, de financiering lastig. Daar kunnen wij dan een klein beetje bij helpen. En op het einde is dat ook kostenneutraal.

Tijdelijk gebruik, al door verschillende partijen genoemd.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had gevraagd naar het eigen ontwikkelbedrijf en dat had ik eigenlijk specifiek gedaan omdat ik steeds hoor: "Kijk naar de eindgebruikers." Als wij in de stad kijken, zien we inderdaad dat de verkoop niet heel erg goed gaat, maar wat we ook zien is dat er grote wachtlijsten zijn als het gaat om speciale woningbouw. Jongerenhuisvesting komt niet van de grond. Wordt daar dan ook goed naar gekeken?

Wethouder VAN DER SCHAAF: In zijn algemeenheid wordt natuurlijk juist gekeken naar de groepen die u net noemt, want als je de eindgebruiker centraal stelt, moet je natuurlijk juist proberen zoveel mogelijk te ontwikkelen of ontwikkelingen mogelijk te maken voor die mensen voor wie de nood het hoogst is. Ik kom zo nog even specifiek terug op het ontwikkelbedrijf, hoor. Nog even over tijdelijk gebruik.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De wethouder zei net wat over de startersleningen Meerstad, die hij inderdaad stimuleringsregelingen Meerstad noemde. De grens tot waar die starterslening kan worden verstrekt, is verhoogd. Nou is het ons ook net duidelijk geworden dat er plannen zijn om, zeg maar 'echte' starterswoningen te bouwen in Meerstad, dus in de categorie 145.000 euro. Het zou me wel wat waard zijn als het college zou willen toezeggen om zich in te spannen dat het dan voornamelijk daar terecht zou kunnen komen, want dan zitten we ook nog eens in de eigenlijke groep starters, voor wie we de oorspronkelijke regeling hadden bedacht.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, zo 'n potje met startersleningen is beperkt. We kunnen, dacht ik, van het budget dat we nu hebben staan ongeveer vijftien kopers helpen. Het is wel zo dat als het potje op is, dan is het op. Dus we kunnen niet op voorhand gaan zeggen: 'die mensen wel en die mensen niet'. Als u het kader zo vaststelt, is het, om het maar plat te zeggen: wie het eerst komt, die het eerst maalt. Als het gaat om tijdelijk gebruik, ik denk dat zaken als energielandschap bij Meerstad bijvoorbeeld, stadslandbouw, maar ook ground funding hoorde ik net, buitengewoon goede ideeën zijn. Er is een aantal moties over ingediend en het is ook gewoon onderdeel van de manier waarop wij sturen op de grondexploitaties. Ja, daar moeten we echt veel meer aan doen en we zullen u daar ook regelmatig over rapporteren. Maar boven alles gaat het erom wat we gaan doen om te laten zien aan zowel bouwers van woningen als aan mensen die hier een bedrijf willen vestigen, dat het waard is om in Groningen te investeren. Ondanks dat het slecht gaat met de economie, wereldwijd bijna, maar zeker in Nederland, gaat het in Groningen nog steeds goed. Als je naar de langjarige prognoses kijkt van de vraag naar werkgelegenheid en de vraag naar woningbouw in Groningen, dan is het waard om hierin te investeren. Dat is ook die kwaliteit die we in moeten brengen om te zorgen dat die partijen in de gelegenheid worden gesteld om die woningen te bouwen die we nodig hebben.

Dan nog even iets over het ontwikkelbedrijf. Ik heb daar in de commissie ook al iets over gezegd. Op korte termijn denk ik niet dat we daarover met een voorstel kunnen komen. Er zitten nogal wat haken en ogen aan. We zien wel kansen daartoe en dan gaat het met name om de zaken mogelijk te maken waarvan wij ervan overtuigd zijn dat we op lange termijn ook zien dat ze van groot belang zijn, maar die op korte termijn niet door de markt worden opgepikt. Waar de overheid net dat zetje kan geven, daar willen wij dat ontwikkelbedrijf vooral op inzetten.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, denkt u dan aan projecten met een hoog risicoprofiel of een laag risicoprofiel?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Wij kiezen natuurlijk bij voorkeur voor projecten met een zo laag mogelijk risicoprofiel.

Er is een specifieke vraag gesteld over de locatie Kempkensberg. Had het college daar de raad niet wat eerder over kunnen informeren? Ik kan u even kort vertellen hoe dat gegaan is. Er waren langdurige onderhandelingen gaande met een partij die daar wilde bouwen, met name over de stedenbouwkundige randvoorwaarden, die betrekking hadden op parkeren, bovengronds of ondergronds. Dit heeft heel veel tijd gekost. Op het moment dat wij uit die randvoorwaarden waren, moesten we dus, omdat het zo lang had geduurd, zeker in die tijd met de crisis, opnieuw gaan kijken wat het betekende voor de exploitatie. Dat was dus inderdaad in het najaar van 2012 en op dat moment blijkt dus dat de parameters die in die grondexploitatie zaten toch niet meer klopten. Dat hebben we inderdaad niet voorzien bij die tussenstand begin 2012. U zegt: "we hebben het pas in januari gehoord". Dat klopt, we hebben het in januari besproken in de commissie, maar we hebben het in december, bij al deze exploitaties, direct aan u gemeld. Dus ik denk dat wij u daar redelijk snel en adequaat over geïnformeerd hebben.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Een heel korte vraag, daarover, want ik snap uw verhaal en inderdaad, wij wisten het in december. De vraag is alleen: wat betekent dit voor de wijze waarop deze grex in de gaten is gehouden? Blijkbaar hadden we van tevoren ook al kunnen bedenken dat dit het risico was, als we daar één ontwikkelaar hadden. Is zo'n vergelijkbaar risico dan ook bij andere grexen mogelijk en kunt u daarnaar kijken?

De VOORZITTER: U hebt nog een halve minuut staan aan spreektijd. Hoe gaat u dat oplossen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: De heer Van Keulen praat heel snel.

We hebben natuurlijk geprobeerd om dit soort risico's allemaal eruit te halen met deze actualisatie. Natuurlijk, er blijven risico's over. Deels proberen we het op te lossen met het weerstandsvermogen, natuurlijk. En vooral door er nu nog gericht dan in het verleden op te sturen proberen wij dat soort risico's te voorkomen.

De VOORZITTER: Wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Nog even kort een aanvulling op de bedrijventerreinen. Mevrouw Van Lente had het over de balans tussen afboeken en afwachten. Daar ben ik het niet helemaal mee eens, wat mij betreft is het de balans tussen afboeken en erop af. Want we willen de komende periode echt actief ervoor gaan zorgen dat we die hectares gaan verkopen. Ik denk dat we nu een realistisch verhaal hebben met onze eenderde-eenderde-eenderdeverdeling. U weet, ongeveer een derde van de gronden boeken we definitief af, een derde gaat de koelkast in en een derde houden we in uitgifte op dit moment. Wat mij betreft is dat haalbaar. De heer De Rook had het over leren van het verleden. Omdat we die eenderde-eenderde-eenderdeconstructie hebben gemaakt, denk ik dat we goed kunnen inspelen op fouten die we gemaakt hebben in het verleden. Namelijk dat we in een periode dat het heel goed ging met de economie, te weinig grond in uitgifte hadden. Om dat te voorkomen hebben we gezegd dat we in ieder geval voldoende voorraad voor de toekomst willen hebben. Omdat ook als het goed gaat, we de mogelijkheid willen hebben om die hectares te verkopen.

Natuurlijk blijven wij kritisch kijken naar investeringen in infrastructuur die wij moeten doen. Natuurlijk is het ook zo dat Stek, net zomin als wij, een glazenbol heeft en dat we dus ook voortdurend bezig moeten blijven met het actualiseren en het bijhouden van deze bestemmingsplannen en grondexploitaties. Dus flexibilisering, nauwere samenwerking met marktpartijen, vraaggericht werken en een beetje als buitenbeentje bij deze maatregelen die wij gaan treffen, toch wel het tijdelijk gebruik. We zijn als college bereid om heel veel dingen mogelijk te maken hier in de stad. We zijn ook bereid om over alle initiatieven mee te denken, maar ik zou daar wel een voorwaarde aan willen verbinden: het moet niet zo zijn dat het ons geld gaat kosten. Dat vind ik wat te ver gaan en ik denk ook niet dat we ons dat kunnen

permitteren in de huidige tijd. Als toefje op de slagroom, voorzitter met uw welbevinden, zou ik de heer Seton willen vragen nog wat te zeggen over energielandschappen.

De VOORZITTER: Nu wordt het wel een probleem, want nu gaat u echt ruim over de spreektijd heen en de moties zijn ook nog niet van een oordeel voorzien.

Wethouder VAN KEULEN: Zal ik dan naar de moties gaan?

De VOORZITTER: Dat zou ik nu maar doen, ja.

Wethouder VAN KEULEN: Oké, dan gaan we dat creatief oplossen. De motie Driehoekje van Dijkhuis. Ja, ik heb er wel sympathie voor en ze lijkt heel erg praktisch, maar ik heb de indruk dat het ik hier al vaker en eerder over heb gehad en dat er ook al eerder een brief over is geweest. Ik ga die brief weer voor u schrijven, als u daar om vraagt, maar ik ga u van tevoren aangegeven dat ik niet denk dat het een haalbare oplossing is. Dus die brief komt, maar ik schat in dat hij niet helemaal conform uw wensen zal zijn. Maar ik ga er, nogmaals, naar kijken en wat mij betreft: oordeel aan de raad.

Dan de motie tijdelijk gebruik, dat is motie 9. Volgens mij doen wij dit, wat in deze motie staat. Dus ik beschouw haar als een extra steuntje in de rug voor het beleid zoals wij dat hebben. Ik weet alleen niet of het helemaal lukt om voor de zomer te rapporteren. Ik wil het namelijk meenemen in de brede herijking van de werklocaties, zoals wij die aan het doen zijn. Ik hoop dat u mij daarvoor die ruimte wilt geven.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Mijn voorstel zou zijn: maak van de 'zomer' dan het 'zomerreces', dan heeft u nog een maand erbij. Is dat een mooi voorstel, ergens ertussenin?

Wethouder VAN KEULEN: Zo snel mogelijk? Oké, zo snel mogelijk. Prima.

De VOORZITTER: Nee, volgens mij wordt gevraagd om het zomerreces.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, dat kan ik dus niet toezeggen, dat ik dat ga halen. Zo eerlijk moet ik dan ook zijn. Ik kan u niet beloven dat ik iets ga halen wat ik niet ga halen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik snap dat misschien een paar maanden erbij meer informatie oplevert, maar volgens mij hebben we ook gehoord dat het college al een paar maanden bezig is met tijdelijkheid. En dan zijn we al weer bijna een jaar verder. Ik kan me voorstellen dat u dan op zijn minst een overzicht of een indruk kunt geven van de situatie.

De VOORZITTER: De wethouder, en dan moet echt worden afgerond.

Wethouder VAN KEULEN: De urgentie is mij duidelijk. Ik ga er mijn best voor doen, maar ik geef nogmaals de winstwaarschuwing af. U hoort van de zomer iets, maar of dat helemaal aan uw wensen voldoet, durf ik niet te zeggen.

Voorzitter, dan tot slot de motie Energielandschappen. Misschien dat wethouder Seton daar wat over kan zeggen?

De VOORZITTER: Eerst nog even de motie die nog van een oordeel moet worden voorzien. Wethouder Van der Schaaf heeft er ook nog één, geloof ik. Wethouder Seton dan eerst. Maar het moet echt kort, nu.

Wethouder SETON: Voorzitter, heel kort. Er wordt gevraagd om voor de zomer nog de mogelijkheden voor energielandschappen in kaart te brengen en aan de raad aan te bieden. Wij zijn daar al mee bezig en we komen in april met een quick scan, waarin ook in wordt gegaan op de randvoorwaarden: wat wil je precies gaan doen, wat wil je niet, welke voorwaarden wil je stellen bijvoorbeeld over windmolens en hoe burgers te betrekken erbij? Dan zal het definitieve verhaal hopelijk voor de zomer bij uw raad zijn. Dus we laten het oordeel over aan de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u, voorzitter. We doen het een beetje in omgekeerde volgorde. Dit is nu een oordeel over motie 8, die gaat over de startersleningen. Nou, het is bekend, ik heb het al

vaker gezegd namens het college, dat het college op zich groot voorstander is van het instrument startersleningen, en dat je dat op een slimme manier kunt doen. Hier wordt heel expliciet gevraagd om het te koppelen aan de grondexploitatie en daaraan te sleutelen. Op zich is dat een heel creatieve gedachte, dat heb ik ook in de commissie gezegd. Ik zou er wel bij willen zeggen dat ik het gedachtegoed van die motie zou willen omarmen, maar wel een voorbehoud zou willen maken. Misschien is het verstandig om ook iets naast die specifieke grondexploitatie te organiseren. Als u mij die ruimte geeft, zou ik deze motie aan het oordeel van de raad willen laten.

De VOORZITTER: Goed. Dan stel ik u voor om te gaan stemmen, eerst over de moties, waarbij u een stemverklaring kunt afleggen, en daarna over de voorstellen. De moties. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen motie 8 steunen. Onderzoek naar startersleningen voor andere grondexploitaties, dat zullen wij in ieder geval steunen, maar bij de uitkomst en de beoordeling zullen wij het bedrag van de startersleningen wel zwaar meewegen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Goed. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Motie 8? Ik wil ze ook wel even tegelijk doen. Is het uw bedoeling het tegelijk te doen?

De VOORZITTER: Ja, dat is nog mooier. O, dan gaat iedereen dat doen, zegt de griffier. We moeten het even per motie doen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Motie 8. Mijn fractie vindt het een sympathieke motie, dat zeggen we dan. En we zullen haar ook steunen. Het gaat erom dat we creatieve manieren zoeken om de woningbouw gaande te houden. Het is een voorstel voor een onderzoek. Wij zeggen nog niet per definitie dat we dan ook voor het voorstel zijn, want dat moeten wij integraal kunnen overwegen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ook wij vinden dit een sympathieke motie en ook wij zullen deze motie steunen. Wat ik wel belangrijk vind is dat de reguliere startersleningen gehandhaafd blijven. Ik maak uit deze motie op dat dat ook zo zal zijn, dus ik zal deze motie steunen.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op 8? Dat is de hele raad, de motie is aanvaard.

Dan de motie op stuk 9. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. Wij vinden deze motie na antwoord van de wethouder overbodig, dus wij zullen haar niet steunen.

De VOORZITTER: Gaan we dan stemmen? Wie steunt de motie op 9? De raad min de VVD, alle anderen wel, de motie is aanvaard.

De motie op stuk 10. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. Voor deze motie geldt hetzelfde als voor de vorige. Na de beantwoording vinden wij deze overbodig.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, daar kan ik mij bij aansluiten. Dit is al in werking of komt er aan.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op 10? De raad min CDA, min VVD. Alle anderen wel, de motie is aanvaard.

Dan de motie over het driehoekje van Dijkhuis, op stuk 11. Mevrouw Van Lente.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, voor een stemverklaring inderdaad. We volgen het college in de uitleg. Wel blijft staan mijn meer algemene oproep om kritisch te kijken welke infrastructuur we echt

nodig hebben in bestemmingsplannen, vanwege de effecten op de grex. Maar daar komen we nog later op terug dan.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Mijn fractie zal deze motie steunen. Er wordt gevraagd om een voorstel om iets meer informatie en dat is uitstekend. Het is namelijk ook een sympathiek voorstel van de heer Dijkhuis en daarom zullen we het steunen.

De VOORZITTER: Dan de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij volledig aansluiten bij de stemverklaring van mevrouw Van Lente. Dank u wel.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op 11? Dat is de raad min de SP, min de PvdA, alle anderen wel, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar de voorstellen. Eerst b1 tot en met b12. Kunt u instemmen met de voorstellen onder b1 tot en met b12 voorgelegd? Dat is het geval in unanieme zin. Dan zijn de voorstellen aanvaard.

Dan b13, de startersleningen Meerstad. Wie steunt het voorstel zoals voorgelegd onder b13? Dat is ook de hele raad, het voorstel is ook aanvaard.

8.c: Motie vreemd aan de orde van de dag: de huurplannen voor wat betreft het kabinet

De VOORZITTER: De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Ik zal het vrij kort houden. De motie spreekt voor zich. De raad kent haar al. We zijn vorige week woensdag op de hoogte gesteld door de Groninger corporaties over de gevolgen van de verhuurdersheffing voor de stad Groningen. Die zijn groot. Samen met de Vestiaheffing levert de verhuurdersheffing de komende jaren jaarlijks 38 miljoen euro op die de stad uitgaat, die gebruikt zou kunnen worden voor jongerenhuisvesting, voor sociale woningbouw, voor projecten voor sociale huurwoningen, om energiebesparingsmaatregelen te treffen. Plannen als Nieuw Lokaal Akkoord komen in het gedrang, de wijkenaanpak die daaraan gekoppeld is en voor datzelfde bedrag zouden ook jaarlijks in deze stad zeshonderd woningen gebouwd kunnen worden. In de ogen van mij en ik denk dus van iedereen die mee getekend heeft, zou het verstandig zijn als de minister kennisneemt van deze situatie en zijn plannen op dit gebied heroverweegt.

Ik kan dus namens acht fracties deze motie aanbieden. Dat was het. Dank u wel, voorzitter. En ik ben uiteraard benieuwd naar de reactie van het college op de motie.

Motie (12) vreemd aan de orde van de dag (GroenLinks, CDA, D66, Student en Stad, ChristenUnie, SP, PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 30 januari 2013,

constaterende dat:

- de kabinetsplannen op gebied van de sociale huursector grote gevolgen hebben voor de woningcorporaties in de stad Groningen;
- met de verhuurdersheffing voor Groningen een bedrag van rond 30 miljoen euro gemoeid is, die onttrokken wordt aan de plaatselijke woningcorporaties;
- met de ‘Vestia’-heffing het bedrag dat de corporaties moeten opbrengen de komende jaren nog oploopt tot een jaarlijks bedrag van ruim 38 miljoen euro;
- de Groninger woningcorporaties te kennen geven dat de verruimde mogelijkheden tot verhoging van de huren in geen verhouding staan tot de afdrachten in het kader van verhuurders- en ‘Vestia’-heffing;

overwegende dat:

- de genoemde bedragen niet kunnen worden gebruikt voor investeringen in bijvoorbeeld nieuwbouw van jongerenhuisvesting in het kader van het project BouwJong! of voor sociale huurwoningen voor gezinnen;

- bestedingen in de wijkenaanpak in het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord in gevaar komen en daarmee de leefbaarheid in kwetsbare wijken;
- plannen op het gebied van grootschalige energiebesparing en andere duurzaamheidsmaatregelen onder druk komen te staan;
- de 30 miljoen euro verhuurdersheffing gelijk staat aan de productie van zeshonderd woningen per jaar en dat de overheid inkomsten derft in de btw en hogere kosten maakt door kosten in de WW als gevolg van het uitblijven van nieuwbouw- en verbouwprojecten;

spreekt als zijn mening uit:

- grote zorgen te hebben over de gevolgen van de huurplannen van het kabinet in Groningen, met name op het gebied van jongerenhuisvesting, de nieuwbouw van woningen, energiebesparing en de wijkenaanpak;
- de inspanningen van het college om tot een ‘Gronings bod’ te komen aan de minister van Wonen en Rijksdiensten van harte te ondersteunen;

besluit:

- deze mening ter kennis te brengen van de minister van Wonen en Rijksdiensten en de vaste Kamercommissie Volkshuisvesting;
- daarbij een beroep te doen op de minister van Wonen en Rijksdiensten zijn huurplannen te herzien;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. U kunt daar meteen op reageren. Wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan het kort houden. Deze motie kan op de volle steun van het college rekenen. Het gaat hier inderdaad om een situatie waarbij het kabinet plannen heeft gemaakt, overigens met de beste bedoelingen, laten we dat vooropstellen, maar waarbij we in de uitwerking een aantal problemen zijn tegengekomen die vooral hard neerslaan op een aantal gebieden. Studentensteden bijvoorbeeld, maar ook krimpgebieden, de volkshuisvesting in zijn algemeenheid. Wij zijn inderdaad bezig samen met de woningbouwcorporaties in de stad om een soort Gronings tegenbod te laten zien aan de minister, om hem dat aan te bieden. Dus wij beschouwen deze motie als een grote steun in de rug voor deze inzet en we hopen de minister te kunnen overtuigen om de maatregelen zo uit te werken dat ze de woningbouw aanjagen in plaats van afremmen.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen we dan gaan stemmen over de motie? Een stemverklaring daarbij van mevrouw Riemersma, Stadspartij.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij vinden dit helemaal geen onaardige motie, maar we willen wel de kanttekening plaatsen dat ook de Groningse woningbouwcorporaties heel rare en dure projecten hebben neergezet. Wij vinden dat ze ook de hand in eigen boezem moeten steken. Ze zijn wel een beetje ver afgedwaald van de eigenlijke kerntaak en wij vinden dat dat terug moet. Maar vanwege het signaal naar Den Haag vinden wij toch dat we deze motie moeten steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Blom, VVD.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD fractie kan zich niet volledig vinden in de inhoud van de motie. Wij vinden dat er te eenzijdig naar Den Haag gewezen wordt. We moeten meer kijken naar onszelf en wat we zelf binnen onze eigen invloed kunnen veranderen. Bijvoorbeeld: wat mag duurzaamheid kosten? We zijn het wel eens met de aard van de motie en het signaal dat daarvan uitgaat en daarom zullen wij deze motie steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we stemmen over de motie. Wie steunt de motie? De volledige raad, waarmee de motie is aanvaard.

9. Sluiting

De VOORZITTER: Dan zijn we aan het einde gekomen van deze vergadering. Gaat u voorzichtig op weg naar huis. Wel thuis.

(Sluiting 22.18 uur)